

312620

వ ర్తి ది న ము వ ర క టి ం వ ర బ దు ను

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 28-వ తేది గురువారము
Vol. 17 } MADRAS, THURSDAY 28th AUGUST 1930.
శ్రీ ప్రమోదాతనామనంతర భాద్రపదమాస శుద్ధ పంచమి } సంచిక ౧౨౦
No. 120

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్వను. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్లను బోగొట్టును. చెవికుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. నగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశీయ
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
పంచభావ చీటీ హచ్చి కొనిన
మోనము గలగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట చుట్టముగా నుండవలసిది
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.
109. ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

After a Hard Day...

మీరు పగలంతయు ఎండవేడిమియందు పనిచేసి కిరిగి
వచ్చినపిదపను, మీబలము తీరించినపుడును, రాబోవు
వ్యాధిని సూర్చి ముందు జాగ్రత్తగ నుండగలందులకు

**WATERBURY'S
COMPOUND**

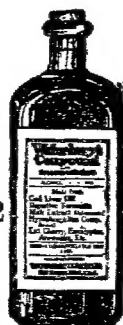
గత 25 సంవత్సరములనుండి గొప్ప యనుభవముగల
వైద్యులచే వాడదగినదిగ చెప్పియున్నారు. దీనియందు
శరీరయాభివృద్ధికి వలయు ముఖ్య వస్తువులు చేర్చబడి
యున్నవి... శరీరము తీరించినపుడే వ్యాధిరాగలదు.

మృగముల నూనెలు చేర్చక... హస్తములతో స్పృశించ
బడకయుండి యంత్రసాహాయమున తయారైనది.

ప్రత్యేకముగ ఉష్ణప్రదేశములకొరకే తయారుచేయబడుటచే
ఏకాలమందైనను మంచి సుఖము నివ్వగలదు.

అన్ని మందుల పావులలోను వైద్యులవద్దను దొరకును.

WATERBURY CHEMICAL COMPANY
Pharmaceutical Chemists
113-127 West 18th St., New York, U. S. A.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి - బెజవాడ.

ఈ ప్రదేశముందు ఆర్థికదృష్ట్యా లు... వా... లు...
మా... కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి మా... ము... వేళే వారము.

చందనాదిపటి

సెగరోగమునకు అమోఘాపదము
మరుపు, తెలుపు, పచ్చసెగలకు రామ బాణము
20 మాత్రలతో పూర్తిగుణము కలుగును. పిచికారీ చేతువలన పని
లేదు. పథ్యముకూడలేదు. ఆనేక పర్తి ఫిక్లు పొందియున్నది.
తల 20 మాత్రలు రు. 8-8-0. అనుపానతైలము రు. 1-0-0
కేటలాగు ఉచితము
శ్రీపురసుందరి వైద్యశాల,
నాగార్జునవాడ, రామచంద్రపురంపాస్త, కూర్మగోదావరీశ్వర

నేషనల్ యిండియన్ ట్రైపు యిన్స్టా

రెన్సుకంవెని, లిమిటెడ్.

సామాన్య కేట్లతో ఫిరద్యునట్టియు
అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.
మేనేజ్మెంటు క్లుప్తముగను
తెలివిగను చేయబడును. బలమైన డైరెక్టర్లు.
యా క్రింద వుపహరించిన స్థలములలో పలుకుబడిగ
వెద్దపనమ్యలు ఏకొట్టుగా కావలెను.

ఫ్రాన్సు	గెలియం
బరంపురం	విజయనగరం
ఇచ్చాపురం	పార్వతీపురం
ఫలాసా	వికాఖపట్నం
నాపడా	అనకాపల్లి
పర్లాకిమిడి	మలమంచికి
తీర్థహల్లి	కువి

బరముకు ఈ క్రిందవాటికి ప్రాధికారము.
జి. వి. రాఘవయ్యగారు,
హైదరాబాద్ : కలకత్తా బిల్డింగ్స్,
2-2 నార్తర్న్ సర్క్యుల్స్, బెజవాడ.

బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్.

వారు

తమ బ్యాంక్ లో ధనము నిచ్చి పుచ్చుకొను సంబంధము గలవారి ప్రత్యేకసౌకర్యముకొరకు

జేబులో నిముడు చెక్కు-పుస్తకములు

హెడ్డాఫీసు, బ్రాంచి ఆఫీసులవద్ద సిద్ధముగ నున్నవని తెలియపరుచుచున్నాము. బ్యాంక్ లో సంబంధముగలవా రందరు స్వయముగ వచ్చిగాని లేక వ్రాసి పంపినను బడయగలరు.

విద్యాసాగర్ పాండ్యా,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

రుచికరమైన "ఓవల్ టైనును" త్రాగుటచే నిశ్చయముగా చనుబాలు వృద్ధియగును.

పసిపిల్లలకు యితర ఆహారములు తల్లిపాలకంటెను శ్రేష్ఠమైనది కాదని భారత దేశపు తల్లులకు చక్కగా తెలియును.

కొందరు తల్లులకు చనుబాలు బొత్తిగా లేకపోవడము, మరి కొందరికి చాలినంత లేకుండడము మిక్కిలి విచారకరము.

తల్లులు కాబోవునట్టివారు గర్భము ప్రారంభించినదిమొదలు, బిడ్డలు పాలు కుడుచు నంతవరకు రుచికరమైన "ఓవల్ టైను" అను రసాయనసంబంధమైన పానీయ ఆహారమును క్రమముగా త్రాగుటచే ఆమితముగా చనుబాలు వృద్ధియగును.

"ఓవల్ టైను" ను దుండునదియంతయు బలమేను. అమోఘమైన ప్రకృతిసంబంధమైన ఆహారములగు మేలైన బార్లీ మిల్లు, మిగడపాలు, మేలైన కోళ్ల మిశ్రితముచేసి, తయారు చేయబడినది. "ఓవల్ టైను" తల్లి బిడ్డకు పాలు బాగుగా నిచ్చుటకు తోడ్పడుట మాత్రమే గాక, ఆమెను మరిచి ఆరోగ్యవలీగాను, దృఢముగా నుంచుచున్నది.

ప్రకృతిసంబంధమైన ఆహారముచే పోషింపబడిన ఆనందముతో ఆరోగ్యకరముగా నున్న బిడ్డ ప్రతిరోజును రుచికరమైన "ఓవల్ టైను" పానీయమును పుచ్చుకొనుచున్నట్టి తల్లికి బహుమానము.

OVALTINE

మెదడునకు, నరములకు, కీరీరమునకు శక్తినిచ్చును.

కమిష్టు లందరివద్దను స్టాండులందు దొరకును.

ఎ. వాండర్ లిమిటెడ్, లండన్, ఇంగ్లాండు

జేమ్సు రైటు,

8-4, సావోథోమ్, మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా, రంగూన్.

వడుకునూను సర్వము

(శ్రీయుత వత్సనాయి గాయజగపతివర్మగారు)

తూర్పు గోదావరి మండలములోని పెద్దాపుర గ్రామమునకు వచ్చుచున్న వడుకునూను గురించి యీ పత్రికలోనే ప్రచురించిన విషయములను గురించి చాలవలె వార్తలు నూ పెద్దాపుర గ్రామము వచ్చియు, ఉత్తరములు నాకు వ్రాసి తెప్పించుకొనియు తోడ్పడినందులకు ధన్యముగా యిప్పుడు మా గ్రామమున వీర 1 కి రు 2-0-0 ధరకు వడుకునూను అదివారపు సంతలో విశేషముగ విడుదలయగుచున్నది కాని పలువురు సన్నరకము కావలెనని వ్రాయుచున్నారు.

మహాత్మాగాంధీగారు లోగడ తమ యంగుడియొక్క పత్రికలో యీ వడుకునూను గురించి వ్రాయుచు యింకను కొంతకాలము సన్న బట్టల కొరకు వ్యామోహము పడకండ ఖద్దరు అభివృద్ధికి పాటుబడవలెనని దేశీయులను కోరియున్నారు. తద్వారానుసారము చాలవలె సన్నములో నిమిత్తము లేకుండ శుద్ధ ఖద్దరుబట్టలను కట్టుచున్నారు. అయినను చిరకాలమునుండి పాశ్చాత్య వ్యామోహమున సన్నపు బట్టలను అలవాటుపడిన మనవారు తమలో ఎంత దేశభక్తియున్నను మును కట్టుచున్న కట్టలేమును భయముచేత సన్నరకము బట్టలను త్రావత్రమవడుచుండుటలో నింతలేదు. నిజమునకు 9 శేల గ్లాస్టోములు పంచలు కట్టువారు కి వ నెంబరు శుద్ధ ఖద్దరు బట్టలు కట్టుటకు భయపడవచ్చును. కాని మన బీదదేశమున యీ ఖద్దరుద్రవ్యమును వచ్చినపిదప సానానా సంసారుల కొంత ధన వ్యయము తగ్గిన న దో ఆ ము తు క బట్టలను కట్టువారిని కనుగొనిన మీకు తెలియగలదు. ఆరుమాసములకొకసారి 9 శేల గ్లాస్టో బట్టలు చినిగిపోవుచుండ యీ శుద్ధ ఖద్దరు బట్టలు సంవత్సరమునకే నను చినిగిపోక బిక్కిలకొక్కప్పుడు అరిగి పోవుటమాత్రము చూచుచున్నామనిన ఎంత లాభిమోచుచుండు. ఖద్దరు ధర యెంత హెచ్చయినను 9 శేల గ్లాస్టోను ఎన్నడునుమించియుండలేదనిన మనకు చెట్టింపు ధన వ్యయము తగ్గినదని మీ రంగీకరింపకతీరదు.

ఇక ఖద్దరు 9 శేల గ్లాస్టో అంత తెల్లగను నాజూకుగను తుండదను నూలుమాత్రము సత్వముగాని అన్ని విధముల బాని సతనము ననుభవించుచున్న మన దేశభివృద్ధికి మహామహులెందరో జైళ్ల పాలై పెక్కు యింకలను నడుచుచుండ ఏమియు చేయలేకపోయినను ఆ తెల్ల బట్టల వ్యామోహమును తగ్గించుకొని శుద్ధ ఖద్దరుబట్టలు కట్టుకొని దేశములో గౌరవముగ కాలతేపము చేయు పాటిల్వొగమైన—నిజముగ ఇది త్యాగము కాదు—మనవిధి మనము సెరవేళ్ళ కొనుండునైన చేయుట ధర్మము కాదా! ఇదియు మీరు చేయులేనియెడల మీకు సన్నములే కావలసినంత మా గ్రామమునుండియే సప్లయ చేయించగలక.

మా గ్రామమున సాధారణముగ కి వ నెంబరు లగాయుకు 20 వ నెంబరులోపున అన్ని రకముల నూలును ఆయాదితముగ సంతకు అమ్మకమునకు వచ్చుచున్నది కాని సన్నము కావలెనన్న కావలసినంత నూలు ప్రతివారము దొరకదు.

ప్రత్యేకముగ సన్ననూలు అనగా 20 వ నెంబరుతోసరి పోవు నూలు విశేషముగ కావలసిన జాతికి వీర 1 కి రు 2-4-0 2-8-0 ధరలోపున రెండుమాడువారములలో సప్లయచేయించగలను. 20 వ నెంబరుకంటె హెచ్చు సన్నము మా గ్రామపు చుట్టుపట్ల దొరకదుగాని పీతాపురము దగ్గర నాగులూరుపల్లి, కొత్తపల్లి ఉప్పాడ ప్రాంతముందు దొరకగలదు. అట్టి నూలు కావలసినవారు పీతాపురములో ఉండు శ్రీయుత మల్లాల గోపాలరావుగారికి వ్రాసిన వారు సప్లయ చేయించగలరు. 80 వ నెంబరు వగైరా ఎక్కువ సన్నము కావలసినయెడల కొక్కు పట్టుము జిల్లాలోని హిందూపుర ప్రాంతమునగాకి యీ వైపు దొరకదు. ఆచటనైనను గ 1 ఖద్దరు 2-0-0 ధర వున్నదని వినుచున్నాను.

ఇంతకును ఎక్కువ ధనవ్యయమునకు గాను మనకులకు చూడవలసిన రోజు లివి కావు. మనదేశ బుట్టి భాగ్యవంతులమైనది కాదు. కావున ఖద్దరుధారణమే దేశవార్ధిద్రవ్యముక్రికి బాని సత్వ విశాళనమానకు ఆవశ్యకమున గుర్తించి వీలయినంత ముక్కు నూలు బట్టలు కట్టుటకు మన విధియనియు ప్రస్తుత ధర్మమనియు ప్రతివారును గుర్తింపగోరెదను.

ఆంధ్ర దిన పత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పొరుగునారివారికి	చెన్నకట్నమువారికి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	30 0 0
ఆరుమాసములకు	12 0 0	10 0 0
మూడుమాసములకు	6 4 0	8 4 0
మాసమునకు	2 3 0	1 12 0

వార పత్రిక

వారపత్రిక సంవత్సర చందా రూ. 4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాను తీరికొనెదను.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

మదరాసు ఇండియన్ ఆఫీసరుల సంఘమువారు హైకోర్టు నూతనన్యాయమూర్తు లీగు సుందరం చెట్టి, భాష్యం అయ్యంగారులకు విందు గావించినపుడు తీయబడిన ఛాయాచిత్రము. (ప్రె. ఫో. బి.)

శ్రీ పత్రికలు చదువుట!—జిల్లాసీల్లో పురాలకు వార్తాపత్రికలు చదువుట నేర్చుచున్నారు. (జి. ఎస్. ఎ.)

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ పట్టపదానోత్సవ సమయమున శ్రీపట్టభద్రులు ఉచితదుస్తులతో డలుట. (జిల్లు. ఎఫ్. పి. ఎస్.)

గాంధీజీని చూచి నేను గ్రహించిన విషయములు

వ్యాసకర్త:—విలియంకిర్క్, పి. హెచ్. డి. (అమెరికాలోని పెమోనా పాఠశాలలో నాఫీ కాథికవాత్మ మండితులు.)

అమెరికాలో ప్రచురించబడు "ఫోర్టనైత్" అను పత్రిక యొక్క 1931 సం. 11 నెంబరు 12 వ తేదీనందు యాత్రావివరములను ప్రకటించు వార్తాపత్రిక ప్రచురించబడినది.

కోలకొండి మానవులు తమ వాణిజ్యవాణిజ్యముగా తమ మతోదారకునిగా భావించి పూజించెడి యా గాంధీ ఎటువంటివాడు?

భిన్నవాదులు భిన్న మతములు భిన్న కలములు భిన్న భిన్న విద్యాసంస్కారములు గల జనసమూహములతో నిండియున్న భారతదేశముం దెల్లెడలను పల్లెలందును పట్టణములందును గూడ ఒక్క భారతీయుడు మాత్రము సర్వత్ర గౌరవింపబడి పూజింపబడుచున్నాడు. ఇది నేను స్వయముగా చూచితిని. ఇది మహానదాను కరంచుచున్నది. 1869 సం. 11 నెంబరులో జన్మించెను. నిరుపమానమైన ఆత్మత్యాగమును స్థిరపరిచుకొనిన గతిని తన జీవితకాలమును వాటికండి నేటివరకును గడుపుచున్నాడు. అందులకు నే ఆశ్చర్యముగా చూచితిని. ఇది మహాత్ముడు. ఇది గొప్ప ఆత్మికవాడు అని నేను గొంతెత్తి చెప్పుచున్నాను.

ఇతడు విశ్వవిద్యమూలక వ్యాపారము యొడినప్పటినుండియు, నిష్కల్మషమంకల్మష, స్వచ్ఛాస్వాత్మికత్యాగి రకుడై వర్తించెను. తాను వ్రతదారుడన ప్రవర్తించుచున్నట్లు తనకు సుపారతోచి న యెడల, తాను సరించిన పద్ధతి వెంటనే మార్పు కొనుట కెట్టి సంతకమును జేయవలెనని కాదు. అందులకు వ్యాపారము తియ్యదియని సహచరులవా రితని ధర్మార్థములను పరిపూర్ణవిశ్వాసపూరితులై యుండిరి.

గత శతాబ్దాంత్య దశాబ్దాంత సంవత్సరములలో నితడు దక్షిణాఫ్రికాలో వ్యాపారముగా పనిచేయుట కేగియుండునపుడు ఇతడు గాఢమైన మతవిశ్వాససహితుడై క్రైస్తవమతభావ దేశముల ననుసరించి యాచరించుచున్నను తలంపుతో నుండెను. అచటకు వెళ్లి నవిజన తన సోదర దేశీయులు అచటి పరిపాలనాధికారులచే నీచులుగా పరిగణింపబడుట వారి విషయమందెను. అచటి క్రైస్తవపాదరీల స్నేహదరణాభిమానులను పూర్తిగా నాంధి న పాడై క్రైస్తవ మతమును గూర్చి న పాపము గ్రంథములను తీరికగల వేళందు చదివెను. మతవిషయ విషయందు గాఢాసక్తిగలిగిన వాడగుటచే క్రైస్తవమతభావ పూజావిధులను క్రమతతోగలచుండుచుండెను. కాని, ఆ పూజావిధులందు ఆత్మభుద్ధిగల భగవదారాధన అతనికి కన్పించలేదు. అతని మనోభావమును అభిలషించుచుండిన ఆత్మవిశ్వాసము అచట కన్పించలేదు. వా వ్యాపారాలోప పరిశీలితమైన క్రైస్తవమతవిధానము అయిన మృత్యుమునుకు సంతృప్తి పరచలేదు. అందులకు ఆచరణలో నున్న క్రైస్తవమత సేవములను అయిన తృప్తిగలిగి ఇతర ఆధ్యాత్మికానుభవి జ్ఞానమున కై యత్నించెను. ఏడుక్రిస్తు మహోపదేశముల నన్నింటిని ఆయనవిశ్వసించును కాని హిందువుగానే వ్యవహరించుచున్నాడు.

ఈ పురుషాంతకము వాచెరియన్సులలో నివాసమును ఇంతటి ఆత్మకేజీ బలవంతుడుగా గౌరవింపబడియుండలేదని విద్యాధికులైన భారతీయులే వాపోచెప్పిరి. రింకింద నాథ టాగూర్ ఇట్లు చెప్పెను:—వాతాంతకము ఆయనను మహోదరహితులై అనుభవించుచున్నాడు ఇందులకొక్కటే కారణము. ఆయన మహోదరహితుని వాడు నమ్ముచున్నాడు. ఈవాతాంతకము వేరేయె తొలగదు, భిన్నతత్వము భిన్న భిన్నమును ఆ దర్శనములను గాంధీని పుట్టికొని ఒక మహాయోగియై నీరందములను కలిపి ఏకమనుముగా అనుభవించుట యీ అధునికయోగము. మహాత్ముని దగ్గరనున్నది. అట్టి యద్భుతకార్యము భారతదేశమున సాగ్యము. "గాంధీమహాత్ముడని నేషేధించుచున్నాడు" అని ఒక్కమాట అన్నయెడల ప్రజలలో కేరూనియన్న విరళాలా ను గత దుష్టతా రాగద్వేషాభిమానముల గూడ కాలించును. ఆయన భారతభూమియందే మహాత్ముని పురుషుడుగాడు. ఈ ప్రపంచమందంతటను కేడితిడే పురుషులును, ఏకక్రిస్తు గౌరవ జుడుడు నెయింటు ప్రాన్నికు, టాల్టాయి మున్నగు మహామహాత్మో నతినిపేరు జేర్చబడుచున్నది. వారి జీవితములకు, యాతని జీవితములకును గల సామ్యములు తరచుగా నిరూపింప బడుచుండును.

నేడు భారతదేశముపై ఇంగ్లాండునుండి పంపిన మెయిండినప్పడు ఇంగ్లాండులోనుండి హైన్స్ వా విశ్రుదు నాకొక సుహృద్దేవుడు. గాంధీ మహాత్ముడు వారమునకొక

మారు ప్రాసాదము మారుమద్రాపించియుండును గనుక ప్రాసాదమునాడు ఆయనను సందర్శించవలసి వాల్చెప్పిరి. నేను బొంబాయి రేవులో దిగినదినే నై పలహా జ్యోతియందునుకొని నా పర్యటన క్రమమును తదనుకూలముగా నిర్ణయించుకొంటిని. ఆహమ్మదాబాదులో విపరీతమైన ఎండ వేడిమి దుమ్ముదుమారము ఆశ్రమసమీపములో నివసించు నొక బ్రాహ్మణప్రమాఖునితో నాకు పరిచయము కలుగజేయుటకై నా కొక రిద్దిన యుత్తరము నావద్ద నుండెను. కాని, నేను ఆ బ్రాహ్మణుని యింటికి వెళ్లి నపు డాయన యూరిలో లేడు. అద్భుతమున ఆయన సోదరి యొక యువతి తేజస్విని రమ్య గుణాల నన్ను చాలగా మర్యాదచేసెను. ఆ సత్యములు నాకు చిర సంస్కరణీయములై యుండగలవు. ఆమె నాపాలిటి కేరళ్యమై నాకు కావలసిన సదుపాయమును చేసెను. "మహాత్ముడు చాల మంచివాడు, ఆయన మీకు సందర్శన మీయగలడు" అని ఆమె నాతో చెప్పెను. పరదేశికు నాయెడ యామె క్రద్దవహించి సహాయ మొనరించినందుల కామెకు నేను కృతజ్ఞుడను. త్వరలోనే నేను రాజమార్గమును బట్టితిని. వికారూపముగల ఆమహానగరము భూమిమేధావృత్తమై నూకంటి కనుబడకుండ వెనుకబడియెను. గాంధీజీ నివాసమునకు మా బండి నడుచుచుండెను. నావంట వచ్చిన మార్గదర్శి గాంధీగారి అనుచరుడైన ప్రియ శిష్యుడు.

ఆశ్రమమున సమీపించుచుండగా నొక పుణ్యక్షేత్రమును సమీపించుచున్నట్లుగా నతడు ప్రవర్తించుచు సంభాషించెను. ఆయన నిజనివాసమునకు బోవు బాటను మేము చేరుసరికి అచ్చటి గాలిలోనే పూజ్యస్వభావము పవిత్ర లక్షణము నాకు కన్పించెను. లోకోత్తరమైన మహాపురుషుని నేను ముఖముభి సందర్శించుటకు బోవుచుంటిని గదా యని తలచినపుడు నా దేహము కంపించెను. ఆ మహాపురుషుని ప్రభావరహస్యము నెరుంగుటకే నేను పోవుచుంటిని కాబోలు. కాని, నాగియున్న చూడగల ఆకుటిరద్యారమును దాటి లోపల బ్రవేశించి బక్కలేరీరముగల చిన్న మనిషిని జూచి చేతులు గలిపి సంభాషించనపుడు నాకు గలిగిన విస్మయభావమిదివరకెప్పుడును నాకుకలుగలేదు. అతడు నేలమీదనే ప్రాచ్యదేశీయ వదలిగా కూర్చుండి రాత్నము తిప్పుచుండెను. రాత్నమునగా భారతదేశమునకు అనేకాంతరములతో కూడియున్నది. పాడుచుకొని వచ్చెడి మొగము, ఆ పెద్ద చెవులు, ఆ ముక్కు ఆ నట్టమైన కనుజులు, అంతకు కత్తిరించబడిన తలమీద హిందువునందులకు విడిచియుంచెడి ఆ కొలది పాడుగు వెండ్రుకలు వింత గొల్పెడి యాకారముగల ఆ కపాలము మాత్రము నా దృష్టిని పూర్తిగా ఆకర్షించెను. కాని గాంధీజీ సంభాషించుట కారంభించిన తోడనే ఆయన కేరీరాక రమును గూర్చి గాని, ఆ యాకారమందలి వికృతములగుగూర్చి గాని నేను అజోచించనేలేదు. ఆయన ఖద్దరుతో చేయబడిన కట్టివస్త్రమును నడుచుచు చుట్టుకొనియుండెను. మెడలో హిందువులకుండవలసిన నూత్రముకట్టి యుండెను. పాలము పువలె నిరాడంబరుడై యుండెను.

తాతయందులకు తోచక నాలో నేను కొంచెము తేలిక పడి ఆయనతో సంభాషించుటకు అవకాశముగా ఉపక్రమించితిని. "ఆయ్యా, గాంధీగారూ, మిమ్ములను కొనియాడుచుండెడివారు ఆమెికాలో అనేకులు కలరు." వెంటనే సరస్వతావ వికాసము గల తన గంభీర లోచనములను వైకెత్తి నావంక తేరి జూచి "అవును, దూరపుకొలదలు నునుపే" అని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

ఇక నేను పరసానములో పరదేశీ నను భావము నాకు పోయినది. ఆమూల్యమైన యాసత్సంగత్యలాభమును పొందుచుంటిని.

స్నేహితులలో కల్ల స్నేహపాత్రులైన యీతని కీల సంపదలనుగూర్చి వివరించుట కొకటి రెండు సందర్భములు నేర్పొనడను. పాశ్చాత్యపద్ధతి ననుసరించి గాంధీజీని "మిస్టర్ గాంధీ" అని ఎవరైనను సంబోధించినయెడల ఆయన వెంటనే మందలించును. నన్ను మిస్టరు గాంధీ యని పిలువ వద్దు. ఇది చాల ఆసహజముగాను, ఆ సందర్భముగాను ఉన్నది. నన్ను గాంధీ అనిమాత్రమే పిలువండి అనిఆయన తమయెచ్చరించును. మహాత్మా అని తన్ను పిలుచుట ఆయనకు అసలేయ్యదులేదు. "నేను మహాత్ముడను కాను, సాధారణ మానవులలో నేనొకడను, ఇతరమధ్యల వలెనే నాయందును లోపములు ప్రమాదములు అనేకములు కలవు." అని ఆయన ఆజ్ఞాపించును. తనయనుచులగువారు అపరాధము లొనర్చినయెడల వారిని నిందించుటకు బయలుగ తన సామర్థ్యప్రభావలో పమునే తాను సర్వదా నిందించుకొనును. తనయంతశ్శక్తులను తాను పూర్తిగా నిగ్రహించుటకై ఉపవాసములు చేయును. భగవద్ధ్యానము చేయును.

కాంతికి నిలచుమైన యీ యాశ్రమమునకు యూరోపు ఖండవాసిగాని అమెరికా ఖండవాసిగాని గాంధీజీసందర్శనార్థమై వచ్చినపుడు వచ్చినవర్సాధి కూర్చుండుటకు ఆశ్రమమును తయారైన కుర్చి యొకటి యివ్వబడును. వచ్చిన పెద్ద మని

షి కుర్చిలో కూర్చుండును. గాంధీజీ మాత్రము నేలమీద తన రాత్నమున కెదురుగా పెడగాడుగ కూర్చుండి తన రాత్నమును తిప్పుచు యుండుకారము చేయుచునే సంభాషించును. ఇది చాల రమ్యమైనసందర్భము. భారతీయులందరిలోను ఇతిదోక్తదే బ్రిటిష్వారికి భీతికారకుడు. 80 కోట్ల జనులు అంగీకరించి శిరసా వహించిన నాయకుడిత డొక్కడే. అట్టియొకడు సంప్రాంతరంగుడై ఆధునిక సౌఖ్యసమపాయ విరహితుడై నేలమై కూర్చుండి, విహీకసంబంధము లేనిచానివలె గంటలకొలది సీరిటిగా నూలుతీయుచుండును. ఖండాంతరములనుండి యీతనసందర్శనార్థియయి వచ్చిన యతికి గౌరవార్థ మొసంగబడిన కుర్చిలో కాలుచేతులు చాచుకొని కీచిగా కూర్చుండును ఇది విచిత్రమైన జీవితానుభవము. కాశ్యపుసంస్కరణీయుడగు దేశోత్తముని సన్నిధానమందు మానవవాచకాగ్రహిణుడు సుండు నీవు కుర్చిపై కూర్చుండుట యును ఆ తదుపి వదలమి పమున సం తో మ మతో కూర్చుండి సీకారకు తనమృదుమధుర స్వరముతో గంభీరభావముతో ఆత్మప్రబోధకరముగ తన యువదేశమును నీకు వివరించి చెప్పుటయును విచిత్రమైన జీవితానుభవమాదా?

గాంధీజీనిగూర్చియు, అతని అనుచరవర్తమునుగూర్చియు తెలిసికొనుటకై ప్రాచ్యదేశ తత్వజ్ఞోరణితో మనము విషయమును పరిశీలించవలయును న్యూయార్క్ నగరము చికాగోనగరములందలి యంత్రకముల కొనియాడెడి యభిరుచితో మనము పరిశీలించగూడదు. అసియాఖండములోని నల్లవారి నిజతత్వము తెలిసికొనుటకు హిందువునకుగల ఆలోచనాధోరణితో మనముకూడ ఆలోచించి చూడవలెను.

గాంధీయొక్క ఆరికసిద్ధాంతములకును రాజకీయ సిద్ధాంతములకును రాత్నము ఆయువుపట్టు. దౌర్జన్యరహిత సహాయ నిరాకరణోద్ద్యమమంతయు రాత్నముతోనే తిరుగుచుండును. ఖద్దరునస్త్రమునే యువయోగించవలె ననియు, విదేశమును బహిష్కరణము చేయవలయుననియు ఇందలి యంతరార్థము బ్రిటిష్ పాపాపారమునకు హానిచేయవలయునను తలంపులే-కాని, భారతదేశ సౌభాగ్యమునే వృద్ధిచేయవలెనని సంకల్పము. 150 సం॥ ర ముల క్రింద ట మ న స్త్రీలు త మ కు టీర ములందు గూర్చుండి సన్నని నూలు వడికియుండిరి. తమభీర్వల సంపాదనకు తమ సంపాదన జోడించి గ్రామములోని సాలెవాండ్లు ఆమూలతో వస్త్రములను నేసియిచ్చి తమజీవనోపాధిని గడించుకొనిరి. నేడు మనస్త్రీలకు ఆసాధ్యకాలము నశించినది. కొలకొలది జనులు విధిలేక నిర్యాపారులగుటచేత దేశము దరిద్రము పాలైనది" అని గాంధీ యొకానొక సభలో చెప్పియుండెను.

గ్రామములలోనే ప్రజలకష్టము లెక్కువగా చూడవలెను. కోతకువచ్చునకును నిశ్చయము లేని పంటలను నమ్మకొని మాసముల కొలది రైతులు నిర్యాపారులై నుభిక్షమైన సంవత్సరములలో గూడ కాలము గడపుచుండురు. చిరకాలాను గతమైన పితృత్వభూవనములు తరతరములుగా కుటుంబములలో పంచుకొనుటపల్ల చిన్న ఖండములై చిన్న కుటుంబ జీవనాధారమునకు గూడ సరిరాకపోవుచున్నవి. 5 గురు 6 గురు 8 మంది లేక 10 మంది కూడ ఒక్కచిన్న మట్టికొంపలో తలదాచుకొని పిడకలనే వంటచేయుటగా వాడుకొని, కడుపుదనిం దనికూతుని ఒక్కపూట భోజనముచేయుచు నానాటికి కృశించుచున్నారు. కాశీప్రాంతములందు అతివృష్టిలన నొకమారు పంటలుచెడిపోయి యుండగా నొక రైతు మొండిబారిన గుండెతో "మనమేమి చేయుగలము? విధికృత్యమున్నది" యని బుజము లాడించుకొనుచు నాతో చెప్పెను.

అతనిదారిద్ర్యమునకు తోడు అపలుండినభారతీయునకు చేష్టలుడుగుచున్నది.

నెలకొలది నిర్యాపారులై యుండెడి యిటువంటి వ్యవసాయదారులలో స్త్రీలకు పురుషులకు యుగధర్మమై పతిత్వమునుబట్టి గత్యంతరములేని సోమరితనము అలవాటుపడినది. ఇటువంటి నిర్యాపారత్వమువల్ల ప్రజలకు జీవితమే దుర్భరమై చావీకర మగుచున్నది. ఇట్టికీకీ లాభదాయకముననినే చేతనిండ కల్పించుటకై రాత్నమును తిరిగి ప్రయోగింతును నెలకొల్పవలెనని గాంధీజీ కోరుచున్నాడు. దేశములో పండితప్రతిని ఇంగ్లండునకు రవాణాచేయుచు అవటినుండి ఆప్రతి యంతయును ఫ్యాక్టరీలలో తయారు చేయబడిన వస్త్రయోగముగా తిరిగి ఇవటకు దిగుమతియునుచుండునంత కాలము జనసామాన్యము పరాక్రమమై దారిద్ర్యము ననుభవించక తప్పదు. పూర్వకాలము నాటి యాగృహపరీశ్రమను పునరుద్ధరించుటపల్ల దేశములోని అపారైశ్వర్యమును విదేశములపాలుగాకుండ కాపాడుటయే గాక, నేలదున్న కొని జీవించు రైతులకు ఆత్మంతాపసరమై యున్న ఇంకొక ఉపసంపాదనమార్గమును కల్పించుట యగును. ఈ మహాపదేశమును దేశజనులలో అన్ని తెగల వారికిని బోధించి వ్యాపింపజేయ గల్గెను. గ్రామవాసులీసం దేశమును శిరసా వహించుచున్నారు.

ఎందుకై ననగా "సహాయ్య" ఆరీతిగా బోధించుచున్నాడు. వలుకుబడి గల భారతీయ ప్రమాఖులు గూడ నా ప్రయాణ మార్గములలో నేను కలిసికొని నుట్టాడుమంటిని. వాడుకూడ చేతిలో వడికి చేతితో నేసిన నూలువస్త్రములను పట్టువస్త్రములను మాత్రమే ధరించెదమనియు విదేశీవస్తువులను బహిష్కరించెదమనియు, ఇదివరలో తాము కొనియుండిన విదేశీవస్త్రములను నాశముకూడ చేసెదమనియు, ప్రతము గొనియుండిరి.

భారతదేశమున కంతమును కావలసినంత ఖద్దరు తయారు చేయుటకై ప్రతివాడును ప్రతిదినమును కొన్ని గంటలకాలము బిధిగా నూలు వడకవలయును. నేత నేయవలయును. ఈ సిద్ధాంతము ననుసరించి గాంధీజీ ఆశ్రమములోనున్న శిష్యవర్గము కొంత నిర్మితముగు ఖద్దరును నిత్యవిధిగా తయారుచేయుచుండురు. ఇతర ప్రాంతములందు గల గాంధీగారి యనుచరులు జాతీయ పాఠశాలలందలి విద్యార్థులచే క్రమశిక్షణములో నొక భాగముగా నూలుకూడ వడికించుచున్నారు. "తక్కినవరు" అనునొక స్వల్ప సచిత్ర గ్రంథమును గాంధీజీ నాకు ఇచ్చెను. వెంట గొని పోవుటకు పిల్లలన తక్కి య ను చిన్న సాధన ముతో నూలు వడు కుట ఎంత నుసాధ్యమో ఎట్లు వడుకవలయునో వివరముగా యీకర వస్త్రమున వివరించబడెను. ఈ తక్కి యను దానికి అడుగున ఇనుప బిల్లగాని రాగిబిల్ల గానియుండును. ఈ బిల్ల అడ్డకొల్ల నుమా రొకయంగురముండును. దీనిమధ్యకుండి లేక 10 అంగురముల పొడవుగల ఇనుప తీగకట్టియుండును.

ఈ చిన్న పాత్రములో సీరిటిగా వ్రాయబడెను:-

"నీ వ్యవధికాలమునంతను నూలువడుకుటకే వినియోగించుటకు నీవు సంకల్పించినయెడల యీ తక్కి సాధనములేకుండ నీవుండజాలవు. బండిగాని వై సికిలుగాని ఉండినప్పటికి కాళ్లతో నడచుట ఏ రీతిగా తప్పని విధియైయుండునో తక్కి గూడ ఆరీతిగానే ఆవసరమైయుండును" (ఇట్టి గ్రామవాసులకు మెటారుకారు అపరూపమైన వాహనము "వై సికిలుగాని బండిగాని యన్నప్పటికి ఇంటిలో తిరుగునపుడు కాళ్లతో నేరీతిగా నడువవలసి వచ్చునో, అదే రీతిగా రాత్నమును మన వెంట రైలుబండ్లలోగాని, ఎడ్లబండ్లలోగాని యుంచుకొని యువ యోగింప పిలువెడు. కనుక యీతక్కి వెంటనుంచుకొన్న నే గాని, ప్రయాణము చేయునంతకాలము నూలువడుకజాలక వర్ధిము చేయవలసినవృత్తు."

స్నేహితులతో మాట్లాడుచు ప్రయాణికులతో మచ్చటించుచుగూడ తక్కితో నూలువడుకుటకు జను లుత్సహించుచుండురు. చాలనేవు కూర్చుండుటపల్ల వినువు పుట్టినవో నిలువబడి తక్కి త్రిప్పుచుండవచ్చును. అటుయిటు తిరుగుచు గూడ అజ్ఞానున రియే మెలగెడి తక్కిని తిప్పుచుండవచ్చును. దీనితో నూలు నిదానముగా వచ్చుచుండునను మాట నిజమేకాని తాచేలు కుండేలు కధలో తాచేలవలెనే పట్టువడక కుడుముట్టు పని జేయును.

శ్రీకగల కాలమును లాభకరముగా సద్వినియోగము చేయుటపల్ల ఓర్పు, పట్టుదల, ఏకాగ్ర చిత్తము, ఆత్మనిగ్రహము నిదానము, ఏకకాలమున పెక్కు కార్యములు చేయగలంట్లు, అత్యగౌరవము, స్వయంసహాయము అను సద్గుణములు పట్టువడును. ఈ నుగుణములనే హిందువులు అమూల్యములని హెచ్చింతురు. రెండునెలలు తక్కియెక్కు పొందిన తోడనే పాఠశాలలలోని బాలరు గంటకు 50 గజముల నూలును తక్కిమీద తయారు చేయగలరు. 200 మంది బాలుగల పాఠశాలలో లోజనకు ఒకగంట నూలువడికే యెడల సాలకు 280 లోజులు పాఠశాల తెరవబడినో నుమారు 80 పాసులు ఆపాఠశాలలో సాలీనా తయారు కాగలరు.

ఈ నూలుతో 775 గజముల చొక్కానుడ్ల ఒకగజమే వెడల్పుగలది తయారగును. 200 మంది విద్యార్థులకు దామాషా యిని యీనూడ్ల పంచివెట్టినవో ఒక్కొక్క పిల్లవానికి మాడుచున్నాతిక గజములపట్ల వచ్చును. అతనికి రెండుచొక్కాలు కట్టించుటకు సరిపోవును. పాఠశాలాధికారులు దూదికొని యారీతిగా తయారుచేసిన నూలు అమ్మేయెడల నుమారొకరు 90/ లాభమురాగలరు.

"చేతివలె గౌరవించదగినది" అని నూచించుటకు గాంధీజీ యీ రాత్నమును ఉద్దేశించుచున్నాడు. ఈతని యొక్క పద్ధతులు నిష్కలము లనియు, ప్రపంచధర్మమునకు ప్రతికూలములనియు వాదించెడివారి కందరికిని గాంధీజీ శ్రమ యనక సమాధానములాసంగుచుండును. ఆధునిక యంత్రపరిశ్రమల ప్రవాహమున కెదురుదుటగాని, ప్రవాహమధ్యమందు నిలువబడుటగాని సాధ్యమగు నాయని కేంకించు సంకయాత్ములు కలరు. అట్టి వారికి గాంధీజీ సమాధాన మొక్కటే. భారతీయుల తత్వము నాకు బాగుగా తెలియును. భారతీయులు తమ సమకాలికులకు పాశ్చాత్యులవలె ప్రచండజేగమున తలక్రిందుగా పరువెత్తు వారు కారు.

"భారతదేశములోని వ్యవసాయదారులు ఫ్యాక్టరీ పద్ధతులకు యంత్ర ప్రపంచమున కింకను తయారుకాలేదు." అని గాంధీజీ వచించును. "బొంబాయిలోను అనూపాబాదులోను ఉన్న మిల్లు పనివాండ్లు బానిసలవలె నున్నారు. మరి

కొన్ని యంత్రములు నెలకొల్పబడినవి. వివాహమునకు యగును. మాండ్లకు గడ్డ కొని కట్టుకొనుటయు. మా దేశద్రవ్యము మాత్రమే నమ్ముచున్నది. కాని మాండ్లకు నెలకొల్పబడినవి యిక్కడనుండ బిల్లులను ప్రతిష్ఠించుట మాధనము మా దేశములోనే యుండినప్పటికి మా యంత్రములు ధనమును భద్రపరచుట యగును. మా బాటియొక్క నియమ నిగ్రహములు సరియనును." అని గాంధీజీ వాదించును.

గాంధీజీ సంకల్ప మిచ్చినవా? ఆమెరికావారుమాత్రము యాదేరు అని యందురు. ఆతనినిదాంతమే మొదలంట తప్పు త్రోవయినదని. ప్రపంచమునంతట ముంచివేయుచున్న యంత్ర ప్రభావమునకు ఆతడుగూడ సాష్టాంగ ప్రణామము చేయక తప్పదనియు ఆమెరికనులు వాదించెదరు. చేరువలోనన్న ఆనామ్యు దాబాదుబట్టల ప్యాక్లకి పాగొట్టవల సేదలనుగన మరుగుపడి గాంధీగారి ఆశ్రయమునందుల రిట్లు ముఖచేయగలుగులు నిదానముగా పనిచేయుచుండుట నేను చూచితిని. యంత్రానికి సంబంధములేని ప్యాక్లకిముగ్గులతో నెంతకాలము సమయలేని ఈపనిమట్లు పనిచేయగలవు? అని నాలోనేను విచిక్కిరించితిని కాని దొర్లవర్గపాత సహాయనిరాకరణవాదులు నిశ్చలముద్ధితో తమ విశ్వాసమును విడచియున్నారు. తమ యుద్ధయము ధర్మ సమన్వితమనియు ధర్మప్రభావమే పనులమును చిట్టచివరకు జయించుననియు వీరికి పరిపూర్ణ విశ్వాసము కలదు.

అక్కడ విషయములందును, సాంఘిక విషయములందును సంస్కారము కలిపిననే గాన నుత్తరమైన రాజకీయభివృద్ధి కలగజాలదని గాంధీయుపదేశించును. అందువల్లనే పాటుపడుట గౌరవ ప్రథమం సాటిడి యారాట్టుచును భారతదేశ స్వాతంత్ర్య చిహ్నముగా నెలకొల్పెను. భిన్న భావలవారిని భిన్న మతములవారిని భిన్న కులములవారిని ఏకీభవింపజేయుటకై, సర్వజనసాసనమును విషయముండవలయునని గాంధీజీ ఆభిప్రాయము. అట్టి సమానాధిభావ విషయము అన్ని తెగలవారికిని అన్ని మతములవారికిని ప్రాచుర్యమై సత్ప్రయోజనకరమైయుండవలెను. కాబట్టి చిరకాలాకాంతమైన యాధనము రాట్టుమేయని గాంధీజీ గ్రహించెను. "భారత బాటియొక్కతకు రాట్టుము ఖద్దరు చిహ్నముగా మెలుగులవు. కాబట్టి భారతబాటికి రాట్టుము త్రిపుట ఖద్దరు ధరించుటయే పరమపవిత్రధర్మములుగా నేను భావించుచున్నాను" అని గాంధీ పల్కినాడు. ఈవిశ్వాసమే భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమునకు దారితీయును. గర్వ దరిద్రమునాపి ఆత్మ గౌరవము గల బాటిగా చేయును. అట్లు బాధ్యులు తెల్లనుండి ప్రజలకు కాపాడును. నిరంతరభివృద్ధినింపి జనసంఖ్యకు గత్యంతరము జూపించును. భారతదేశములోని కొట్టలది కొజులకు కడుపునిండ తిండి లభించువరకును బహుచర్యానుష్ఠానమువల్ల సంతానభివృద్ధి నరకట్టి నిగ్రహింపవలయునని గాంధీజీ వాదించుచున్నాడు. "ఇదిచాల కష్టమైనదని"

కాని కష్టకార్యములను సాధించుటకును చాపల్యములను నిరోధించుటకును జయించుటకును మనమిలాకములో జన్మమెత్తియున్నాము. అట్టివనికీ సంకల్ప క్షేత్రలేనివాడు, అకోగ్యాకం ద ము లేన్నడును పొందజాలదుగాని అని ఆరోగ్యవర్గదృష్టియందు తన గ్రంథములో వ్రాసెను. ఈగ్రంథముయొక్క ప్రతినికటి తన చేత్రాలు చేసి నాకు బహుమతిగా నిచ్చెను.

కర్మాజ్యమునకై ప్రజలు ఆసించుచున్నాడు. ప్రజల కోర్కెలను తీర్చివ గప్ప మెంటు వారు చెల్లించని యెడల ఏమి కానున్నది.

ఇండియను డెయిలీ టైమింగ్రాఫు పత్రికలో నిట్లు ప్రకటింపబడినది. - ఖద్దరు కర్మాజ్యమువల్లనే దేశము కలదను నమ్మకముతో విదేశీవస్త్ర బహిష్కరణము కొనసాగించుటకై గాంధీగారికై పెద్ద త్యవహార క్రమమును తయారు చేసిరి. వీరు విధించిన కార్యక్రమము ప్రకారము కాంగ్రెసు వాలంటీర్లు ఇంటింటికీ వెళ్లి విదేశీవస్త్రములను పోగు చేసి తగలబెట్ట వలెను. ఖద్దరు విక్రయించవలెను. విదేశీవస్త్ర విక్రయదారులకు విదేశీ వస్త్రములను తెప్పింపజుండ బోధించవలెను. కాంగ్రెసు ప్రచారకులు విదేశీవస్త్ర దుకాణములపై విక్రయ నిరోధము చేయవలెను. ఈనిరోధము దొర్లవర్గ రహితమై సాత్వికపద్ధతిని చేయవలెను.

దేశములోని యంతర రాజకీయ పక్షములవారి సమ్మతిని సహకారమును ఈ విషయములో బడయవలెను. గవర్న మెంటు వారికి ఎంత వస్త్రము కావలసియున్నను ఖద్దరునే కొనవలయుననియు ఖద్దరు వెల హెచ్చుగా కనిపించినను ఖద్దరునే కొనవలయుననియు విదేశీవస్త్రమునకు దిగుమతి గుంకము హెచ్చుగా విధించి గర్హింపజుట కనుకూలముగా చేయవలయుననియు కానీససభ్యులు గవర్న మెంటువారిని కోరవలయును."

విజయగల మంచి దుస్తులను విదేశీపరు కనడి కారణమున దహించివేయుట యుక్తమనగా కాదాయను చర్చ కలిగినపుడు ఇట్టి వస్త్రధారణము పగ సాధించు బుద్ధితో చేయునట్టి పని కాదనియు భారతదేశమునకు జ్ఞానోదయమొనరియు యనుక చేసిన పాపముల కిప్పుడు ప్రాయశ్చిత్తము చేసికొనుచున్న ధనియు గాంధీజీ సమాధాన మొసగును. పాపి ఘంటసే జీవనో

పాపిగా కల్గియుండిన కర్మాజ్యము ఒక్కరాత్రిలో యంత్ర పరిశ్రమలనే పరమాధిగా చేపట్టి ఒక పెద్ద గంట వేసెను. రమ్యమైన బాటి యొనర్చిన ఘోర ప్రమాద విషయము. కాబట్టి భారతదేశమునకు ఆ గోతిలోనే ఏల పడవలెను? ఏల కడగండ్ల పాలు కావలెను? ప్రతిదేశముయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధియందు చేతిపనులతో తృప్తిపడేయుండెడి యుగ మొకటి యుండును. ఈ యార్థిక శ్రేణుమును నిర్మత్తముచేసి తృప్తికరించుట ఏకాంతమైన అవర్గ దాడుకమే. భారతదేశ పరిశ్రమలను యంత్రాగారముల వశముజేయుటవల్ల కొలదిమంది కోటికోట్లలు కాగలరు. కాని పెక్కుమంది సేదలగుదురు.

గాంధీజీ రాజకీయ రంగములో దిగుటవల్ల ఆయన కప ముద్రితల కనేకలకు మనస్సులొచ్చుచు కలంక పోలేరు రవీంద్రనాథ టాగూరుగారి ఇంటులై వివిచియుండిరి. మహాత్మాగాంధీయందు గల ఆత్మనిగ్రహము నైతిక శ్రేణువు ప్రపంచములో నింకెవ్వరియందును కన్పించదు. అట్టి నీతి సంపద మన కర్మలకు కావలసియున్న యా సమయములో గాంధీజీ రాజకీయ కలహములందు నిమగ్నుడై యుండుట తన కక్షిని కాలమును వినియోగించుట విషాదకరము. అతడు మహామోగి యనియు తపస్వంపముడనియు ప్రజలు పూజించుచున్నారనియు ఆత్మజ్ఞాన ప్రబోధకుడని భావించుచున్నారనియు, రాజకీయ విషయములలో అతనికి గల అగ్రత కంకియె చున్నారనియు మరి కొందరు వాదించుచున్నాడు.

ఇటువంటి స్నేహితుల కందరకును గాంధీజీ యొసంగి ప్రత్యుత్తర మొక్కటి కలదు. రాజకీయ ప్రతిబంధములు మన సర్వావయవములను బంధించినవి. దేహమునిండ గట్టిగా చుట్టుకొని యున్న పర్వపాళము వలె నన్నది. ఈ పాళమునండి విముక్తి నొందుట కెంతప్రయత్నించినను సాధ్యము గావచ్చుది. అందువల్లనే యీ పాళవిముక్తికై రాజకీయ రంగములో దిగి నాను. రాజకీయ విషయములందు మత సాంప్రదాయములను అధ్యాత్మిక క్షేత్ర పరికల్పము చేయుచున్నాను. అని గాంధీజీ చెప్పెను.

ఇన్ని మాటలేల? గాంధీజీ కలవని కలంపుగా రాజకీయనాయకు డయ్యెను. ఆయన సహజసిద్ధముగా నీతిబోధకుడు మతోద్ధారకుడు. ఆయన కుదీరములో పంభాషించుచు నొక నాటిట్లు పల్కినాడు.

"ఆమెరికా ఖండము తన విహితపదలను వెండి బంగారములను బాగుగా వృద్ధిచేసినది. మానసిక క్రమము ఆత్మ శ్రేణుమునకుడ వెంటాడించినదా? ప్రపంచములోని కేర్వనకు బాగులవారికి కాంతిని చేకూర్చుటకును సోదరభావము నెలకొల్పుటకును ఆమెరికావారు నాయకత్వము వహించగలరా." సామాన్యముగా వారాపత్రికలను ఆయన చదువను. ఆ పత్రికల వ్రాతలను ఆయన విశ్లేషించును.

మళ్ళిమైన వార్తలను ఆయన తన స్నేహితుల ద్వారా తెలిసికొనును. ఆయన యిప్పుడు భారతి బాటియనుస్థల యందు నిమగ్నుడైయుండుటవల్ల అంతర్జాతీయసమస్యలను స్పృశింపించుట కాయనకు వ్యవధిలేదు. గాంధీజీ యట్లు పలుకును "నేను సహజసిద్ధముగా నిరంతరం తానీ పాని సమస్త ప్రపంచకాంతి సంపాదన నుసాధ్యమనియు భావించువాడను-కాని, నేను జరుగుచున్న ప్రపంచ వ్యవహారములను తిరికించినపుడును, ప్రతికూలమును కేట్రు లెట్లుపనిచేయుచున్నవో యాచింతింతును- నా నిరంతరం తానీ సమానుకు తగినంత ఆధారమున్నట్లు కాన్పించును."

గాంధీజీ సాక్షాంక్షగడలంచిన ప్రత్యేకసందేశము ఏ దేశకలదా యని ఆయన నడిచితిని కాని, తన రాజకీయభిప్రాయములను శ్రద్ధాపరులను తాత్కాలిక సందర్భావసరములనుబట్టి తాత్కాలిక ప్రాముఖ్యమును వహించుచుండుననియు, ఆ యభిప్రాయములన్నియు క్షిరాక్షరములుగా స్వీకరింపరాదనియు చెప్పెను.

"నా కర్మాగారములను చూడండి- నా ప్రకృతిములను చూడండి. అందుననే నాసందేశమువిశదముగాగలదు-నాయొక్క జీవితప్రయోజన మంతయు నేను బోధించెడి సాంఘికసంస్కార మూత్రములందే కలదు. దొర్లవర్గ రాహిత్యము, ఆత్మ నిగ్రహము స్వాతంత్ర్య చిహ్నమును ఖద్దరు వీనియందే ఇమిడియున్నది.

గాంధీజీ తన తాతల తండ్రుల మతముచే విశ్వాసమును. ఆనగా హిందూమతాభిమానికాని, ఇతరమతముల యందలి గురుగు విశేషములను బాగుగా గుర్తించుచునే యుండును. దొర్లవర్గ రాహిత్యమే ఆహింసా ధర్మమే హిందూ మతము యొక్క మూలాధారమని ఎంచి ఆ దొర్లవర్గ రాహిత్య మార్గాలందియై తన జీవితము నంశము భారతదేశమున కర్మితము చేసినను మహామృదు, బుద్ధుడు, క్రీస్తు మున్నగు మతోపదేశకుల యొక్క రచనల యందలి సత్యములను సదా గ్రహించుచుండును. ఏ మత మునం దై న న మూఢ విశ్వాసము ఆయనకు గిట్టుదు. మతము చేట నెట్టి యవచారములు బరిగినను ఆయన వహించును. ఆయన బుద్ధికి పశ్చాత్తుక మని గాని ఆయన వీరి మార్గమునకు మందిదని గాని కన్పించనియెడల హిందూ ధర్మశాస్త్రముల కట్టి యర్థములు కల్పించినను ఆయన ఆంగీకరింపడు.

హిందూమతము ఆయన కుగ్గుపాలో పెట్టినది. ఆయన నిందు పక్షాన్యులో గ్రహించినది. కాని, ఆయన యభిమానించెడి మత మదియొక్కటియే కాదు. జేదములు పరిశ్రమలైననే కాని జై బిలు, కొరాను, చందావనా మున్నగు మత గ్రంథముల కన్న నెక్కు డపొరువే ముములు కావు. మిగిలిన మతములయొడి హిందూమతము సహనబుద్ధి కలిగియున్నది.

ప్రతివాడును తన మత విశ్వాసానుసారము భగవంతుని ఆరాధించవలయునని యే హిందూమతము బోధించుచున్నది. మిగిలిన మతములవారిలో శాంతభావముతో మెలంగవలయు ననియే హిందూ మత ముపదేశించుచున్నది.

గాంధీజీయొక్క యుపదేశము లందుకూడ వైద్యుల రీతిగా కొన్ని వాక్యములు కావచ్చును. ఆత్మశుద్ధి నిమగ్నత్వము, సత్యము, ఆత్మనిగ్రహము లందు పరిపూర్ణత్యము నొందవారును విహితపదలను ఆస్తిని పూర్తిగా పరిత్యజించని వారును, సహితసగ్రంథములకు ధర్మశాస్త్రముల సారమును గ్రహించవలయు హిందూమతమునాస్తిని నేను పూర్తిగా ఆంగీకరించుచున్నాను. తమ జీవితమును విశుద్ధ మొనర్చుటకై గాంధీజీ యాశ్రయముం దుండెడివిషయము ప్రాతఃకాలము 4 గంటలకే మేల్కొని భగవత్సార్వభౌమసత్యము, స్వామ్యము, జనకృత్యములు, భోజనము, ఆటవిషయముల విశ్రాంతి, శ్రీ దా వి నోదము, రాట్టుము త్రిపుట, స్నేహసంభాషణములు నియమిత కాలక్రమము ననుసరించి జరుపుకొనుచుండురు. రాత్రి 8 గంటలకు యాకార్యక్రమము ముగియును. నిదురపోవుట కది సమయము.

వైబిలులోని క్రొత్త నిబంధనయందలి మహోపదేశములు గాంధీజీ జీవితమునకొక యాకారము నిచ్చెను. ఆయన రచించిన నీతిమార్గములను ఆనుగ్రంథములో క్రొత్త నిబంధనలోని యాక్రందివాక్యము నాయన యుద్ధావారించెను. భగవంతుని సన్నిధానమునే నీవ శక్యమిం చుము. ఆయన సత్యమార్గమునే యవలంబించుము. మిగిలిన యాసంకడలన్నియు నీవేమిగును. పర్యవశమిద నొసంగబడిన ధర్మప్రసంగములోని క్రీస్తువాక్యములను చదువుటవల్లనే 1898 ఫెబ్రువరిలో ఆయనకు మొట్ట మొదట యీ సాత్విక విరోధ సిద్ధాంతము స్ఫూరించెనని వ్రాసెను. ఆయన తన సాంఘిక సిద్ధాంతములను ఆభిప్రాయములను నిర్ధారణ చేయుటకై రస్కిన, టాల్ స్టాయి అను మహాజ్ఞానుల యుపదేశములు వీరికి చాల ప్రబోధము కలుగజేసెను. గాంధీజీ యనుచు రెవ్వరైనను తనకే మోసముచేసినపుడు వారిని నిందించుటకు బదులుగా తన తన కృత్రిమం దేవో లోపము కలవనియు తాను తన బాధ్యతలను పూర్తిగా గుర్తించియుండిదనియు తన్ను తాను నిందించుకొనెను. ఆహంకార విరచితులైన కేరెరాభిమానులు దేవావాచకులను విడనాడిన వానికే ఆత్మశ్రేణుత్వము, విపర్యాయక యమును ఏర్పడునని గాంధీజీ భావించును. అందుకారకై పెక్కుదినములు ఉపవాసములు చేయుచు భగవత్సార్వభౌమ సమ్మము.

చక్రప్రసన్నమైన నొకతినమున హిందువులను మహా మృదీయులును కలహించి కొట్టాడిరి. ఇరుపక్షములవాడికిని సమాధాన మేర్పడలేదు. భిన్న మతములవారు పరస్పరము కలహించునంతకాలమును భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము దుర్లభమని గాంధీగ్రహించెను. తనజనులకు సాత్వికవిరోధమునంక దివ్యమైన పాతమును బంధింపవలించెను. వారియవచారములకై వారిని నిందించుటకుబదులుగా తానే యొక మహోపవాసము నర్చును. కలహించుచుండిన రెండుపక్షములవారికిని తన మహోపవాసమువల్ల తన సరుపదేశములు యుద్ధాపముగా హృదయములందు నాటకొనగల వని యాయన యూహించెను. ఉపవాసము 21 దినములు చేసెను. 21 వ దినమున రెండుపక్షముల నాయకులను వచ్చి మహాత్ముని క్షీర్ణకేరము ఎదుట ప్రణమిల్లిరి. తమ కిరస్సులను వంచి తమ నాయకాగ్రణి యెడల తమ భక్తివిశ్వాసములను పునః ప్రతిష్ఠించిరి. గాంధీజీ యొక్క ఆత్మార్పణమువల్లనే తదితర పద్ధతులవల్ల సాధ్యము కాని శాంతభావము ప్రజలలో నెలకొనుచున్నది. ఆయనయొక్క ధర్మదీక్షాపరత్వమువల్ల నొకమాత్ర ఆయన విరోధపక్షము వారుకూడ సమాధానపత్రముకొటి నిశ్చలముగా వ్రాసియుండిరి. దీనినిబట్టి ఇంతటి బక్కమానిసి కఠిమైన మూర్ఖుల నేరీతిగా వంగచేసి విజయముగాంచెనో విశదముకాగలదు. వారు వ్రాసిన సమాధానపత్రముం దిట్లుండెను.

"మహాత్మా గాంధీ 21 దినములుపవనించినందువల్ల యిచ్చు మోజరైన నాయకులహృదయములు కరిగినవి. శాంతిసంస్థాపనకై యత్నించుచున్న యీ సభాసముల తీర్మానమును యీ సభాధ్యక్షుడు గాంధీయహాత్ముని కరిగించవలయును. ఆయన తనయుపవాసదిక్ష నింతటితో విరమించి యాభివారి యెదుట మోజరై తన తోడ్పాటు సమపదేశము నాయకత్వమువల్ల యీ సభవారి సమగ్రహించవలయుని ఆయనకు యీ సభాధ్యక్షుడు విన్నవించవలయును".

ఇటువంటి భక్తిప్రమాణమును వారిచే చేయించగల ప్రభావ మెక్కడ దాగియున్నది? ఆయన యాకారస్వరూపము నందు వశీకరణ క్రియనుండియే లేదు. ఒక ప్రయత్నము వల్లించి చెప్పినట్లుగా:— “ఈ బడుగుదేవా మనది చిన్నలాంతరులో నీటిమీదగాని మెట్టమీదగాని ఎన్నడును ప్రకాశించియుండని దివ్యమైన తేజముకంటే వెలుగుచున్నది” ఇంకొక గ్రంథకార వర్ణించియుండినరీతిగా “ప్రకృతి పరాదేవత మహా మేధావులను సృజించునపుడు వారి యాకారవిగ్రహనిర్మాణమునకై విశేషము శ్రద్ధవహించెను. ఆయా ర్థియందుండవలసిన విశేషమునకే ఎక్కువ శ్రద్ధవహించును.”

ఆయన క్రిందపద భావలక్ష్మి మైన మేధాకీయందు లేదు, భీక క్రియందు ఆయనకు మించినవా రనేకులు భారతదేశ ములోకలను. అధునికపరిశోధకుడు సత్యాశ్రయముగా ప్రత్యక్ష ప్రమాణములను గణించినట్లుగ యీయన జిజ్ఞాసచేయదు. తొలగి టి యుగములం దుండవలసిన యాలోచనాధోరణియే యీయన యందు కలదు. చిత్రశోపాసకునివలె సృష్టిలోని సౌందర్యమును యీయన ఉపాసించెను. ఒక కావ్యసౌందర్యమునం దుగాని గానసౌందర్యమునందుగాని యీయన తీసిమై యుండెను. ఈయన యుపవాసములందుగాని రమణలందుగాని జన సమూహములను సమీక్షాపరచగల వాక్యానురూపకారము గాని లేదు.

ఆయనయందలి మహిమప్రభావమున కొక్కచే కేవలము కలదు. ఇతర మానవులకొరకు ఏనుక్రిస్తువలె ఆత్మార్పణచే యును. ప్రకృతియందలి పుష్పముల సౌందర్యాస్వాదనమునకు గాని పచ్చనిపాలముల శృంగారరసాస్వాదనమునకుగాని గాంధీజీ హృదయమునందు తావు లేదని టాగూరుగారు విమర్శించుచు నొక లేఖను గాంధీజీకి వ్రాసియుండిరి. అందులకు గాంధీజీ యిట్లు బదులువ్రాసెను:

“కవిస్వాదయము తన ఉపాసామర్థ్యమువల్ల భవిష్యత్తును గ్రహించగలగలదు. మాత్రము దర్శనములను భవిష్యత్కార్యవిధానమునే మూచించగలదు. ఆ పద్ధతినే మనల ననుసరించగోరును. మన కన్నులకు కట్టినట్లుగా నేత్రపర్యవసరిని ప్రభాత సమయమున మింట నెగురుచు శ్రేణురీతి నభోంతరాశ్రయను పొంది పక్షులను అవి పాడెడి ప్రభాతిగీతములను వర్ణించి వివరించును. కాని భారత దేశాకాశముగ్రంద నివసించెడి భారతీయు డాడెడి పక్షి అనుదినము వేదవజ్రమున జనపత్నములుడిగి నిద్రలేచుచు న్నుడి. కొట్టకొలదిజనుల కిది నిరంతరజాగరము. లేదా, నిరంతరయోగముద్ర. ఇది వర్ణింపసాగ్యమైనదికాదు. అనభవించితి రవలయును. కృశించుచున్న దుర్బలలను పాటలు పాడి నేను సంతోషపెట్టబాలక పోలిని. ఆకలిగొన్న యీ మానవకోటికి కావలసిన కావ్యగీతము ఒక్కచేకలదు. అది వారి నిర్వేదితహారమే.

ఇటువంటి దరిద్రత్వములను, తృప్త్యాగ్రలను ఉపశమింపజేయుటకై దుష్కర్మప్రయత్నములు చేయుచుండినను, కుక్కకాటునకు చెప్పుచెప్పుచును ప్రతీకారభావముతో ఆయన ప్రవర్తించెను. ఏనుక్రిస్తు మహాపదేశములు గౌతమబుద్ధుని సిద్ధాంతములవలెనే ఆగ్రహమును అనుగ్రహముచే జయించుమని బోధించును. అవకాశి ఉపకారము చేయుచును. వ్యాయపరి పాలన దయాదాక్షిణ్య సహితమై యుండవలెను. లోభియెడల దౌడార్యమును కనుబరచియే అతనిని జయించవలెను.

అసత్యమును సత్యహర్షమువల్లనే జయించవలెను. ఇంకెటును, గాంధీజీయందు అపరూపమైన సహజ లక్షణము కంటి కలదు. అది యే సా జన్యము. ఈ లక్షణమే మహాపురుషుల జీవితమునకు జీవగత్తు యని భారతీయులు భావించెదరు. గాంధీజీ కృషిప్రయత్నములు కొన్ని విఫలములైనను అతనికి అపజయములు వాటిల్లినను, అజయభిప్రాయములు సిద్ధాంతము లెట్టివైనను ప్రాచ్యఖండవాసులందరును గాంధీజీని పూజించుచునే యుండును. అని వివేచనాపరులైన హిందువులనేకులు నాతోపల్కరి. ఆయనను విశ్వసించెడి మానవ కోటి కంతకును ఆయన మహాత్ముడే. పరమాత్ముడే అరీతిగా అనుగ్రహించి ఆయనయందు ప్రకాశించుచున్నది.

గాంధీనిగూర్చి పాశ్చాత్యప్రపంచ మేదితలంచినను రాజకీయకేంద్ర యని తలంచినను, ఆర్థికకాస్తనేత్రయని భావించినను పంపుసంస్కృత యని యెంచి న ను మ తో ధారకుడని పరిగణించినను, భారతదేశ తుండంతటను నిర్బలచిత్తముతో పర్యటనము చేసెడివారికి ఒక్కవిషయము గోచరింపకమానదు. అధికులను, అల్పమును, దుర్బలజను సాయుధులను ఆఖాలగోపాలము విసమ్రమై ఎండి పరుగై యున్న యీ అహమ్మదాబాదునివాసిని గౌరవించి పూజించుచున్నారను విషయము బోధపడగలదు.

సబర్కానీ నదీతీరముం దున్న ఆశ్రమములో కేలమీద కూర్చుండి భారతదేశ భవిష్యత్పాద్యగ్యమును తన అరచేతులలో నిదుకొని రాట్నము రిష్టము మూలపడికెడి ఆగాంధీజీతో

జాబులు

చిట్టిగూడూరు, నారసింహకళాశాల

ఈ కళాశాల విద్యార్థు లందఱను గలిసి, 27-7-80 వ తేదీని విమర్శనా (డిటేటింగ్ సానెటి) సమితి నొకదాని వ్రారంభించి ప్రతి యాదివారమున సాగించుచుండిరి. దీనికి “శ్రీ నారసింహవిమర్శనాసమితి” అని పేరిడిరి. నేటివరకు సర్వ విషయముల విద్యార్థులే స్వయముగ నిర్వహించుకొనుచుండిరి. ఇట్లు కొంతకాలము గడచినపిమ్మట, తరుచుగ కళాశాలాధ్యక్ష కలయొక్కయు, ఆచార్యకలబట్టి ప్రాణులకు నితరులయొక్కయు నద్యక్షతన సమితి జనపబడు చుండును. భగవంతుని కృపచే మాసమితి చిరస్థాయిమై వర్ధిల్లునని నమ్ముచున్నాము.

(కార్యదర్శి).

వకీలు గుమాస్తాల సంఘము, యేలూరు

ఏలూరు, ఆగస్టు 28:— యేలూరు వకీలు గుమాస్తాల సంఘ వార్షికోత్సవము యీ తేదీని 2 గంటలకు సంఘభవనమున మహారాజశ్రీ వేపా సత్యనారాయణ పంతులు బి. ఏ. గారి అధ్యక్షత క్రింద జరుపబడెను. కార్యదర్శిగారి 1929 సంవత్సరము రిపోర్టును, ఆదాయవ్యయ ప్లేటుమెంటును, అడిటరు గారి రిపోర్టును చదువబడెను. సంఘపుడేశములను గురించిని పూర్వాభివృద్ధిని గురించిని వారతాసి నుండ్రామయ్యగారు, వాడిండ్ల వెంకటేశమచలపతిరావుగారు, తురగానాగ రాజుగారు, జంధ్యాల సత్యనారాయణగారు, మంచల్ల రామ కృష్ణయ్యగారు, ఎ. వి. యస్. అప్పారావుగారు, చామరీ నూర్యనారాయణగారు, కొమ్మరాజు బుచ్చిరాజుగారు తదితరులను విశ్రుతముగా ముచ్చటించిరి. ప్రెసిడెంటుగారు సంఘము యొక్కన అభివృద్ధినిండుటకు చేయవలసిన తగు యోచనలను గురించిని, వకీలు గుమాస్తాల యోగ్యతను నిర్ణయించుటకు పరీక్షల నిమిత్తము ఒకపరీక్ష కేంద్రము స్థాపించుటకు మొదలయిన సంఘములను గురించిని, తగు సలహాల నిచ్చుచు మృదు మధుర కైలితో నుపన్యసించిరి. ప్రెసిడెంటుగారికి అభివందనములతోను అల్పాహారములతోను సభ జయప్రసముగా ముగిసెను.

మంచల్ల రామకృష్ణయ్య, కార్యదర్శి.

స్వదేశవస్తునిలయము

భీమవరం, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

భీమవరం, ఆగస్టు 22:— స్వదేశవస్తునిలయము లిమిటెడు వారియొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు 19-8-80 వ వారి కార్యాలయములో సభచేసి, సెప్టెంబరు 15 వ తేదీనగాని ఆ వారములోగాని సంవత్సరోత్సవము జరుపుటకును, ఆసయము నందు స్వదేశవస్తు ప్రదర్శనము జరుపుటకును తీర్మానించుచు ఆ ప్రయత్నములు జరుపుటకు ఒకసంఘమును ఏర్పాటు చేసిరి. పై సంవత్సరోత్సవమునకు దివాణబహదూరు మోచర్ల రామ చంద్రరావుపంతులుగారిని అధ్యక్షునిగ కోరిరి. కనుక భారతదేశ పరిశ్రమలవారందరు ఈ సమయమున కనికెట్టి తమ వస్తువులను, ఈ ఆంధ్రదేశమున ప్రథమ స్వదేశవస్తుప్రదర్శనమున, ప్రదర్శించి తమ వస్తువుల వ్యాప్తి చెందింజగలదులకు కోరుచున్నాడను. ఈ ప్రదర్శన సందర్భముయిన ఉత్తరములన్నియు స్వదేశవస్తుయము, భీమవరం, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, కార్యదర్శిగారికి వ్రాయవలయును.

పా. సత్యనారాయణకర్క, కార్యదర్శి.

కూర్చుండి సంభాషించినవారికి ఒక్క విషయము హృదయమున నాలుకొని యుండగలదు. ఆ మహాయోగియొక్క స్వచ్ఛమైన కేలము, ఆచంచలదైర్యము మాత్రము మన మనస్సున అచ్చుగ్రద్దినట్లుండును. ఆయన నిరాడంబరకుటీరమున, ఆయన శిష్యులవలె నూలు వడుకుచుండిన ఖద్దరు పరిశ్రమలయముల ను విడిచిపెట్టి బండ్లదారిని బట్టి దుమ్ము మారములలో బడి నేను ఈదివివర్ణించుండగా ప్రాచ్యఖండవాసులవలెనే నేను కూడ దీనమానవకోటికి మహానాయకడ వైన మహాత్మా! నమస్తే యని నాలా నేను జపించుకొనుచు నడచితిని,

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ ఆగస్టు నెల 28 తేది గురువారము

1. ధాన్యములు			
బియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలివి	,, ప 45 కలవి	రు	12 8 0 13 4 0
నెల్లూరివి	,, డిటో 42	,,	12 14 0 13 0 0
ధిల్లి	,, డిటో 46	,,	14 0 0 15 8 0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	8 12 0 9 0 0
నవ్వులు	,,	,,	17 14 0 18 0 0
2. ధాన్యము వస్తువులు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	12 12 0	14 0 0
నెనగలు	,, డిటో	,,	13 4 0 15 0 0
పెసలు	,, డిటో	,,	12 0 14 0 0
మినుములు	,, డిటో	,,	15 4 0 16 0 0
ఉలము	,, ర 195	,,	7 2 0 7 4 0
3. నూనెవస్తువులు			
నవ్వులనూనె బా 1-కి	,,	105 0 0	110 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	19 0 0
వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	,,	87 0 0	89 0 0
వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి	రు 93 మినుకనూనె 78		
అకుడము బా 1-కి		96 0 0	98 0 0
4. చిల్ల రవస్తువులు			
చాయపసుపు బా 1-కి		85 0 0	86 0 0
కురపపసుపు	,,	85 0 0	45 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి		98 0 0	105 0 0
ధనియలు	,, బా 1-కి	28 0 0	85 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 40	45	
బెల్లము బా 1-కి		రు 24 0 0	40 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	,,	24 2 0	24 6 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	24 8 0	85 0 0
5. ఇనుము			
పట్టారకం బా 1-కి	,,	29 8 0	80 0 0
చవరం	,,	24 0 0	29 8 0
రవుండు	,,	24 0 0	29 8 0
6. నూలు			
నెం 20 చెన్ని సింహం యీటె		రు	6 2 0
నెం 6 , కటారి	,,		8 6 0
నెం 20½ రెట్టలేడి	,,		5 5 0
నెం 40 రాణి	,,		7 6 0
నెం 4 చెన్ని మసీదు	,,		8 0 0
44 నాందో	,,		4 5 0
నెం 20½ జమ్మరు	,,		5 4 0
నెం 20½ చేతికెళ్ల	,,		5 7 0
నెం 20½ తిరుమరు	,,		5 6 0
నెం 28	,,		6 8 0
నెం 30½ చిన్న పెట్టె) త్రియత	,,		3 7 0
కోలాపూర్ నెం 24	,,		6 2 0
,, నెం 12½	,,		4 6 0
,, నెం 6½	,,		8 8 0
,, నెం 22	,,		5 14 0
రెండుజింకలు నెం 20½	,,		5 5 0
7. లోహములు			
వెండి 100 కులం 1-కి		రు 47 8 0	50 0 0
బంగారు కులం 1-కి	,,	21 8 0	21 12 0
సవరను 1-కి			12 9 6
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	196 0 0	198 0 0
రాగి బా 1-కి	,,	250 0 0	252 0 0
8. రంగులు			
అతిమేలు సిల్వరులాండు అతిజరయిక్ సింహంమార్కు			
,, నీలిరంగు 1 రతి			0 10 0
,, 14 రతులు			1 10 6
,, 28 రతులు			1 10 9
,, 55 రతులు			1 8 0
,, 1 అందరు			1 8 0
రస్మిటుపాస్తుసాగ్-వోలేట్ అనగా (టర్కిరెడ్డు)			3 4 0
కాంగో రిడి			1 0 6
దిరు 4			1 2 0

చెన్నపురి కార్పొరేషను

క్రాంతి వైద్యశాలలు

మదరాసు, ఆగస్టు 27:—చెన్నపురి కార్పొరేషను సభ నిన్న సాయంత్రము 5 గం 55లకు రివ్యూ బిల్డింగునందు సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షులు గి. బి. ఎ. రామస్వామిమొదలి యారుగారు హాజరు లేకపోవుటచే వారి స్థానమున డిల్లీ గో. నారాయణస్వామిచెట్టిగారు రధ్యక్షతనవహించిరి. సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభించుటకు పూర్వము, వి. చక్రరెడ్డిచెట్టిగారు తమ కుమార్తె అకస్మికముగ కాలగతి నందుటచే 21 బి. ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారికిని వారి కుటుంబమునకును గలిగిన దుఃఖమునకు సభవారి సానుభూతిని దెలుపవలసినదని ప్రతిపాదించగా నేక గ్రీవముగ సంగీతరింపబడెను.

క్రాంతి వైద్యశాలలు

క్రాంతిగా నీవత్సరము ప్రారంభింపదలచిన మూడు వైద్యశాలలలో నొక అయిదేడ వైద్యశాలను మూలైయందును, ఒక "సిద్ధి" వైద్యశాలను "అయిరంపల్లి" నందును, ఒక ఆంగ్ల వైద్యశాలను మాంబళేమునందును ఏర్పరపరచెనని, ఆర్థిక, ఆరోగ్యస్థాయిసంఘముల వారసత్వ శిఫార్సు ప్రకరమున చర్చకు వచ్చెను.

వి. చక్రరెడ్డిచెట్టిగారు మొదట నీ శిఫార్సు నెదుర్చుచు అయిదేడ వైద్యశాలను రెండు వైద్యశాలలకే ఏర్పాటు చేయబడెననియు, మూడవ వైద్యశాలకు ధన మెచ్చటినందెవచ్చునో దెలుపవలసినదని ప్రశ్నించిరి.

సత్యమూర్తిగారు "మూలైయందు, అయిదేడ వైద్యశాలను, "అయిరంపల్లి"నందు సిద్ధి వైద్యశాలను వెంటనే ప్రారంభింపవలెను. మూడవ వైద్యశాలను సాహించు విషయమున ఆర్థిక పరిస్థితులగురించి, కమిషనరును ఆర్థిక, స్థాయిసంఘమువారును తిగి ఆలోచింపవలెను" అని ప్రతిపాదించుచు, చెన్నపట్నమున వైద్యవహాయము లేక చాల ఇబ్బంది పడుచున్న ప్రాంతము లెన్నియోగలవని నుడిచి, వాని విషయము దలపెట్టకుండ, పలుకుబడిగల సభ్యులు, సౌకర్యముల నన్నిటిని తమ దీనిజననందే ఏర్పరచుకొను ప్రయత్నముల నిరసించిరి.

బహుశా అమహ్యము సయ్యముగారు మాటలాడుచు, మాంబళేమునందుగూడ వైద్యశాల ఏర్పరచునెడల నది "యూనాసి" వైద్యశాలయై యుండవలెనని ప్రతిపాదించిరి.

అధ్యక్ష స్థానముననున్న గో. నారాయణస్వామిచెట్టిగారు, మాంబళేమునందు వైద్యశాలయొక్క యావశ్యకతను గురించి మాటలాడుచు అందుకు అవసరముగ ఆర్థిక సౌకర్యములు గలవని నుడిచిరి.

సత్యమూర్తిగారు:—వివాదాస్పదముగ నిట్టి విషయముల చర్చలో అధ్యక్షుడు పాల్గొన గోరునెడల అధ్యక్ష స్థానమును భారీచేసి ఇవతలకు వచ్చి మాటలాడవలెను.

కొంత చర్చ జరిగిన పిమ్మట చా.రెడ్డి "అయిరంపల్లి" మాంబళేమునందు పెరుగుగా "అయిదేడ, సిద్ధి, యూనాసి" వైద్యశాలలను వెంటనే ఏర్పరచుటకు సభవారు తీర్మానించిరి.

బిటిషు వస్తు బహిష్కారము

ఇతర దేశపు వస్తువులు లభింపనియెడల దప్ప బిటిషు వస్తువులను కార్పొరేషను వారు కొనరాదని నిశ్చయించుచు, సత్యమూర్తిగారు నోటీసు జారీగిన తీర్మానము పిమ్మట చర్చకు రావలసియుండెను. కాని ఈ తీర్మాన మశాస్త్రీయమైనదా, కాదా యను విషయమున అధ్యక్షుడు దోషగడలచిన నిర్ణయము తనకందలేదనియు అందుచే నా తీర్మానము నిశ్చయ చర్చింప వలెననియు అగ్రాసభాధిపతి ప్రకటించెను. ఎన్నికలు ముగియవరకు ఈ విషయమును చర్చకు రానియ్యలే. అను కేకలు.

ఒకయూరోపియను సభ్యుడు—ఎన్నికలను ఈ తీర్మానమునకును సంబంధ మేమి?

సత్యమూర్తిగారు—ఈ విరోధియను మిత్రుడు ఈ దేశము నందు విరళముగా నున్నను ఇంత మాత్రము తెలిసికొనక పోవుటలో ఆశ్చర్యము లేదు.

నిబంధనలలో మార్పులు

మదరాసు పురపాలక సంఘకొసముక్తంద ప్రభుత్వము వారు గావించిన నిబంధనలో 21-వ నిబంధనకు ప్రభుత్వమువారు నూచించిన సవరణనుగురించి విదగ్ధ చర్చింపబడెను. అడిటరు అశాస్త్రీయములని దోచిన వ్యయములకు అందుకు బాధ్యులగు వారిపై "సర్ చార్జి" చేయవలెను. అని ప్రస్తుతమున్న నిబంధనలోగలదు. "వలెను." అను పదమునకు బదులు "వచ్చును" అను పదమును చేర్చెదమని ప్రభుత్వమువారు నూచించిరి. ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారు ఈ విషయము నాలోచించి ఆమోదించిరి.

సత్యమూర్తిగారి సవరణ నెదుర్చుచు ఇది చాలతీవ్రముగ సవరణయనియు దాని నామోదించునెడల అడిటరుకు సంపూర్ణాధికారము లొసగబడుననియు ఆతడు తన ఉద్దేశముకొని వారికి సర్ చార్జి చేపితన ఇచ్చెను.

మొనవారిని పరిశీలనచేయుననియు నుడిచిరి. అటుల పరిశీలన జరిగిన సందర్భముయందు, అప్పీలు అధికారములేను. అతనినిర్ణయము తుదినిర్ణయము. 23-వ లచిట్టులకు కారణముగను అని నుడువుచు, ఈ యింపుమువారు తిరిగి చర్చింపవలెనని నుడిచిరి.

కొనక, సంజాయిషీ నొసగుటయే, స్థావరమును పరిపాలనకు ముఖ్యమనియు, సంజాయిషీ తప్పించుకొనుటకుగాను నిబంధనల సరింపరాదనియు నుడిచిరి.

వి. చక్రరెడ్డిచెట్టిగారు:—స్థాయిసంఘపు శిఫార్సును బలపరుచుచు, చాలస్వల్పములగు విషయములలో, అడిటరు లకు సంజాయిషీ లభింపకుండుననియు, అట్టిస్వల్పవిషయములలో సర్ చార్జి చేయకుండుటకుగాడ అడిటరు కధికార మున్నచో చాల వత్తిడి తగ్గుననియు నుడిచిరి.

పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగారు సత్యమూర్తిగారి ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, సర్ చార్జి చేయకుండుటకు అడిటరు కధికార మొసంగుట చాల ప్రమాదకరమనియు, అందువలన కార్పొరేషనువారికిని, స్థాయిసంఘమువారికిని, వోటరులకును గల అప్పీలు అధికారము తొలగిపోవుననియు, ఈవిషయమును స్థాయిసంఘమువారు సరిగ్ గమనించియుండలేదనియు నుడిచిరి.

సత్యమూర్తిగారు మాటలాడుచు, స్థాయిసంఘమువారి ట్టి అధికారమును అడిటరున కొనసెడల, అప్పీలు అధికారము నకు భంగము లేనివిధమున నొసగవలెననియు, "సర్ చార్జి, చేయకుండుటకు అడిటరు నిశ్చయించునెడల ఆతడందలకు గల కారణములను వ్రాతమాలముగ దెలుపవలెను. అందుపై అప్పీలు చేయవచ్చును—అని చేర్చునెడల ప్రభుత్వమువారి సవరణ సంగీకరింపవచ్చుననియు స్థాయిసంఘమువారు రీవిషయమును గూడ ఆలోచింపవలసినదని నూచించిరి.

వోటునకు తెట్టగా సత్యమూర్తిగారి ప్రతిపాదన నెక్కువ. అడిటరునివేదిక

1928-29 సం|| న ప్రాథమికవిద్యానిధివ్యయముల కుజిఫీ చేసి అడిటరుచేసిన నివేదికమును గురించి సత్యమూర్తిగారు ప్రసంగించుచు అడిటరునకు గనిపించిన లోపములగురించి ఆతడు అడిగిన ప్రశ్నలకు కార్పొరేషను ఉద్యోగు లొసగిన సమాధానములు ఏమాత్రమును సంకృష్టికరముగ లేవని ఆక్షేపించిరి.

కమిషనరు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సదురు తోటలలో చాల భాగము చాల స్వల్పమైనవనియు అయినను ఉత్తరకొనక వానిని సవరించుటకు ప్రయత్నించెదననియు నుడిచెను. పిమ్మట నివేదిక మంగీకరింపబడెను.

ఈ సమయమున సభలో కొరము లేకపోవుటచే సభ విరమింపబడెను.

కాకినాడ తాలూకాలో కాంగ్రెసు ప్రచారము

కాంగ్రెసుల

21-8-20 లేదని కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుల గ్రామంలో కాంగ్రెసు ప్రచారమునకై రాత్రి సభ జరుపబడెను. కాకినాడనుంచి శ్రీమతులు బులుగు భద్రమ్మగారు, పాడుపూడి వెంకటరమణమ్మగారు, మంచిరాజు భద్రమ్మగారు ఇతరులు వచ్చిరి.

ఓట్లు ఈయవద్దనియు, బిటిషువస్తువుల బహిష్కరింపవలెననియు ఇతర విషయములగుర్చియు ఉపన్యాసముల నొసంగిరి. సాయంకాలము ఇంటింటి ఖద్దరు అమ్మిరి. శ్రీల సమావేశములో 5 గంటలకు ఉపన్యసించిరి.

శిరిపురం

22-8-20 లేదని శిరిపురం గ్రామంలో ప్రచారము జరుపబడెను. శ్రీమతులు బులుగు భద్రమ్మగారు, వెంకటరమణమ్మగారు, కందికొండ వీరభద్రమ్మగారు, భక్తిరాజు కామరాజుగారు కాకినాడనుంచి వచ్చిరి.

సాయంకాలము ఖద్దరు అమ్మబడెను. గ్రామస్థులు ప్రచారకులను భజనతో సభకు కొనిపోయిరి. చాలమంది గాంధీ లోపిలుపెట్టాననిరి. ఉత్సాహముగ సభ జరుపబడెను. నిర్మాణ కార్యక్రమమునుగుర్చియు ఓట్లు ఈయవద్దనియు ప్రబోధము గావించిరి.

కూరాడ

23-8-20 లేదని కూరాడగ్రామములో కద్దరు అమ్మబడెను. రాత్రి బహిరంగసభ జరుపబడెను. కందికొండ వీరభద్రమ్మగారు, రాపాక తిరుపతిరాయుడుగారు శ్రీమతి పాడుపూడి వెంకటరమణమ్మగారు ఉపన్యసించిరి.

శ్రీ కొండెపూడి మత్తంగారా అధ్యక్షత వహించిరి. (ఒకవిలేఖరి)

నీమ వెండి సామానులకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ

మాన్యుఫ్యాక్చరింగు జ్యాయెలరీ అండ్ డైమండు మర్చంట్సు, బెజవాడ.

ఒక తమిళపత్రిక నిలిచిపోవుట

తిరునల్వేలి, ఆగస్టు 24:—ఇచ్చట వారపత్రికగా ప్రకటింపబడుచున్న "వరప్రసాద మాసం" అను తమిళ పత్రిక నేటి నుండియు ప్రకటింపబడదు. (ఫీ. తె.)

నిలూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజకీయవైదిల మార్పు

నిలూరు, ఆగస్టు 27:—శ్రీయతులు దాక్షుడు హెచ్. వి. జోగయ్యకర్క, చా|| మల్సూరి రంయ్య, కొమ్మారెడ్డి అంజనేయులు, గజవిల్లి రామచంద్రరావుగారు మున్నగు మూడు జిలిమంది రాజకీయ వైదిలను రాజమండ్రి జైలునుండి వెల్లూరు జైలునకు నిన్న సాయంత్రము ప్యాసంజలో గొంపోయిరి. వీరిని చూచుటకు నిలూరు, పవర్ పేట రెండు రైలుస్టేషన్లవద్దను ఆసీటలు బంధువులు మిత్రులు హాజరైరి. రెండు స్టేషన్ల వద్దను పోలీసు బండ్లబస్తు చేయబడెను. రాజకీయములందరును ఆరోగ్యముగను సంతోషముగను ఉన్నట్లు కన్పట్టిరి.

దండు నారాయణరాజుగారిని బల్లారికి మార్చుట శ్రీయత దండు నారాయణరాజుగారిని ఏ. క్లాసునుండి వారికొరకైనవి ఏ క్లాసులోనికి మార్చివేయుట వారి సి. క్లాసు మిత్రులందరు బల్లారిలో నున్నందున వారినికూడ బల్లారికి మార్చుమని కోరగా యీనెల 28 వ తేదీని వెల్లూరు జైలునుండిరాజుగారి వద్దనుండి యుత్తరము వచ్చిన యొక మిత్రుడు నాకు దెలిపెను.

చీరాలలో

శ్రీ రావుసాహేబు పింజల సుబ్రహ్మణ్యం శ్రేష్ఠిగారికి విందు

24-8-20 లేదని వర్తకశిఖామంజులును, చీరాల పురపాలక సంఘాధ్యక్షులును, మహాదాతలును అగు నూనె పానకాలు శ్రేష్ఠిగారు శ్రీ రావుసాహేబు పింజల సుబ్రహ్మణ్యం శ్రేష్ఠిగారిని మిత్రసహితముగా (వర్ణం కృష్ణారావు నాయుడుగారు, బండ్ల వెంకయ్యగారు, తోట శేషాద్రినాయుడుగారు, గుత్తి వెంకటసుబ్బయ్యగారు, రావుల లోకనాథంపంతులుగారు, పూటుకూరి రామయ్య శ్రేష్ఠిగారు, మైసూరులు హెడ్డా స్వరూపుడు, మొదలగు ప్రముఖులను) స్వగృహమున కావ్యనిందిత ప్రదర్శనకేతముగా వింతోసంగిరి. భోజనానంతరమున శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం శ్రేష్ఠిగారిని చందనతాంబూలపీతాంబరంబులచే బహూకరించి గౌరవించిరి.

వేటపాలెమ, 25-8-1980. (పురవాసి.)

దినపత్రిక చందాదారుల

కొక ముఖ్యమనవి

చందా సొమ్ము మనియార్డరుద్వారా పంపునప్పుడు, పాత చందాదార్లైన వక్షమున, యిదివరలో మీకుచేరిన మనియార్డరు అక్నా లెడ్జిమెంటు మీదనున్న నెంబరునుగాని మీకు వ్రాయు ఉత్తరములపై నున్న నెంబరునుగాని నుదహరింప గోరెదము. అది లేనికారణమున కాలహరణముగను న్నది. ఆనెంబరే కొద్దిరోజులలో మీ పత్రికమీద కూడ నుండగలదు. గనుక నదరు నెంబరు నెప్పుడును మీరు ఉత్తరముల వ్రాయునప్పుడుగాని, సొమ్ముపంపునప్పుడుగాని. నుదహరింపగోరెదము.

వ్యవస్థాపకుడు.

బార్నిస్టర్ పార్వతీశము రు 1-4-0

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, నెం. 6, 7 తంబుపెట్టిపేథి, మద్రాసు.

శ్రీ విఠల్ భాయి పటేలుగారు

కాంగ్రెసు ప్రస్తుతాధ్యక్షులగు
డా॥ ఆస్కారిగాత నిన్ను అరెస్టు కాబడిరి.

కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సభ్యులు
పండిత మాలవ్యాగారు డిల్లీలో అరెస్టు కాబడిరి.

అరెస్టుయిన కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సభ్యులు

ఢిల్లీలో భారత కాంగ్రెసు
కార్యసంఘసభ

శ్రీలను దప్ప సభకు వచ్చిన సభ్యుల నందరిని
అరెస్టుచేయుట

పండిత మాలవ్యా, వి. జే. పటేలు, లాలా
ధునిచందు, డాక్టరు అన్నారీ, బారు రాజారావు,
మధురాదాసు త్రికంబీ, దీప నారాయణసింగు, నర్సా
రు మంగళసింగు, చౌదరీ అవజలుహకు, డాక్టరు
బిభనుచంద్రరాయగార్లను అరెస్టుచేయుట.

న్యూఢిల్లీ, ఆగస్టు 26:—పండిత మాలవ్యా విఠల్ భాయి
పటేలు, మధురాదాసు త్రికంబీగార్లు శేడు ప్రాంటియరు
మెయింట్లో యిచ్చటికి వచ్చిరి. దీప నారాయణసింగుగారి
వరకే యిచ్చటికి వచ్చిరి. డాక్టరు అన్నారీగారు యితరులను
శేపు వచ్చినరు. ఈసభకు తప్పక రావలెనని మాలవ్యాగారు
మున్నగువారు బొంబాయిలోనున్న శ్రీమతి హంస మెహతా
గారికి డిల్లీనుండి తెలిపారు చేసిరి. దొరతనమువారు కార్య
సంఘమును నిషేధించినను శేపు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు
సభను జరిపెదరనియే తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

సభను జరుపుట

న్యూఢిల్లీ, ఆగస్టు 27:—శేడు డాక్టరు ఎం. పి.
ఆస్కారిగారి అధ్యక్షతక్రింద నిడుట భారత కాంగ్రెసు కార్య
సంఘసభ జరిగినది. త్రికంబీ, మాలవ్యా, విఠల్ భాయి, డాక్టరు
బిభనుచంద్రరాయ, దీప నారాయణసింగు, లాలాధునిచందు
(అంబాలా) శ్రీమతి కమలానెహ్రూ, శ్రీమతి హంసమెహతా,
సర్దారు మంగళసింగుగార్లను బారు రాజారావుగారు సభకు
వచ్చిరి. వీరిలో శ్రీమతి హంసమెహతా శ్రీమతి కమలానెహ్రూ
గార్ల నిర్దేశిని తప్ప తక్కిన 10 మందిని పోలీసువారు వెంటనే
అరెస్టు చేసిరి.

13 మందిలోను 12 గురు వచ్చుట

శ్రీమతి కమలానెహ్రూగారును శ్రీమతి హంసమెహతా
గారును శేడు (27) ఉదయముననే ఢిల్లీకి వచ్చిరి. వీరికిద్దరి
కిని వైలున్డేవనుగార్ల ఘనమగుస్వాగత మొసగబడెను. మొత్తము
13 మందిలోను బాబా భగవాన్ దాసుగారు తప్ప తక్కిన వా
రందరకు వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

డాక్టరు అన్నారీ గారిని అధ్యక్షునిగా నియమించుట

మాలానా అడ్జులు కలాం అజదుగారి దిక్ష
కు డా॥ ఆస్కారిగారిని డిల్లీసభకు మాత్రమే అధ్యక్షునిగా
నియమించిరి. కాని యిప్పుడు ఢిల్లీముగానే అధ్యక్షులుగా నియ
మించిరి. (ఆ. ప్రె.)

అరెస్టుల వివరములు

పండిత మధనమోహన మాలవ్యాగారు బసచేసిన బిక్రా
హాసుగారి శేడు (27) ఉదయమున 10 మంది సభ్యులు సమా
వేశమైరి. అప్పటికి 10 మంది మాత్రమే వచ్చిరి. ఆసభలో
చాల తీర్మానము లామోదించబడెను. అటుపిమ్మట వారు
డా॥ ఆస్కారిగారి మందిరమునకు వెళ్లుటకు నిశ్చయించిరి.
శేడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు డా॥ ఆస్కారిగారి మందిర
మునందే కార్యసంఘసభ జరుగునని ఇదివరకు ప్రకటించబడెను.
ఈనాయకులు కమిషనరు ఈ ప్రభువును ధిక్కరించి సభ చేయ
దలచినందున వీరిని అరెస్టు చేసెదరను వార్త నగరమునందంతట
కు వ్యాపించుటచే చాలమంది ప్రజలు ఆస్కారిగారి మంది
రమువెంకే చేరిరి. శేడు మధ్యాహ్నము వచ్చికి కొలది 2 వి.
జే. పటేలుగారు వచ్చిరి. పిమ్మట తక్కినసభ్యులందరకును
వచ్చిరి. అటుపిమ్మట సి. వి. డి. సీనియరు నూపరింటెండెం
టువచ్చెను. అతనివెంట బాలుగువారు వచ్చెను. వెంటనే పో
లీసువారు ఆస్కారిగారిభవనములను చుట్టవేసి రాకపోకలను నిరో
ధించిరి. నూపరింటెండెంటు హంసమెహతా, కమలానెహ్రూ
ధునిచందు అభిజానుహుగార్లకు నలుగురికిని తప్ప తక్కిన 8
మందికిని వారంటు నందజేసెను. "10000 రూ పా య ల కు
కామిషనుయిచ్చునలెను. పూచీకత్తుయిచ్చునలెను" అని ఆత్రు ప్రభు
వులొందుటచే వారందరుగూడ నిరాకరించిరి. వెంటనే వారి
నందరిని అరెస్టుచేసిరి. డాక్టరు అన్నారీ, మాలానా అడ్జులు
కలాం అజదుగార్ల యిండ్లను పోలీసు వారు సోదాచేసిరి.
అంతలో ధునిచందు, ఆత్మజహంగుగార్లకు కూడా వారంటువచ్చి
నందున వారినిద్దరినిగూడ అరెస్టుచేసిరి. ఆత్రును అందరిని
కీచావరములను జీని యిచ్చుమందుటచే వాటిని స్వీకరింపు
డని ఆస్కారిగారు మాపరింటెండెంటునుగూడ కోరిరి. అతడు
సవియముగా నిరాకరించెను. శేడు సాయంకాలము 4 గం
టలకు పి రి ని 10 మందిని చాల మంది పోలీసుధిలు
కా వ లి క్రింద నెం బ్రలు జె యి లు కు
తీసికొనివెళ్లిరి. నాయకుల తీసికొనివెళ్లబోవుసభ్యులు ప్రజ
లు వారి కందరికిని పువ్వుచులలను తేసి జయజయధ్వనులతో
సాగనంపిరి.

"నాకు పిచ్చెను బిరుదమునుగూడ ముట్టినవి"

శేడు నాకు ఫించెనును ప్రభుబిరుదమును (పీరజి) గూడ
ముట్టినవి అని వి. జే. పటేలుగారు చెనిరి.

"కాంతియుతమున సత్యగ్రహమును ప్రజలు ద్విగజీకృ
తోత్సాహముతో కొనసాగింపవలెనే గాని యెంతమాత్రమును
విరమింపరాదను. వీరిలో నెవరికెట్టి కష్టము కలిగింపబడినను
ప్రజలు దెక్క చేయగూడదు. మిత్తగ్రహములకు భారతమాత
సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును బహుగల"దను విశ్వాసమే మిత్త
దై న్యోత్సాహములను కలిగింతగలుగును. దేశమునందంతటను
ప్రజలందరకును శ్రీ బాలవృద్ధులైతము స్వాతంత్ర్యనిరతిని
స్వార్థత్యాగమును బాగుగా జెల్లించినందులకు శేడు మిక్కిలి
సంతోషించుచున్నాను. మన యింట మనమే యజమానుల
ముగావలెను. అదియే మన జన్మకర్మ. భగవంతుడు మనపట్ల
ముఖమైయున్నాడని శేడు గ్రహింప గలగుచున్నాను" అని
పండిత మధనమోహన మాలవ్యాగారు నుడివిరి.

(ఆ. ప్రె.)

ఢిల్లీలో మారటాలు

ఢిల్లీ, ఆగస్టు 27:—కాంగ్రెసు నాయకులు 28 గా 8
గంటలకే డాక్టరు ఆస్కారిగారి మందిరమున సమావేశమైరి. పో
లీసువారు భారత కాంగ్రెసుకార్యాలయమును సోదాచేసిరి.
రెండవరోజులు మారటాలు జరుపబడును. మాలవ్యాగారు ము
న్నగు నాయకుల విచారణ 28 ని గాని 29 ని గాని జరుగును.
(ప్రీ. ప్రె.)

కలకత్తాలో మారటాలు

కలకత్తా, ఆగస్టు 26:—ఢిల్లీలో కాంగ్రెసు నాయకు
లను అరెస్టుచేసిన వార్త నేడిచట తెలియగానే భారతీయు
లందరకును తక్షణమే దుకాణములను మూసికేసిరి. శేపురుడ
మారటాలు జరుగును.

కలకత్తా కార్పొరేషనుసభను విరమించుట

ఢిల్లీలో, కాంగ్రెసునాయకులను అరెస్టుచేసినందున
కార్పొరేషను సభను విరమింప
వలెనను తీర్మానము కార్పొరేషను సభలో నుపహరింపబడెను.
డాక్టరు బినుచంద్రరాయగారు కార్పొరేషనులో యెల్లదను
గా యెన్నుకొనబడిరి.

రాజకీయ కారణములకొరకు సభను మూయగూడదు.
మాలానా అడ్జులుకలాంఅజదుగారు మహమ్మదీయులలో హె
చ్చు మంది విశ్వాసపాత్రుడగు నాయకుడు కాదు అని యూ
రోపీయను సభ్యుల పక్షమున టి. చాత్రువును మార్చి మరుగారు
నుడివిరి.

వెనుక మంత్రిగా నుండిన ఎ. కే. ఫజలబహుగారును
దురు ముగరు మహమ్మదీయులును తలచులుగా నుండిరి. కాం
గ్రెసుతో నేకీభరించిన మహమ్మదీయ నాయకులందరను అధిక
సంఖ్యాకులగు మహమ్మదీయుల విశ్వాసమునకు పాత్రులైనవారు
కారని ప్రతిపక్షులు నుడువుచుండుట మనకు పరిపాటియైపోయి
నది. మహమ్మదీయులలో హెచ్చుమంది కాంగ్రెసులో చేర
నిమాటగూడ నిజమే. 700 లక్షలు మంది మహమ్మదీయులలో
ను 70 మందియైనను కాంగ్రెసులో చేర లేదనియే నాయనిప్రా
యము అని హరికుగారు నుడివిరి.

"ఇది యెంతమాత్రమును నిజముకాదని ప్రస్తుత కాలందరి
త్రయే లోకమునకు వెల్లడింపగలదు. మహమ్మదీయులు కాం
గ్రెసులో అధికముగానే పాల్గొనుచున్నారనుటకు ప్రతికే
ముఖ్యనిదర్శనములగుచున్నవి" అని డిల్లీలో జేయరు నుడివెను.
తీర్మానముమోదించబడెను. కార్పొరేషనుసభ విరమింపబడెను.
(ఆ. ప్రె.)

కాన్పూరులో మారటాలు

కాన్పూరు, ఆగస్టు 27:—ఆస్కారి మాలవ్యాగార్లు ము
న్నగువారిని డిల్లీలో అరెస్టుచేసినవార్త యిచ్చట తెలియ
గానే యిచ్చట చాల సంఘటనలుకలిగినవి. శేపు మారటాలు జరు
పబడును. (ప్రీ. ప్రె.)

బొంబాయిలో మారటాలు

ఢిల్లీ అరెస్టులసమాచారము శేడు సాయంకాల విచ్చట
తెలిసినది. శేపు మారటాలు జరుపబడును. (ఆ. ప్రె.)

భా. కాం. కార్యసంఘమును

వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారుగూడ
నిషేధించుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 27:—భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘ
ము అక్రమసంఘముని నిన్న 26 వ తేదీని తెంగాలు గవర్నరు
యిన్ కాన్ఫిలవారు ప్రకటించిరిని కలకత్తాగజటులో ప్రక
టించబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము

క్రాంతి సభ్యులను ఎన్నుకొనుట

ధీల్లీ, ఆగ. 28:—భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము సభ్యులను ఆహ్వానించి, మాలవ్యాగార్లు మున్నగువారిని ఆరెన్సు చేసి నందున మరల క్రాంతి సభ్యుల నెన్నుకొనిరి.

వీరిలో 6 గురు హిందువులును ఆరుగురు మహమ్మదీయులును కలరు. వెనుకటి సభ్యులలో ఆరెన్సు చేయబడినవారు ముగ్గురు కలరు. మొత్తము 15 మంది సభ్యులు. ఇదివరకు ఆరెన్సు చేయబడినవారు 1 బాబూ భగవాన్ సాహు, 2 శ్రీమతి హంస మెహతా, 3 శ్రీమతి కమలానెహ్రూగార్లు. ఇతరుల క్రాంతి ఎన్నుకొనబడినవారిలో మహమ్మదీయులు 1 ఖలీలుజహాను (లక్నో అడ్వకేటు) 2 తైల్వీ (హంబా యి క్రానికలు పత్రిక సంపాదకుడు) 3 ఎ. ఎమ్. ఖవాజా (అలహాబాదు) 4 ఇస్మాయిలు ఖుజనవీ (అమృతసరు) 5 ప్రాధేవరు అబ్దుల్ బారి (పాట్నా) 6 ఆషఫు ఆలీ (ధీల్లీ) 7 మాలా అబ్దుల్ బారి (దివాజువారు తెంగాలు) గార్లు. హిందువులు 1 హరికరనాథమిత్ర (లక్నో బారిష్టరు) 2 వేల్సన్ పూర్ణ (హంబా యి) 3 కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడు (బారిష్టరు రాజమహేంద్రవరం) 4 ఎన్. వి. కాజర్లీ (బీజపూరు) 5 కర్రప్పం (ద్రాక్షి) (కలకత్తా) గార్లు. వీరిలో ఖలీలు ఉజ్జయినిగారు అధ్యక్షుడు. వల్లిగారు ప్రజరం.

నిన్న మాలవ్యాగారు మున్నగువారిని ఆరెన్సు చేయుటకు పూర్వము వారు కార్యసంఘసభలో కొన్ని విషయములను చర్చించిరి. పెనువరు కాల్యలనుగూర్చి పట్టుల సంఘమువారి నివేదిక నామోదించిరి. న్యాయమూర్తులు మలేమాను పాంక్టికారి నివేదికను నిరసించిరి. కేరళాలో ఆరెన్సు చేయబడిన జేరాలలో నిపుడు మాలవ్యాగారు మున్నగువారి నందరిని ఉంచుచి, నేడినటు వారటాలు జరిపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

భా. కాం. సంఘమును బొంబాయి దొరతనమువారుగూడ నిషేధించుట

బొంబాయి దొరతనమువారి ప్రకటన

బొంబాయి, ఆగ. 28:—భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము లా-ఆర్డరులపరిపాలనమును, లా-ఆర్డరుల సంరక్షణమునకు నిరోధమును కలిగించుచుండుటచే ఆసంఘము ఆక్రమసంఘ మని ప్రకటించుట పశ్చాత్తాపకమేయగునగాన క్రి.లా. ఆమెండు మెంటు చట్టము 16 ఏ సెక్షను ప్రకారము యీ సంఘము ఆక్రమసంఘముని బొంబాయి దొరతనమువారు నిర్ణయించిరి. అని నేడు బొంబాయి దొరతనము హోమిషిపాట్టుమెంటువారి ప్రకటన చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు ప్రభుత్వమువారి నిషేధపుట త్రవపు

మదరాసు, 28:—భారత కాంగ్రెసు పత్రికలకు విధిని ఆక్రమ సంఘముగ మదరాసు ప్రభుత్వమువారుగూడ నేడు ప్రకటించిరి.

కార్యసంఘసభ్యుల కేసువిచారణ

ధీల్లీ, ఆగ. 28:—భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ్యుల కేసు విచారణ నేడు యిచుల చెరసాలలో ఆదివరకు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు ఉదయం 11 గంటలకు ప్రారంభించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ్యులకు 6 నెలలు శిక్ష

ధీల్లీ, ఆగ. 28:—కార్యసంఘసభ్యులు 9 మందికి కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శికి 6 నెలలు విడిచిపెట్టు విధిపెట్టబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ధర్మాపురం మతము కేసు (తంజావూరు జిల్లా)

తిరువాన్కూర్, ఆగ. 28:—ధర్మాపురం మతము కేసు ముగిసినది. ప్రస్తుతము మరాఠీకారి ఆశీరమనకు న్యాయమైన హక్కుదారు కాదనియు తన కాపదని రావలయుననియు మతమునకు చెందిన తంజావూరులో నొకరు కేసు తెచ్చిరి. నేడు జడ్జిగారు తీర్పుచెప్పుచు కేసు కొట్టివేసి ప్రస్తుతపు మరాఠీకారి యధికారమును పునర్నిచ్చిరి.

వాదితీర్పున పీ. కమలాభయ్యంగారును, మరాఠీకారి పరపున సర్. సి. కె. రావన్నావింకాయగారును మరీ కొందరును పీఠ్యుగా నుండిరి.

ప్రస్తుతపు ఈ మతముయొక్క ఆచారము 15 లక్షల రూపాయలవరకు ఉండును. (ఆ. ప్రె.)

రౌండుటేబిల్ సభ నాపుడేసినచో కాంగ్రెస్ ఆందోళనము మరింత హెచ్చిపోవును

“కాన సభనే లేకుండజేయవలెను”

మార్క్సింగుపోస్తుపత్రిక వ్యాఖ్య

(రౌండుటేబిల్)

లండన్, ఆగ. 28:—రౌండుటేబిల్ సభను ప్రస్తుతము ఆపుజేయదలచుచున్నారని నిజముండి తన విలేఖరి వ్రాసిన దానిని పురస్కరించుకొని రౌండుటేబిల్ సభను ఆలస్యము చేసిన కొలది కాంగ్రెస్ ఆందోళనము పెచ్చు పెరిగిపోవును గాన రౌండుటేబిల్ సభను అసలే లేకుండ జేయవలెనని మార్క్సింగుపోస్తుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బ్రిటన్ ఇండియాకు టెలిఫోను ప్రచారమును వాయు వార్తా విధానముగ గావించుటకు ప్రయత్నములు పూర్తి అయినవి. త్వరలోనే ప్రారంభమగును. ఈజిప్టుకుడ కలిపెదరు.

ఆగాభాకగారి భార్యకు చాల జబ్బుగ నున్నది. ఆగాభాకగారు బతులుదేరి వెళ్లిరి.

శ్రీమతి కుమారిని గారు

ధీల్లీ శ్రీ వాలంటీర దౌధిపురాలు, ఆరునెలలు కఠిన శిక్ష విధింపబడిరి. (ఆ. ఎన్. ఎ.)

ధీల్లీలో స్త్రీపురుషులకు శిక్షలు

కొట్టినది, ప్రభావతిదేవిగార్లకు 6 నెలలు ఖయిదు క్రాంతి, ఆగ. 27:—కొట్టినది, ప్రభావతిదేవిగార్ల వైనను, 58 మంది పురుషులవైనను లేబడిన ఆభియోగము లో నగరమేజిస్ట్రేటు నేడు తీర్పుచెప్పెను. పురుషునిదికు లండను పీ. కో. 145 సెక్షను (ఆక్రమసమావేశము) క్రిందను పీ. కో. 842, 109 (ఆక్రమ ప్రతిబంధక సాత్వాహము క్రింద ను శిక్షలుగా నిర్ణయింపబడిరి. స్త్రీలకుపురుషు పీ. 145, 844 సెక్షనులక్రింద శిక్షలుగా నిర్ణయింపబడిరి. ముగ్గురు పురుషులు తీమాపణ నొసగినందున మందలింపుతో వదిలిపెట్టబడిరి. 5 గురు పసి వారసులు చేరు 50 జరిమానా విధింపబడెను. చెల్లింప నీవో 2 నెలలు విడిచిపెట్టెను. రెండవ సెక్షన్ క్రింద వీరికి మందలింపు మాత్రమే. ఇరువురు స్త్రీలకును పీ. కో. 842 సెక్షన్ క్రింద 4 నెలలు విడిచిపెట్టెను 50 జరిమానా విధింపబడెను. జరిమానా చెల్లింపనియెడల నెలలు విడిచిపెట్టెను పీ. కో. 145 సెక్షన్ క్రింద వీరికి మరిపాల్గు 2 నెలలు విడిచిపెట్టెనుకాని రెండుశిక్షలు ఏకకాలమున పరిపరిచును. మిగిలిన 50 మందికి పీ. కో. 145 సెక్షన్ క్రింద 4 నెలలు కఠిన పైదును 50 జరిమానాయొ విధింపబడెను. జరిమానా చెల్లింపనియెడల మరీ రెండు నెలలు కఠిన పైదు. ఇదిగాక సెక్షన్ 842, 109 క్రింద 8 నెలలు కఠిన పైదు, రెండు శిక్షలును ఏకకాలమున.

(ఆ. ప్రె.)

లాజర్లు ప్రెస్సు ధరావతు కట్టుట

అలహాబాదు, ఆగ. 28:—లాజర్లు ప్రెస్ యజమానులు ప్రెస్ ఆర్డినెన్సుక్రింద అలహాబాదు జిల్లా మేజిస్ట్రేటువద్ద 5000 రూపాయలు ధరావతును చెల్లించిరి. (ఆ. ప్రె.)

గంగాతీరమున మహాత్మ్యము

మూడులక్షల ప్రజలు ఉత్సవమునందు పాల్గొనుట అలహాబాదు, ఆగ. 28:—గంగ కాల్యయొద్దను వీరకలి యారమేళకు దాదాపు 3 లక్షల ప్రజలు వెళ్లిరి. ఈ ఉత్సవము రూపీసమీపమున ముసల్మాన్లవైఖరిగల నువీరుసమాధివద్ద జరిగెను. కూర్పు ఇండియా, వాయువ్యరైల్వేవారు చాల ప్రత్యేకపు బండ్లువేసి ప్రజలకు సౌకర్యము కలుగజేసిరి.

లాహోరులో “పతాకదినము”

లాహోరు ఆగ. 28:—రాష్ట్రీ కాంగ్రెసుసంఘము గారి యజ్ఞల ప్రకారము లాహోరులో వాతీయ పతాక దినము నేడు జనపబడెను. వాతీయ పతాక ప్రతిష్ఠాపన సంధర్భమున చేరిన ప్రజా సమూహమునందు 500 మంది స్త్రీలు కూడ గలరు. నగరమునందలి గృహములపైన దుకాణములపైన వాతీయ పతాకం నెరర వైచివది. (ఆ. ప్రె.)

రైలు కడ్డము పండుకొనిరను కేసు

లాహోరు ఆగ. 28:—పూర్ జనాయందలి 14 గురుయువకులపై రైల్వే చట్టము 128 సెక్షనుక్రింద, పండిత మదన మోహనమాలవ్యాగారు బోధుమన్న రైలు కడ్డము పండుకొని రని కేసు లేబడెను. మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటు కాంటినింగు గారు విచారణ పలికిరి. ప్రాసిక్యూటర్ తిరపున కొందరు సాక్షులు పరిసీలింపబడిరి. ఆ రైలునందు తన పనిచేయుచున్న గార్లు తొనెవ్వరును రైలుమందలి పండుకొని యుండినట్లు కాదలేదని చెప్పెను. 29 వ లేడికి కేసు నాయివాజేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కాన్పూరు క్రైస్తువర్చి కళాశాల

పతాకసత్కారము ప్రారంభమగుట

కాన్పూరు, ఆగ. 27:—కాన్పూరు క్రైస్తువర్చి కళాశాలలో వాతీయపతాకసత్కారము నేడు ప్రారంభమైనది. కళాశాలగేటు పోలీసు సిబ్బందిచే కాపలా కావబడుచున్నది. ఆగేటువద్దనే యిద్దరువిద్యార్థులు పిక్కెటుచేయుటకు గాను నిలుచునియున్నారు. కళాశాలకు చాల కొద్ది మంది మాత్రమే వెళ్లిరి. రాజేంద్రనాథ భగ్గవంతు పిక్కెటింగు చేయువారలకు నియంతగా నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

అద్భుతమగు రోగనివారణ

తిజేంద్రం, ఆగ. 28:—మాకోథామన్ అను నొక క్రైస్తువుకు ఎన్నియోరోగముల కద్భుతమైన చికిత్సలనుగానిం చుచున్నట్లు ఇప్పటిపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. ఇతడు కొట్టాడు పీక్వీడ్ కోడ్డుమీదను పంపాడిలో నున్నాడు. ఆ యన రోగిని స్వయంచినంతమాత్రముననే ఎన్నియోరోగములు అద్భుతముగా నివారణమగుచున్నవి. వేలకొలది ప్రజలప్పటికొకయి, ఆసమీపమునగల యొక ప్రవాహమునుండి యొకగిన్నె నీరు త్రావి అయినదగ్గరకు రోగనివారణకై వెళ్ళుచుండును అని మాకోక విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

సంయుక్తరాష్ట్రములలో శాసనసభల యెన్నికలు అలహాబాదు, ఆగ. 27:—రాష్ట్రీ శాసనసభకు, కేంద్ర శాసనసభకు గూడ నామినేషన్ పేషర్లు ఆయా నియోజకవర్గములనుండి వచ్చుచున్నవి. శ్రీయుతులు లాల్ బిహార్ లాల్ రయ్యాస్ (అలహాబాద్) కస్తూ ప్రసాద్ కెక్కర్, పి. పి. ద్యూరే మున్నగుప్రముఖులు చాలమంది అభ్యర్థులుగా నున్నారు.

యూరపియన్ సంఘము తరపున యల్. మెడ్జిగారు (జేరాడూన్) భారత శాసనసభ కభ్యర్థులుగా నుండిరని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మాఫత్ అహమ్మద్ ఖాన్ గారి హిందూ దేశచరిత్ర

అలహాబాదు, ఆగ. 27:—తిరు విద్యార్థుల హిందూ దేశచరిత్రనుగూర్చి ధీల్లీలో జరిగిన నిరుపసభ్యులంతమును గూర్చి నడుపుచు, గతవర్షము ఆపు ప్రకృతి అబ్దుల్ కుమ నిలిపి నేయబడినదియు అందుచే దానిపై ఎవరికి ఏమియు హాని లేదనియు డాక్టర్ మాఫత్ అహమ్మద్ ఖాన్ గారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించు కాలము
శుక్రవారము 29 వ తేదీ సాయం, 6-52 గం.
నివారం 30 వ తేదీ సాయం, 6-51 గం.

విడుదల:—శ్రీ దుర్గా వెంకటాద్రిగారు మదరాసు జైలులలో మూడు నెలలు శిక్ష ననుభవించిన పిదప 26 వ తేదీని మధ్యాహ్నము విడుదల చేయబడిరి. వీరు ఆరోగ్యముగనే యున్నారు.

ఆరోగ్య ప్రదర్శనము:—చూడ వడయార్ కాండ పిళ్ళపిడియందలి కార్పొరేషను పాఠశాలయందు జనపబడు ఆరోగ్యప్రదర్శనయొక్క ప్రారంభోత్సవము 30. కాన్ రాన్ స్పిత్, వి. సి. యస్. గారు కార్పొరేషను కమిషనరు రాజోవు 30 వ తేదీని ఉదయము 8 గం. గావించెదరు.

చెన్నపురి శాశ్వత సంఘము:—ఈ సంఘ మయొక్క— తృతీయవార్షికోత్సవము గొలి దిల్ బిల్ న్యాలి కే. సుందరచెట్టిగారి అధ్యక్షతన రాజోవు 30 వ తేదీని సాయం, 6-30 గం. రాయపేటయందలి వై. యం. సి. పీ. భవనమున జరుపబడును.

మద్రాసు జయిల్లో రాజకీయశిక్షితుల సంఖ్య
మద్రాసు, ఆగస్టు 28:—కాన్ స్టేబుల్ యోగేంద్రమణి నందు పాల్గొని శిక్షితులై ప్రస్తుతము మద్రాసు జయిల్లో కారాగృహవాసము అనుభవించుచున్న రాజకీయశిక్షితుల సంఖ్య మొత్తము 2800 యని తెలుపబడుచున్నది. వీరిలో అధిక సంఖ్యా కులు సి-తరగతి వై దీలును (ఏ) బీ తరగతిలకు సంబంధించిన వారు 400 మంది కన్నకు తక్కువగా నుండునట్లు తెలియుచున్నది.

మద్రాసునందలి మరణసంఖ్య:—గత 28 వ తేదీకి అంతయైనవారములో చెన్నపురియందు సంవత్సర సగటున వెయ్యింటికి 35.5 మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు వెనకటివారమున వెయ్యింటికి 32.1 మరణములు సంభవించి యుండెను. స్పృట క ము 10 నుంచి కి తగిలెను. వారిలో మువ్వురు చనిపోయిరి. కాళాహారవలన, యెం తెరికుజ్వరము వలన, మలేరియావలన 8, యితరజ్వరములవలన 42 మరణములు సంభవించెను. గతసంవత్సరము యందుకు పరియగు వారమున వెయ్యింటికి 29.1 మరణములు సంభవించియుండెను.

డా॥ పట్టాభిసీతారామయ్యగారు
జనరలు ఆస్పత్రికి వచ్చుట
మదరాసు, ఆగస్టు 28:—డా॥ పట్టాభిసీతారామయ్య గారు, వెల్లూరు జైలులలో రాజకీయ నిర్బంధితులగు నున్న వారు నేడు మదరాసు జనరలు ఆస్పత్రికి రప్పించబడిరి. వీరికి కడుపులో నేడియో నొప్పిగనుండుటచే పరిశోధన రప్పించబడి రనియు, ఆస్పత్రిలోగూడ పోలీసువారి కాపలాయంచే యు గ్నారనియు తెలియుచున్నది.

నేతి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారి
సీతాకళ్యాణ హరికథాకాలక్షేపము
నిన్నటిదినము ట్రస్టి కేసు సంగీతసభవారి యజమాన్యము క్రింద బ్రహ్మ శ్రీ నేతి లక్ష్మీనారాయణ భాగవతులుగారు సీతాకళ్యాణ హరికథా కాలక్షేపమును ఆంధ్రభాషలో కడు మనోహరముగను రసవంతముగను గావించి పబ్లికుల నానంద మున నోలబడించిరి. కాలక్షేపమునకు అడ్డకేటుజనరలు అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. పలువురు ఆంధ్రభాషావారులును, ఆంధ్రప్రముఖులును విచ్చేసి, యనం దించిరి. కాలక్షేపాంతమున, అల్లాడి కృష్ణస్వామిఅయ్యగారు ముచ్చటించుచు, తా విడివర కింత రసవంతముగు హరి కథను వినియుండలేదని జెప్పి, లక్ష్మీనారాయణగారి సామర్థ్య ము నగ్గడించిరి. ఫీడేలువాయించిన వువుల వెంకటనారాయణ గారును, మృదంగమును వాయించిన వువుల రత్నయ్యగారును తమ నైపుణ్యమును గనబఱచి, కాలక్షేప విజయమున కెంత యు తోడ్పడిరి. నేతి లక్ష్మీనారాయణభాగవతులుగారు సభ వారికిని అధ్యక్షులకును తమకృతజ్ఞతను తెలుపుచు సభవారిక మిద తమ నభినందనలనెనిగిరి. వీ రిదివరకు, మైలాపూరు లోను, రాయపేటలోను, మాంబజీములోను మూడు కాల క్షేపముల గావించిరి. నిన్నటి కాలక్షేపము నాల్గవది. మద్రాసు పౌరులు అందు ముఖ్యముగ ఆంధ్రమహాజనులు ఓకే తగిన ప్రోత్సాహ మొసగి సత్కరించెదరు గాక యని కోరెదము.

శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావు పంతులు గారు

కారాగృహములో నారోగ్యముగా నున్నారు
చెన్నపురి, ఆగస్టు 28:—మూడు నెలలు రోజుల క్రితము శ్రీయుత మల్లాప్రగడ రామచంద్రరావు పంతులుగారు శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిని వెలూరు జైలులలో సందర్శించిరి. వారు ఆరోగ్యముగా నున్నారని తెలియుచున్నది.

ఆంధ్రభాషాభిరంజనమాజము
పచ్చయప్పపాఠశాల, చెన్నపురి
వై సమాజపు యజమాన్యమున శేఫు (29-8-80) శుక్ర వారము సాయంకాలము 5 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ, వర్ణుల చిన సీతారామస్వామికాస్త్రిలవారు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిమార్గములు అనువీచయమునుచూర్చి యుపన్యసించుదురు.

బ్రహ్మశ్రీ, మానవల్లి రామకృష్ణకవి ఎమ్. ఎ. గారు, ఆగ్రాసనాధిపత్యమును వహింతురు.
కావున భాషాభిమానులెల్లరు విచ్చేయం బ్రార్థిం చు వారము.

డా. కల్యాణసుందరము,
కే. సత్యనారాయణ,
కార్యదర్శకులు.

రాకపోకలు:—శ్రీమతి మిరాబాయిగారు (నేడు కన్య) తిరువూరుండి నిన్న ఉదయము చెన్నపురికి వచ్చిరి. శేఫు మరల యామె తిరువూరుకు వెళ్ళెదరు.

డి. బి. పి. రామస్వామిమొదలియార్ డా. పి. లక్ష్మ ణస్వామిమొదలియార్ గార్లు మొన్న రాత్రి సికిందరాబాదునుండి మద్రాసునకువచ్చిరి.

శ్రీ వి. రామదాసుపంతులుగారు నిన్నఉదయము పూనాకు కేంద్రబ్యాంకింగు విచారణసంఘ సభయందు హాజరు టకు వెళ్ళిరి.

గౌ. డా. పి. నల్లూరాయణ్ గారు నేలమునుండి నిన్న ఉదయము మోటారుబండిలో చెన్నపురికి వచ్చిరి.

యల్. కర్తీస్ గారు సర్వేదైత్యుడు నేటిఉదయమున చెన్నపురికి తిరిగివచ్చిరి.

డా. రాఘవేంద్రరావు స్నేహలు మలేరియా ఆఫీసరు గంజామనుండి నేటిఉదయమున చెన్నపురికి తిరిగివచ్చిరి.

ఫెడరల్ టెండు మలేటీస్టులందు ఇండియా ప్రభుత్వము యొక్క యేజెంటుగా నియమింపబడిన రా॥ సా॥ యం. కున్య రామన్ నాయుడుగారు శేఫుమధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు మలే ట్టీస్టునకు, యస్. యస్. "ఫంఠియా" యను స్టీమరునందు వెళ్ళెదరు.

పక్కరాట్టి సేషనులో విషముకలిపిన ఫలహార విక్రయము

ప్రయాణికులధనమపహరించుటకై
విషపదార్థములు అమ్మబడినవి

పుదుచ్చేరి, ఆగస్టు 27:—విల్లుపురం రైల్వే పోలీసు వారు పక్కరాట్టి రైల్వేస్టాటుపూరముమీద దొంగస్వామి వరపు కొళందవేలు అనునకనిని యీ నెల 25 తేదీని అరెస్టుచేసిరి. ఇటీవల తిరుక్కోనలూరు, ఎగ్నూరు, మామిరము మున్నగు రైల్వేస్టేషనులలో విషపుమందు కలిపిన ఫలహారములు ప్రయాణికులకు అమ్ముబడుట తటస్థించెను. అట్టివారిలో నొకప్రయాణి కును మరణించెను. అరెస్టు చేయబడినవారివద్ద కొన్ని పాట్లము లు నున్నవి. ఇ త డి ప న్న డు పక్క రాట్టి యందు హోలుముకాంగా నుండున్నాడు. ఈ మందుపాట్లములు గిండిలోనున్న గవర్న మెంటు రసాయన పరిశోధకునకు పంప బడెను.

ఇటీవల మందు కలిపినపులు తినుటవల్ల మరణించిన కేరళములో కన్పించిన విషపదార్థమును యీమందుపాట్లము లోని విషపదార్థము ఒక్కటి యగునా కాదాయని పరీక్షించి నిర్ధారణ చేయుటకై గిండికి పంపబడెను. (ఆ. తె.)

జుట్టినతిగారికి 1 నం॥ ఖైదు
లాహోరు, ఆగస్టు 27:—పంజాబు యజ్ఞసంఘమునకు ప్రథమ మహిళానియంతయగు జుట్టినతిగారికి మొదటి తర గతి మేజిస్ట్రేటు డిన్నేగారు 1 నం॥ విడిఖైదు విధించిరి. ఆమె కు 10000 బామిన నిచ్చుటకు నిరాకరించెను. జుట్టినతిగారిని ఎ. తరగతిలో చేర్చిరి. (ఆ. తె.)

స్వదేశీలీగుసభ నిషేధింపబడుట

పోలీసుకమిషనరు ఉత్తరువు
మద్రాసు స్వదేశీసంఘ యజమాన్యమున నేడు 28-8-80 వ తేదీని సాయంకాలము దీనియందు ఒక బహిరంగ సభ జరుపబడునట్లు నా తు తెలియవచ్చుట చేతను అట్టిసభ కాంతిభంగము కలిగించునట్టిదియగునని నేను తలచుటచేత ను మద్రాసు పో లీ సు చట్ట ము సెక్షను 41 న ను సరించి నాకున్న అధికారమునుబట్టి 28 వ తేదీని సముద్రతీరము పోర్చుగసుండి సాంధ్యము మధ్యపాంతము నెచటనైనను గాని యట్టి సభ జరగకూడని నేను నిషేధించుచున్నాను. ప్రజలు ఎవరునుగాని అట్టి సభయందు పాల్గొనకూడదని హెచ్చరించు చున్నాను.

ఇ. జె. రొలాండునన్
పోలీసు కమిషనరు

వర్ణపాఠము

పూనా, ఆగస్టు 27:—ఈశాన్య భాగములోను, దక్షిణ బర్మాలోను వానగాలులు బలముగా నుండెను. మదరాసు ఆగ్నేయభాగమున బలమైన వానలు కురిసినవి. తక్కిన ప్రదేశము లలో వర్షవాయువులు చాల నుండదుగా నున్నవి.

దక్షిణబర్మా, అస్సాం, బెంగాల్, ఫోటానాగపూర్ ఒరిస్సాలో వర్షము సర్వసాధారణముగ నుండెను. తూర్పు-మధ్యరాష్ట్రములలోను, కొంకణము, ఉత్తరమైదరాబాదు, మద్రాసు ఆగ్నేయ భాగములలోను అక్కడక్కడ వానలు కురిసెను. ఉత్తరబర్మా, బీహార్, పంజాబ్ పర్యవసరము, దక్షిణ మైదరాబాదులలో కొంచెము వానలుండెను.

పెనాస్సెరిలోను మద్రాసు ఆగ్నేయభాగమునను వానలుకనిపొవును. బెంగాల్ ఆగ్నేయభాగములో ఎక్కువై పంజాబ్ కుమాన్ పర్యవసరమునకు వ్యాపించును.

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

ప్రాథమిక విద్యాశాసన మోహరింపబడుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 27:—విద్యాశాఖ మంత్రిని హిందూసభ్యులకును గలిగిన యభిప్రాయభేదములనుబట్టి హిందూ సభ్యులు శాసనసభనుండి వెదలిపోవుట సభించెను. ఇందువల్ల గలిగిన పరిస్థితులనుగూర్చి చర్చించుటకై శాసనసభవారి కార్యక్రమమును నిలిపియుంచవలయునని శ్రీయుత నరేంద్రకుమార వామగారిక ప్రతిపాదనము చేచ్చిరి. అందుపై అధ్యక్షుడు సమాధాన మిచ్చుచు గవర్నరుగారు ప్రతిపాదనను శాసనసభలో చర్చింపబడుట కంగీకరింపలేదని యు, ఇది ముఖ్యముగా రాష్ట్రప్రభుత్వమువారికి సంబంధించినది కాదని వారభిప్రాయపడిననియు జెప్పిరి. గవర్నరుగారు ఈ సందర్భమున తమకుగల ప్రత్యేకాధికారమును వినియోగించిరి. అందుచే నేనేమియు చేయకలను" అని కూడ అధ్యక్షుడు నుడివెను. ప్రజానియోజితులయిన హిందూసభ్యులందరును సభ విడిచిపోయిరి. ప్రాథమికవిద్యాశాసనముపై చర్చలో వారు పాల్గొనలేదు.

అటుపై బిల్లు శాసనసభవారిచే సంగీకరింపబడెను. ఈబిల్లుమూలమున ఏటేట ఒకకోటిరూపాయల శ్రోతృపన్నులను విధింపవలసిన యవసరము గలుగును.

డక్కా అల్లరులనప్రములను గూర్చిన వివరములు
డక్కా-అల్లరుల సందర్భమున డక్కానగరములో మొత్తముమీద రు 4,80,000 ల నష్టము గలిగినదని తెంగాలు శాసనసభలో నిన్న లాఅర్డర్ శాఖలకు జెందిన ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రకటించెను. తిసులబెట్టబడినవిగాని దోపిడి చేయబడినవిగాని మొత్తముమీద 278 ఇండ్లందునని కూడ ఆయన చెప్పెను. (శ్రీ తె.)

చిట్టగాంగు ఆయుధముల దోపిడి కేసు

ముద్దాయిలు తమ నేరముల ఒప్పదలను
మరల నుడనంపారించుకొనుట

చిట్టగాంగు, ఆగ 28:—శ్రీయుతులు లాల్ మోహన్ నేక్, అనిలబంధుదాస్, ఫకీర్ చంద్రనేక్ గార్లు ఇదివరలో తమ నేరముల నొప్పుకొనుచు ప్రకటనల గావించియుండిరి. కాని వారు మరల నిప్పు డీ ప్రకటన నుపసంహరించుకొనుచుంటి మనియు, ఈసంగతిని రికార్డ్ చేయవలసినదనియు కోర్టువారిని కోరిరి.

శ్రీయుత నుభావచంద్రబోసుగారి సోదరులు యస్. సి. బోస్ (బార్. యెల్. లా) గారు అనంతసింగ, లాల్ మోహన్ నేక్ గార్ల తరఫున వాదించుటకు వచ్చిరి. (ఆ. తె.)

సాహిత్యము

హత్య నేరారోపణము

ముద్దాయిలు వదలివేయబడుట

మదరాసు, ఆగస్టు 28:—తిమ్మల రామయ్య అనునతనిని కర్రలతో బాది చంపిన తిమ్మల లక్ష్మీచరణమనేను మరియు ఇతర మైనను గావించబడిన ఆరోపణలందు ఆస్తిలలో నీడనున ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి చాల్వాగార్లు తీర్పు చెప్పుచు ముద్దాయిలకు విధింపబడిన శిక్షను రద్దుచేసిరి.

తిమ్మల రామయ్యయొక్క రెండవ భార్యను మొదటి ముద్దాయి లేవతీసికొని పోయినదియు, అందుపైనే రామయ్య పోలీసువారికి ఫిర్యాదుచేసినదియు, ఆపగను మనకులో పెట్టుకొని నవంబరు 1 వ తేదీన 1,2,3 ముద్దాయిలు కొబ్బరితోటలో పొందియుండి, రామయ్య ఆత్మీయలోగుండ పొలములోనికి వెళ్ళుచుండగా కర్రలతో కొట్టి చంపిరిని పోలీసువారికి తెలిపింది. గంజాము సెషన్సు జడ్జి గారి కేసును విచారించి, 1,2 ముద్దాయిలకు 1 సం॥ కఠినశిక్షను 2 వ ముద్దాయికి 3 మాసములు కఠినశిక్షను విధించెను. అందుపై 1, 2 ముద్దాయిలు ఆశ్రితులైనారు.

హైకోర్టులో ముద్దాయిల తరపున సి. రామారావు గారు వాదించుచు, కొబ్బరితోటలో జరిగిన యదంతమును స్వయముగ జూచినవారిసాక్ష్యము లేదనియు, అందుచే, ముద్దాయిని శిక్షించుటకు వారిపై నేరము పూర్తిగా ఋజువు గా లేదనియు వాదించిరి.

న్యాయమూర్తి తీవ్రపదనంకిరించి, 1,2,3 ముద్దాయిలను నిర్దోషులుగా ప్రకటించి, శిక్షను రద్దుచేసి వదలివేయుటకు తీర్పుచేసిరి. 1, 3 ముద్దాయిలపై కేసు ఋజువుగా లేదు కనుక 2 వ ముద్దాయిపై నేరముగూడ ఋజువు గా లేదని నిర్ణయించుచు ఆతనిని గూడ వదలివేయుటకు న్యాయమూర్తి తీర్పుచేసిరి.

* * *

కూనీ నేరము

ముద్దాయి విడుదల చేయబడుట

మదరాసు, ఆగస్టు 28:—మహమ్మదుసాలా అను హైకోర్టుబ్రాటరు, ఏప్రిల్ 7 వ తేదీనాటి తనభార్యను కత్తితో పొడిచి చంపినదే బడిన కేసునందు, హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సులో న్యాయమూర్తి రెయిలి గారు మంగళవారముసాయంత్రము తీర్పుచేసిరి. (కేసు వివరము లిదివరకే ఆంధ్రపత్రిక యందు ప్రకటింపబడినది.)

మంగళవారము ఫలహారానంతరము పోలీసువారి తరపున కె. పి. ఎం. మీననుగారు వాదించుచు ముద్దాయియే హత్య చేసెనని నుడిచిరి.

ముద్దాయి తరపున కొయిలోగారు వాదించుచు ముద్దాయి యు ఆతని భార్యయే పడుకొని నిద్రించు చుండగా, సురియొక రెవ్యూ ముద్దాయి భార్యను కత్తితో పొడిచి చంపినదియు, ముద్దాయి తనభార్యను చంపుట కట్టికారణము లేదనియు, ముద్దాయిపై కేసునుమోపుటకుగల సాక్ష్య మొక్క "మహబూబీ" లేదనియు, ఆమె మొదటినుండియును అసత్యములు చెప్పుచు న్నదనియు, ఆమె క్రిందికోర్టులో నిచ్చినసాక్ష్యమునకును ప్రస్తుత మొసగినసాక్ష్యమునకును గల వ్యత్యాసములే నిదర్శన మని నుడిచిరి.

న్యాయమూర్తి కేసువిషయముల సంగ్రహముగ విచారించి నవీదప జారీసభ్యులు ముద్దాయి నిర్దోషి యని ఏకగ్రీవముగ నిర్ణయించిరి.

న్యాయమూర్తి వారినిర్ణయము సంగీకరించి ముద్దాయిని నిర్దోషిగా ప్రకటించి వదలివేయుటకు తీర్పుచేసిరి.

వికేటింగు కేసులో ట్రాన్సుఫరు విటిషను

మదరాసు, ఆగస్టు 28:—వికేటింగు చేసెనను ఆరోపణపై పామురు సబు మేజిస్ట్రేటునెదుట విచారణయందున్న నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారు, తన కేసును మరియొక కోర్టుకు ట్రాన్సుఫరు చేయవలెనని కోరుచు చెచ్చిన పిటిషను, న్యాయమూర్తి పాండెరై గారియెదుట నీ డినమున విచారణకు వచ్చెను.

కేసువిషయము లివి: కవుతవరం (కృష్ణాజిల్లా) గ్రామములకు నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారిని పోలీసువారు జూలై 28 వ తేదీన అరెస్టుచేసి, పామురు ప్రేమనరే సబుమేజిస్ట్రేటు నెదుట గుడివాడ సబు డివిజనుల మేజిస్ట్రేటు గావించిన ఉత్తరువు నర్లంబొంది కల్లు దుకాణములపట్ల వికేటింగు చేసిన నీ యు అందుచే వ త దు ఐ. పి. సి. 841

సెక్షను క్రిందను, క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు ఆక్టు 188 సెక్షను క్రిందను శిక్షార్హులని ఆరోపించిరి. సబుమేజిస్ట్రేటు, గుడివాడ సబుడివిజనుల మేజిస్ట్రేటునుండి ఫిర్యాదు రాలేదు గనుక, 188 సెక్షనుక్రింద నేరారోపణను అంగీకరింపబాలనని తెలిపి ఐ. పి. సి. 841 సెక్షనుక్రింద నేరము నారోపించిరి. కాని ఆటవీముట్ల గుడివాడ సబుడివిజనుల మేజిస్ట్రేటునుండి ఫిర్యాదురాగా దానినిగూడ చార్జిలో చేర్చిరి. ముద్దాయితరపు న్యాయవాది ఇందు కాత్మేపింగు మేజిస్ట్రేటు దాని నిరాకరించెను.

అందుపైనే, ముద్దాయితరపున కె. ఎన్. జయరామయ్య గారును, అడుగుమిట్టి లక్ష్మయ్యచౌదరిగారును హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి పాండెరై గారియెదుట హాజరై సదరు కేసును మరియొక్క కోర్టుకు మార్చవలసినదని పిటిషను వాఖలుచేయుచు ఈ క్రిందికారణముల చెలిపిరి.

(1) 188 సెక్షనుక్రింద చేర్చబడిన ఆరోపణలకు ముద్దాయి తరపున న్యాయవాది దెల్పు ఆక్షేపణలపై వాదనను వివరంబుగా, వానిని నిరాకరించెను.

(2) విచారణకు పూర్వము మేజిస్ట్రేటు ప్రెజిటుగదిలో పోలీసు సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టరు, ప్రాసిక్యూటింగు ఇన్ స్పెక్టరులతో రహస్యముగ మాటలాడుచుండెను.

(3) ముద్దాయితరపున జామీనునిచ్చినవారిని ప్రతివాయి దానును హాజరై తిరిగి ప్రాతిజ్ఞామీనుల నిర్వచనంబున వని మేజిస్ట్రేటు గోచించెను. ఒక గాయదాకు జామీనుదారు కొన్ని నిమిషములు ఆస్థానముగారాగా అంతవరకు ముద్దాయిని పోలీసు కస్టడీలో నుంచుట తీర్పు చేసెను.

(4) గత జూను మాసమున కొత్తములో పోలీసువారు లాల్లు ప్రయోగించినపుడు తనను కొట్టివేయుటకు సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టరునైనను ఇతర అధికారులచేయు ముద్దాయి వినిల క్రిమినలు చర్యల జరుపుటకు నోటీసు లాస గను, ఆపగను మనస్సులో పెట్టుకొని పోలీసువారు ముద్దాయిపై నీకేసును చెచ్చిరే గాని కేసు నిజమగుదు.

న్యాయమూర్తి పిటిషనుకు తరపు వాదనను విని సబు మేజిస్ట్రేటును సుబాయిషీ యొసలెవని గోచించు, ఈపిటిషను పరిష్కరింపబడువరకును, కేసు విచారణను నిలిపియుంచ వలెనని యుత్తరువు చేసెను.

* * *

జార్జిటాను పోలీసు కోర్టు

నేడు జార్జిటాను పోలీసు కోర్టునందు రా. బి. వి. ప్రి. హరిరావువాయుడుగారు మహమ్మద్ అబ్బాస్ రాధరు అను ముద్దాయిని యజమాని ధనము నక్రమముగ ఉపయోగించు కొనెనను నేరముపై విచారణ గావించి శిక్ష విధించిరి. ముద్దాయి మహమ్మద్ అబ్బాస్ రాధరు అను 27 సంవత్సరముల యువకుడు తిరువూరునందలి ఏ. పి. నాగూరుమిరాకరాధర్ కంపెనీవారిల తరపున ఏజంటుగ పనిచేయుచుండెను. ఈతడు సదరు కంపెనీ తరపున తాను వసూలుజేసిన ధనములో నుమారు 700 లను అక్రమముగ స్వోపయోగమునకు గైకొని యెను నేరము మోరబడి కోర్టువారిచే విచారించబడినది. ముద్దాయి సాపరాధియనిలేతినందున మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయికి 6 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

* * *

వజ్రముల దొంగతనము

కాకినాడయందు వజ్రాలవర్తకులకు శ్రీ గ్రంథి మీర రాజు అనువారు ఈ నెల 7 వ తేదీ గోవిందప్పనాయని పిథి యందు జరుగుచున్న ఉత్సవమును చూడబోగా వారి చొక్కాజేబు లో నున్న వజ్రములను దొంగిలించిరను నేరముపై పార్థసారథి, చిన్నావొరై గార్లు జార్జిటాను పోలీసుకోర్టు నందు రా. బి. ప్రి. హరిరావు వాయుడుగారిచే విచారించబడుచున్నాడు. ఆ సంచియందు నుమారు రు 1800 ల విలువగలిగిన 14 వజ్రములుండెననియు, ఈ వజ్రములలో 6 వజ్రములు మురుగప్పచెట్టి యనువారివని ముద్దాయిలచే తాకట్టుపెట్టబడినట్లును ఫిర్యాదుల నాడెను. విచారణ జరుచున్నది.

కలకత్తా కార్పొరేషను

కార్యనిర్వాహక శాఖపై అభిశంసనము
కలకత్తా, ఆగస్టు 26:—ఆగస్టు 5, 7 తేదీలలో ప్రజలు కార్పొరేషను సభామండలియందు ప్రవేశించి సభాకార్యక్రమము జరుగనియందుకు అల్లరిచేసెను. ఈ అల్లరులనందలి వేయభావనందుకై కార్యనిర్వాహక శాఖవారిపై సభిశంసనము దెల్పుటకై కార్పొరేషను ప్రత్యేకసమావేశము జరుగవలయునని 12 మంది సభ్యులు కోరిరి. అందుచే క. ప్రత్యేకసమావేశము జరుగెను. (శీ. 12)

గుంటూరు

విద్యార్థులకు జరిమానా

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

గుంటూరు, ఆగస్టు 27:—ఆంధ్ర క్రిష్టియను కాలేజి (ప్రిన్సిపాలుగారు గత 4 వ తేదీన కాలేజీ గాని విద్యార్థులలో కొందరికి చెరి ఒకరూపాయి జరిమానా విధించిరి. ఆనాడు నుమారు 800 మంది విద్యార్థులు, బొంబాయిలో నాయకులు అరెస్టుయిన సందర్భమున వార్తలు గావించి కాలేజీకి రాలేదు. వారిని కారణము దెల్పుచు నెలపు దరఖాస్తులు పెట్టుదని ప్రిన్సిపాలుగారు ఇటీవల కోరియుండిరి. అతీతిగ దరఖాస్తులు పెట్టినవారిలో 200 మందిని తుదివి మిగతావారికి (దరఖాస్తులు పెట్టినవారికి, పెట్టినను నిరాకరింపబడినవారికి) జరిమానా విధించిరి.

ఖద్దరు : విదేశీ

విదేశీవస్త్రముల చెలామణి తగ్గిపోయెను. ఖద్దరు అమ్మకము కాంగ్రెసు విక్రయశాలయందును యితరులదానియందును గూడ ఎక్కువగ నేయున్నది.

మదరాసు ప్రభుత్వము రెవిన్యూసభ్యుడు గాకీ ఎ. జి. కాంజెలుగారు నిన్న ఉదయ విక్రమిడివచ్చి ప్రతిపాదులలో నొక రాజభక్తిసభకుఁబోయి, రేపటి సభకుఁబోయిరి.

వైద్యశాల

ప్రభుత్వ వైద్యశాలలో బయటనుండి చికిత్సపొందువారి సౌకర్యార్థము క్రొత్తగ నిర్మింపబడిన భవనము తెరవబడినది. ప్రాత భవనములో కండ్ల చికిత్స కాఖ తెరచెదరు. ప్రభుత్వ ప్రధాన ఇంజనీరు ఆర్. ఎఫ్. ప్రాసీగారు నిన్నవచ్చి ఆస్పత్రి జూచిరి.

వర్తకము

వర్తకము సన్నగిల్లిపోవుచున్నది. ముఖ్యముగ పొగాకు వర్తకము చాల తగ్గిపోయినది. ఐ. ఎల్. టి. డి. కంపెనీవారు చాలచొట్ట కాఖాకార్యాలయముల నెత్తివేసిరి. పనివాండ్రను నెలదీత మధికముగ నిచ్చి వెడలిపోయిరి. మర్యాదీవారు ఎంత యెక్కువ వడ్డీ యిచ్చినను స్థానిక వర్తకులకు ఋణములు ఇచ్చుట మానినందున చాల యిబ్బందిగ నున్నది. వర్తకము లేకపోవుటచే మెరకపంటలు చెడినవి. నూరులలో నీరులేదు. తాత్కాలికముగ నీటి సరఫరా యేర్పాటులను మనిసిపాలిటీవారు చేయుచున్నార.

రాజమండ్రి ఖద్దరు ప్రదర్శనము

మీరాబాయిగారు తెరచెదరు

సెప్టెంబరు 6 వ తేదీన రాజమండ్రిలో ఖద్దరు ప్రదర్శనమును తెరచుటకు దయతో సంగీకరించిరి. ఖద్దరుతోపాటు అన్ని స్వదేశీవస్త్రములు ప్రదర్శింపబడునుగాన ఆంధ్రనాద రులందరు సందుపాల్గొన ప్రార్థితులు. కార్యక్రమము నుండు తెలుపబడును.

మద్దూరి శ్రీరామశాస్త్రి.

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

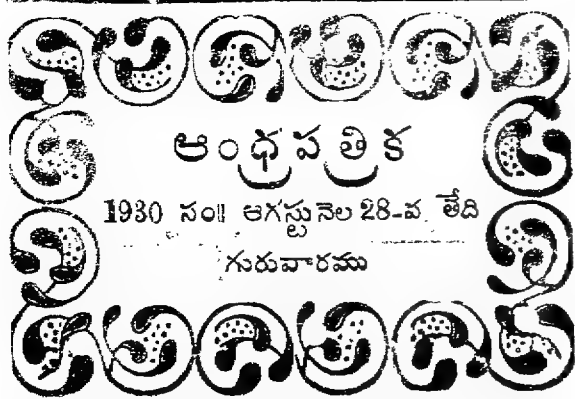
ప్రకటన

ఈ కంపెనీవారికి ఆక్టోబరు 1980 మొదలు 81 మార్చి 1981 వరకు కావలసిన 1600 టన్నుల టేకు కలపయున్నది. 1200 టన్నుల అడవిప్రాణులున్న పర్లయి చేయుటకు టెండర్లు కావలెను. కనుక టెండర్లను పంపదలచినవారు మద్రాసు, పాల్కుటాక్ లోని ఎమ్. అండ్ ఎస్. ఎమ్. రైల్వే కంపెనీ ఏజంటుగారికి 1980 సెప్టెంబరు 28 తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 3 గంటలలోగా వారికి చేరు నట్లు పంపవలెను.

టెండరు ఫారములు, వాటి వివరములకు తెరబూరు లోని ఎం. అండ్ ఎస్. ఎమ్. రైల్వే కంపెనీ కంట్రాక్టర్ ఆఫ్ ప్రాన్సు వారినుండి రు 5 లకు చెల్లించి తెప్పించుకొనవలెను. సామ్మీ నాపసు యివ్వబడదు. టెండరు ఫారములు ఐ. పి. వ్యారా పంపబడవు.

టెండర్లను నీళ్లకవర్లో పంపుచు కవర్ల పైభాగమున "టేకు, అడవికలప సామానులు పర్లయిచేయు టెండర్లు" అని వ్రాసి పంపవలెను. ఈ కవర్లు టెండరు ఫారములతో సహా పంపబడును.

ఎ. సి. టర్నర్,
కలకత్తా ఆఫ్ ఫిర్యాదు.

కాంగ్రెసు నాయకుల అరెస్టు

దీల్లిలో కాంగ్రెసు కార్య సంఘసభ గూడు సని ప్రకటింపబడుటచే, సభ్యు లెల్లరును హాజరయిరి. వీరిలో డాక్టరు అన్నాసారీ, పండిత మదన మోహనమాళవ్యా, విశల్ భాయిపటేలు, మధుర దాసు త్రికాంబీ, లాలా దునిచెండు, డిప్ నారాయణ సింగు, డాక్టరు బి. సి. రాయ, సర్దారు మంగళసింగు, ఛాదరీ అఖిజల్ హక్కు గార్లును, కార్యదర్శి యగు రాజారావు గారును నిన్నటిదినము అరెస్టుచేయబడి, కారాగృహమున నిర్బంధింపబడిరి. స్త్రీసభ్యురాలైన డ్రగు జనపారిలాల్ నెహ్రూ సతియు, హంసా మెహతా సతియు మాత్రము నిర్బంధింపబడలేదు. ఒకవంక సంధి రాయబారముల నిమిత్తము రాజప్రతినిధి గారును, నవ్ సప్రూ జయకరుగార్లును యావచ్ఛక్తిని వినియోగించుచున్న సమయమున, దేశనాయకుల నీ తీరున అరెస్టుజేయుటకన్నను ప్రతిబంధకము వేరొకటి గమనింపబడదు. కొలదికాలముక్రిందటివరకు భారతశాసనసభాధ్యక్షులుగ నుండి, నిరుపమాన మగు సామర్థ్యము గనుపఱచిన, విశలుభాయిపటేలు గారిని గూడ అరెస్టుజేయుట ఎంతవంతయో యూహించవచ్చును. రాజకీయ నిర్బంధితులను వదలి, నిర్బంధచట్టములను ఉపసంహరించుకొని, అనుకూల వాతావరణమును గల్గింపవలయు నని, స్వతంత్ర తేబరుపడుమువారిటీవల హితోపదేశము గావించియుండిరి. అది జరుగకపోగ, ఇంకను మిగిలియున్న నాయకుల సందర్భము నిర్బంధించుటవలన సమాధానావకాశ మొత్తదూర మగునో యూహించుట సులభసాధ్యము.

రాజప్రతినిధిగారికిని, ఇండియా మంత్రిగారికిని మధ్య సంధిరాయబారములగూర్చి తంతివార్తలు నడుచుచున్నవని, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సవార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇండియా మంత్రిగారుగాని, తదితర బ్రిటీషు మంత్రులుగాని, నిర్బంధవిధానమును విడనాడవలసిన యవసరమును గ్రహించకుండుట శోచనీయము. తీవ్రనిర్బంధప్రయోగమువలన, జాతీయోద్యమ మంతరించుటకు మారుగ, త్వరితగతిన వ్యాపించుచున్నటుల, పరిస్థితులు తేటపరచుచున్నవి. గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధముగాని, నెహ్రూగార్ల నిర్బంధముగాని, వల్లభాయిగారి నిర్బంధముగాని, బొంబాయి రాజధానిలోను ఉత్తర హిందూస్థానమునందును, ఉద్యమవ్యాప్తిని నిరోధింపజాలకబోయెను. అందుకు మారుగ, ప్రజలలో నసంతృప్తి పెచ్చు పెరుగుచున్నది. బొంబాయి లోని బ్రిటీషు వత్త

ముల మిల్లుల యజమానులు గూడ, కాంగ్రెసు ప్రతినిధులతో సమాధానపడుట యవసరమని గుర్తించుచున్నారు. మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక సయితము, నిర్బంధప్రయోగముమూలమున దేశమున శాంతిని రక్షించుట యసంభవమనియు, హిందూదేశముతో సమాధానపడుట దప్ప శాంతికి వేరుసాధనము లేదనియు తెలిపెను. అన్నాసారీ, మాలవ్యా, విశల్ భాయిపటేలు ప్రభృతుల నిర్బంధములు గూడ పరిస్థితులను చక్కబఱచుటకు మారుగ తద్యవతిరేకఫలము నొనగట సహజము. ముఖ్యపట్టణములలో నసమ్మతి దెలుపుటకుగాను హఠాత్తా మవలంబింపబడినది. కలకత్తా కార్పరేషనువారు తమ అసమ్మతిని దెలుపుటకు, సభను చాలించిరి.

విశల్ భాయి పటేలుగారు తమకు రావలసిన బిరుదమును, ఉపకారవేతనమునుగూడ లభించెనని పలికిరి. హిందూదేశము త్వరలో స్వేచ్ఛబడయు నను నాశయే తమను ఉత్సాహపూరితుల గావించునని, పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారు పలికిరి. పరమేశ్వరుడు తమప్రయత్నములను సఫలపరచు నను నాశను వీరు వెల్లబెచ్చిరి. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిని వెంటనే వదలిపెట్టవలయునని, సప్రూ జయకరుగార్లు రాజప్రతినిధిగారిని కోరిరిని, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు వార్తలు దెలుపుచున్నవి. నెహ్రూగారితోబాటు, రాజకీయనిర్బంధితుల నెల్లరను వదలిపెట్టవలయునని, వీరు కోరినో లేదో తెలియదు. కాని, వీరి రాయబారములకు విఘ్నము గలిగించు రీతిని, పాలకులు సుప్రసిద్ధనాయకులను అరెస్టుజేసిరి. డాక్టరు అన్నాసారీగారు, మద్రాసు కాంగ్రెసు సభకు అధ్యక్షులుగ బనిచేసియుండిరి. మాళవ్యాగారు, హిందువులకెల్ల సుప్రసిద్ధనాయకులు. పటేలుగారు భారతశాసన సభాధ్యక్షులుగ నుండిరి. సర్దారు మంగళసింగుగారు సిక్కునాయకులు. డిప్ నారాయణసింగుగారు బీహారురాష్ట్ర నాయకులు. ఇట్టిముఖ్యులు నిర్బంధింపబడినపుడు, భారతీయులు సంతృప్తి జెందెదరనిగాని, స్వాతంత్ర్యేచ్ఛను విడనాడెదరనిగాని తలంప వీలగునా?

తుట్టుతుడకు, కలకత్తా యూరపియనుల ఎచ్చరికలును, మార్సింగుపోస్టు బోలు పత్రికల గర్జనలును సఫలమగుచున్నవి. సామ్యమార్గమును బోధించెడివారి హితవు తిరస్కృత మగుచున్నది. దీల్లిలో కొహిలీసతియు, పార్వతీదేవియు చెరినాల్గుమాసముల శిక్షకు లోనయిరి. బాహోరులో జుట్టినతికి సంవత్సర శిక్ష విధింపబడెను. కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీసభ సంయుక్తరాష్ట్రములలోనేగాక, దీల్లిలోను, బెంగాలు లోను బొంబాయిలోను గూడ అక్రమసంఘ మని ప్రకటింపబడెను. కలకత్తాలో గూడిన యూరపియను సంఘప్రతినిధులు, రౌండుటేబిలు సమావేశము వారెట్టి సిఫార్సు గావించినను, అక్రమాందోళన మంతరించువరకు, రాజ్యాంగవిధానమునం దెట్టి మార్పు గావించగూడదని, తీర్మానించుట చోద్యము. ప్రస్తుతోద్యమము, స్వరాజ్యసంపాదనము నిమిత్తము ప్రారంభింపబడెను గాని కేవలము శాసనముల నుల్లంఘించు కోర్కెచే కదు. ఎట్టి యుద్దేశ్యము లేక కారాగృహ బాధలనుగాని, తదితర బాధలను గాని అనుభవించుట కేరును పూనుకొనరు. ప్రజల కోర్కెలు సఫలమగుచో, ప్రస్తుతోద్యమము దాని యంతట యిదియే యంతరించును. ఉద్యమ మంత

రించినగాని, సంస్కరణాభివృద్ధి జరుగ వీలులే దను వాదము, నిజస్థితిని పరికింపకున్నది. ఇట్టివాదమును మార్సింగు పోస్టు, డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్ పత్రికలు గావించుచున్నవి. మార్సింగు పోస్టు పత్రిక, కలకత్తా యూరపియనుల వైఖరిని మిగుల శ్లాఘించుచు, ఎట్టి కష్టసమయమునందయినను వీరు తమవైఖరిని విడనాడగూడదని ఎచ్చరించుచున్నది. డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక మాత్రము, ఇట్టివాదమును ఖండించుచు, హిందూదేశమును సమాధానపరచుటవలన నేలా-ఉర్దరులు సుస్థాపితమగునని, చాటుచున్నది. కాని, హిందూదేశాధికారులు మాత్రము మార్సింగు పోస్టు సలహా ననుసరించుచున్నటుల తెల్లమగుచున్నది. వీరు దూరదృష్టి నేమాత్రము జూపక, సమాధానావకాశమునకు తిరని ప్రతిబంధక మేర్పరచుచున్నారు. అయినను, భారతదేశ మిట్టి కష్టపరంపరలను చాటి, త్వరలో స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గాంచునని విశ్వసించ నవకాశము గలదు.

సైమనుగారు : హిందూదేశము

సైమనుగారు అవకాశము దొరకినపు డెల్లను, అమెరికాలో హిందూదేశముగూర్చి ముచ్చటించుచున్నారు. పత్రికా విలేఖకునితో ముచ్చటించుచు, హిందూదేశము పాశ్చాత్య పరిపాలన పద్ధతి ననుసరింపజాలదని పలికిరి. హిందూదేశము నందలి విద్యాధికులు సత్వరస్వాతంత్ర్యసిద్ధిని గోరుచున్నారట గాని, వీరు గోరే యభివృద్ధి ప్రాచ్య ఖండవాసులకు రుచింపదట. చాలకాలమునుండియు భారతీయులను పాశ్చాత్య పరిపాలనపద్ధతులలో సుశిక్షితుల గావించుటకు ఇంగ్లండు పూనుకొనినటుల, బ్రిటీషుప్రముఖులు తరుచుగ చాటుచుండిరి. ఇప్పుడు సైమనుగారు అట్టిప్రయత్న మనలే పనికిరాదని చాటి, స్వపరిపాలన మెన్నటికిని చేకూర వీలులేని మార్గములను సూచించుచున్నారు. స్వపరిపాలన స్వాతంత్ర్యమును పాశ్చాత్యులుమాత్రమే అనుభవింపగలరనియు, ప్రాచ్యఖండవాసుల కట్టిస్వాతంత్ర్య మిచ్చినచో వారు దుర్వినియోగము జేసెదరనియు, నిరంకుశవిధానమే వారికి సరిపోవుననియు, సైమనుగారివాదమునకు సాధారణ మగుచున్నది. ఏదియో రీతిని హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును నిరాకరించుటలులనియే, సైమనుగారు మొదటినుండియు తలపెట్టినటుల తోచును. ఇందుకుగాను, న్యాయవాదుల యుక్తుల నన్నిటిని వీరు చాటుచున్నారు. సైమనుగారి నుడువుల కెట్టిగౌరవ ముండజాలదు. హిందూదేశమునకు పాశ్చాత్యపరిపాలనపద్ధతి పనికిరాదనుచో, ఏది పనికివచ్చును? దానిని నిర్ణయించుకొని అవలంబించుటకు హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము నేల ప్రసాదింపరాదా? సైమనుగారికి గోచరించిన పద్ధతులు, భారతీయ ప్రముఖులకు గోచరింపజాలవా? హిందూదేశపరిస్థితులను సైమనుగారు గ్రహించినంతబాగుగ, భారతీయులు గ్రహించజాలరా? సైమనుగారి వాదము నిజ మగుచో, భారతదేశమునకు స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్య మిచ్చుటయే, కర్తవ్యమగును. అందుకు మారుగ, భారతదేశమునకుగాను క్రొత్తరకపు పరిపాలనవిధానమును సైమనుగారు తయారు జేసి దానిని జొప్పింపవలెనుటకన్నను, కరిహాసాన్నద మగు యిదియే వేరండదు.

బ్రిటిషుమంత్రుల సమావేశము

లండనులో బ్రిటిషుమంత్రులు సమావేశ మగుదురు. ప్రధానమంత్రి యగు రాష్ట్రే మాక్డనాల్డు గారు లాసీమత్ నుండి లండనుకు విమానముమీద వెడలిరి. హిందూదేశప్రశ్నకు సంబంధించిన రౌండు టేబిలు సమావేశముగూర్చియు, రాజోపు ఇంపీరియల్ సమావేశముగూర్చియు, నిరుద్యోగనమస్య గూర్చియు, వీరు చర్చించెదరట. రౌండుటేబిలు సమావేశమునందు బ్రిటిషుప్రతినిధుల నెవరిని నియమింపవలయు నని, వీరు ప్రాయశః నిర్ణయించెదరని తోచును. బ్రిటిషుపక్షముల ప్రధాననాయకు లగు మాక్డనాల్డుగారుగాని, బాల్బువినుగారుగాని, లాయడుజార్జిగారుగాని ప్రతినిధులుగ నుండరనియు, ఇతరులు నియమింపబడెదరనియు, లండను ప్రైముపత్రిక చెలుపుచున్నది. ఇదినిజమగుచో, ప్రైముపత్రిక యంతకుపూర్వము గావించినసలహా ఫలింపగలదు. ప్రస్తుతసందర్భముల గాంచిన, రౌండుటేబిలు సమావేశమువలన అనుకూలఫలము గలుగునని తోచదు. రాజోపు ఇంపీరియల్ సమావేశమునందు, ఏయే విషయములను చర్చింపవలయునో బ్రిటిషు మంత్రులు నిర్ణయించెదరట. నిరుద్యోగనివారణముగూర్చి చర్చించట కిదివరకొక సమావేశమును మాక్డనాల్డుగారు రేగ్నరువ నెంచగ, బాల్బువినుగారిందు పాల్గొన నిరాకరించిరి. ఇటీవల బ్రిటిషు మంత్రులు లాయడుజార్జిగారితో నీ విషయమై సంప్రతించిరట. లిబరలు పక్షనాయకులకును మంత్రులకును మధ్య నికను సంభాషణలు జరుగుచున్నవి. కాని, కన్ఫర్మేషన్ సభ్యులు, ప్రభుత్వసూచనల సంగీకరించెదరా యను సందియము గలదు. ఈవిషయమై ఆకవకాశము గనుపింపదు. బ్రిటిషు మంత్రుల సమావేశమునకు ఫలమేమి గలుగునో చూడవలయును

ప్రపంచ ఆర్థికదుస్థితి

హిందూదేశమునందు గాంధీ మహాత్ముని యద్యమమువలన, ఆర్థికదుస్థితి ప్రబలెనని, అధికారులు తరుచుగ ప్రకటించుచున్నారు. కాని బ్రిటిషు ప్రధానమంత్రియగు రాష్ట్రే మాక్డనాల్డుగారు బ్రాస్సే ఎన్నికలలో పోటీజేయుచున్న తేబరు అభ్యర్థికి లేఖ వ్రాయుచు, యావత్ప్రపంచ ఆర్థికస్థితియు దుర్భరముగ నున్నదనియు, ప్రపంచమందంతటను వస్తువుల ధరలు పడిపోయెననియు, అందుచే నన్ని దేశములలోను నిరుద్యోగము వ్యాపించెననియు, తెలిపిరి. ఇందుల కేమి కారణమై యుండును? ఈసంగతిని కనిపెట్టుచున్నవారు లేరు. మొత్తముమీద ప్రస్తుత మవలంబింపబడుచున్న పారిశ్రామిక వాణిజ్య పద్ధతులు విఫలమయ్యెననియు, నర్జ్వలసాభాగ్యము పెంపొందు నిమిత్తము ఇతరపద్ధతుల నవలంబించుట యవసరమనియు, తేటల్లమగుచున్నది. ఆధునిక యంత్రపరిశ్రమలవలన ప్రయోజనములేదని తెలుచున్నది. ప్రపంచము నూతనపరిస్థితుల ననుసరించి మార్పుజేందుచున్నదని మాత్రము మాక్డనాల్డుగారు చెలిపిరి. కాని, ఏవిధముగ మార్పుజేందుచున్నదో తెలుపకపోయిరి. వాణిజ్యమంత్రి యగు విలియము గ్రహాముగారు బ్రాస్సేలో ముచ్చటించుచు, ప్రపంచమందంతటను వస్తువులధరలు తగ్గిపోయె ననియు, ఇంకను తగ్గునేమో తెలియదనియు, ఇందువలన ఆమెరికా,

జర్మనీ మున్నగు దేశములలో గూడ నిరుద్యోగము పెచ్చుపెరుగుచున్నదనియు, సూచించిరి. ప్రస్తుత పారిశ్రామిక, వాణిజ్య పద్ధతులు పూర్తిగ మార్పుజేంది, నూతనయుగ మేర్పడుట యవసరమని, ప్రస్తుతప్రపంచదుస్థితి చెలుపకనే తెలుపుచున్నది.

బల్లారి అడవులు

బల్లారిమండలములోని అడవులగూర్చి మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి టిలుల ప్రకటించిరి:

"1930 సంవత్సరము మార్చి నెలలో, శాసనసభలో జరిగిన బడ్జెటుచర్చలలో, బల్లారిజిల్లాలోని అడవులలో విశేషభాగమునందు గడ్డిగాని, చెట్లుగాని లేవని, ఆర్. నాగన్నగౌడుగారు ప్రభుత్వమువారికి చెలిపిరి. ఈప్రదేశములలో పెనుక మంచి చెట్లును గడ్డియు నుండెననియు, వీనియందు మరల చెట్లును గడ్డిని అభివృద్ధిగావించుటకు ప్రయత్నముల నలుపవలెననియు, వారు చెలిపిరి. బల్లారిజిల్లాలోని 586 చదరపుమైళ్ల రిజర్వ్ అడవులలో 76 చదరపుమైళ్లు మాత్రమే అటవీ శాఖవారివశమునందున్నవి. మిగిలిన 490 చదరపు మైళ్లలో 483 చదరపు మైళ్లు ప్రస్తుతము పంచాయతుల పరిపాలన క్రింద నున్నవి. ఈజిల్లాలోని అటవీప్రదేశములు, చిరకాల దుర్వినియోగమువలన, ఇట్టిస్థితికి వచ్చెనని, ఛీఫ్ కన్ఫర్మేషన్ గారు తెలుపుచున్నారు. చాల సంవత్సరములవరకు, పశువులకు గడ్డిమేత కవకాశమిచ్చుట మానివేయవలసియుండును. ఇదియే ముఖ్య సాధనమని, కన్ఫర్మేషన్ గారు యభిప్రాయము. భూమిని చక్కబఱచి చెట్లును వృద్ధిగావించు నిమిత్తము, అడవులను పశువుల కువయోగింపకుండ మూసివైచుట, ఆచరణ సాధ్యముగాదని, ప్రభుత్వమువారి భిప్రాయపడుచున్నారు. ఏలన, ప్రజల కిందువలన ఆగ్రహము కలుగవచ్చును. అడవులలో లభించునది తమ అక్కరలకు సరిపోవదని, వారు ఇదివరకే మొరబెట్టుచున్నారు. అందుచే బల్లారిజిల్లాలో అడవుల అభివృద్ధి కెట్టియుపయోగకరమగు చర్యలను గైకొన వీలులేదని, ప్రభుత్వమువారి భిప్రాయపడుచున్నారు."

లోకలుబోర్డుల మ్యునిసిపాలిటీల చట్టములు

మద్రాసు శాసనసభలో నిదివర కంగీకరింపబడిన లోకలుబోర్డుల చట్టమును, మ్యునిసిపాలిటీల చట్టమును గవర్నరుగారియొక్కయు రాజప్రతినిధిగారియొక్కయు నామోదమును బడసినవి. ఈచట్టములు, ఫోర్టు సెంటు జార్జి గెజిట్టులో ప్రచురింపబడినవి. నూతనచట్టములు నామినేషను ఏర్పాటులను తొలగించె నని తెలిసిన విషయమే. అయినను ఇదివర కున్న సభ్యుల సౌకర్యమునిమిత్తము లోకలుబోర్డుల పంచాయితీల సభ్యులయొక్కయు, మ్యునిసిపలు సంఘసభ్యులయొక్కయు కాలపరిమితి ఒకసంవత్సరము అనగ 1931 సంవత్సరము ఆగష్టు 25 వ తేదివరకు పెంచబడెను. ఇంకొక సంవత్సరముపాటు, ప్రస్తుతసభ్యులు తమస్థానములను నిలుపుకొనగలరు. ఆపిమ్మట నామినేషను ఏర్పాటు లంతరించి, సభ్యులందరును ఎన్నుకొనబడినవారుగ నుండురు.

కాశీనాథుని

నా గేశ్వరరావు పంతులుగారు

కారాగృహవాసము

నేటికి 130 దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

న్యాయమూర్తి సులేమానుగారి హితవు

డక్కా విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వేషను సభలో ముచ్చటించుచు, హిందూమహమ్మదీయపోరాటములకు విద్యావిహీనతయే ముఖ్యకారణమని న్యాయమూర్తి సులేమానుగారు పలికిరి. కాని, విద్యను నేర్చినవారు గూడ నిట్టి పోరాటములను పురికొల్పుచుండుట, సామాన్యమగుచున్నది. విద్య అజ్ఞానమును పారద్రోలుటకు తోడ్పడినను, అంతమాత్రముచే అల్లరులకు గల మూలకారణములను నివారించజాలదు. ప్రజలకు పరిపాలనము బాధ్యతవహించుకొలదియు, సాంఘిక కలహములు తొలగునని అన్యదేశచరిత్రలు చెలుపుచున్నవి. హిందూదేశమునం దయినను అట్టి ప్రతిక్రియ నవలంబించుచో, అనుకూలఫలము గలుగక మానదు.

ఏలూరు అన్నవత్త్రు వైద్య

విద్యాదాన సమాజము ఏలూరు

ఏలూరు అన్నవత్త్రు వైద్యవిద్యాదాన సమాజపు ఆరవ రిపోర్టు మాకుచేరినది. రిపోర్టునం దిటుల గలదు.

"యాసమాజము ది 21-2-1913 సం॥ స్థాపించబడినది. 1916 సం॥ శ్రీ ప్రభుత్వము వారివల్ల సమాజస్థలము ధర్మముగ నివ్వబడినది. నదరు స్థలమునందు 1920, 1921 సంవత్సరములలో కీ॥ శే॥ బామ్మారత్నంకేష్టిగారు మేడకట్టించి ధర్మముగా నొనగిరి. 1929 సం॥ ఆఖరుకు రు 10 లు లగాయతు రు 500 లు వరకు 213 మంది, దాతలు రు 32365.0-9 లు కాశ్వతనిధికి ధర్మముయిచ్చి ర శీదులు, పట్టాలును పుచ్చుకొనిరి. ఇందు కాశ్వతధర్మకర్తలు (రు 500 దాతలు) 37 గురు, కలరు. సంవత్సరాంతమునకు అన్న, వత్త్రు, వైద్య, విద్యాదానము, మున్నగు కార్యాలకు రు 43040-7-0 లు ఖర్చు గలదు. ఇంకలి పూర్తి వివరములు, దాతల లిప్తులు ఈరిపోర్టులో తెలియబరచియున్నాము. ఇచ్చట ప్రతిరోజు బీదలకు అన్నదానము జరుగుచున్నది. సంవత్సరమునకు ఒకసారి 15 డిశెంబరు తేదీన వత్త్రుదానము జరుగుచున్నది. వైద్య, విద్యాదానముల కార్యాలకు నిల్వసాము లేకపోవుటచే యీరెండు ధర్మములు జరుగుట లేదని తెలియపరచవలసివచ్చినందులకు చింతిల్లుచున్నాము. అన్ని వృద్ధేశ్యములు కాశ్వతముగా జరుగుటకు ఎల్లరు శక్తికొలది సహాయపడ కోరుచున్నాము."

సమాజమువారికి లేగిన సహాయము చేకూరుగాక యిది కోరెదము.

కలకత్తాలోను అమృతసరులోను

బాంబులు

కలకత్తాలో మరల రెండుబాంబులు వేయబడుట

అమృతసరులో ఒక బాంబు ప్రేలుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 26:—నిన్న 25 వ తేదీని పోలీసు కమిషనరు టెగర్తగారిపైని బాంబులు వేయబడిన వెంటనే ఆచటనే దీక్షాపాద ముఖాదారు అను లాన్సాడెంటును అరెస్టు చేసిరని యిదివరకే తెలుపబడెను. కలకత్తా కార్పొరేషను కౌన్సిలరు డా॥ నారాయణచంద్రరాయగారి యింటిని సోదా చేసి అతనిని, రేవతిబర్కను ఎం.ఏ. గారినిగూడ అరెస్టుచేసిరి. వీరిని ముగ్గురునీ నేడు ఉదయమున ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటుకోర్టుకు తీసుకొని వెళ్ళగా 29 వ తేదీ వరకు ను రిమాండులో నుండుటకు ఆర్డరు యియ్యబడెను. నిన్న వేయబడిన బాంబు సంబంధమున కలకత్తాలో నిన్న ను నేడును మొత్తము 20 మందిని అరెస్టుచేసిరి.

నిన్న ను బాంబు వేసినవా రిద్దరిలోను రెండవవానిని గూడ గుర్తించిరి. అతని పేరు అనుజనీసుగుప్త అతని అన్న బాదపూరులో టెం లు కేసులనుటెనికలు కాలేజీలో ప్రొఫెసరుగా నున్నాడు. నిన్న బాంబులు వేయబడిన వెంటనే మృతిచెందిన గుప్త అనునపు బాంబుల యొడ్డ నన్నిటిని పోలీసువారు సోదాచేసిరి. ఇతడు ఖుల్నా కట్టణవాస్తవ్యుడు. డాక్టర్ మండలమునందు విక్రమపూరు వాస్తవ్యుడు. మునీంద్ర కమారిరాయ అనునతనిని గూడ అరెస్టుచేసిరి.

అమృతసరులో సోదాలు

నిన్న కలకత్తాలో టెగర్తగారిపైని వేయబడిన బాంబుల సంబంధమున నిన్న రాత్రి 2 గంటలనుండియు లాహోరు లో పోలీసువారు చాలయొడ్డను సోదాచేసిరి. ఆ మర నా ధు డ ను అ డ యై జిం గు యే

జంటు యింటియొద్ద అతని కుమారుడగు రాజేంద్రుని శివలాల అను మరియొక యువకునిగూడ అరెస్టు చేసిరి. నిన్న రాత్రి 2 గంటలకు మొదలుకెట్టబడిన సోదాలు యింకను జరుగుచునే యున్నవి. ఇప్పటికి ఐదాళ్ళవాడు 2 గంటలైనది. సోదాలోక ను ముగియలేదు. మొత్తము అయిదుగురిని అరెస్టుచేసిరి. వీరిలో ముగ్గురు డెయిలీ ప్రతాప పత్రికా కార్యాలయమున ఉపాధ కలు. (కాలిగ్రాఫీస్టు) రూపచందు ఇంద్రపాలు జహంగీరుం దు అను పేర్లగుల వీరిని ముగ్గురిని గవర్నమెంటు టెలిగ్రాఫు ఆఫీసులో ఉద్యోగియగు కుండలాల అనునతనిని జనుప్రకాశ అను నోకవిద్యార్థిని మొత్తము 5 గురిని పోలీసువారు యిచట అరెస్టుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

అనుజనీసుగుప్త కేసుపరీక్ష

కలకత్తా, ఆగస్టు 26:—నిన్న టెగర్తగారిపైని బాంబువేయగా అది కేసులోనే ప్రేలుటవలన చనిపోయిన అనుజనీసుగుప్త కేసుపరీక్ష నేడు జరిగినది. ఆపుకు తన తలిదండ్రులు వచ్చి కేసునుచూచి తమ కుమారుడేయని గుర్తించిరి. వీరు కెర్నలాటాంతులేనలో నివసించుచుండిరి. చనిపో యినవాడు గూడ అచటనే నివసించుచుండెను. బాంబుప్రేలు టవలన యితని కడుపు నొడ గాయములు తగిలినవి కేసుపరీక్షలో లేలినది గాన నితను బాంబు ప్రేలుటవలన చనిపోయినానని పరపబడెను. నేడు మధ్యాహ్నము మరణవిచారణ జరుగును.

కలకత్తాలో నిన్న 25వ తేదీరాత్రి చాల యొడ్డకు పరి శోధించుట యే గాక నేడు ఉదయము ను మరల 12యొడ్డను సోదాచేసిరి. మిక్కిలి ప్రాంతమున నిప్పటి వరకు 8 మందిని అరెస్టుచేసిరి. బాంబులను వేసినవారిద్దరును ఉత్తర కలకత్తా ప్రాంతమునందు నివసించుచుండుటచే ఆచటనే పోలీసువారు కృషింబంధువునన్నారు.

నేడు మధ్యాహ్నము మరణవిచారణాధికారియగు జార్యలను నేనుగుప్త కేసును చూచిరి.

అమృతసరులో సోదాలు

లాహోరు, ఆగస్టు 26:—కలకత్తాలో నిన్న టెగర్త గారిపైని బాంబుల వేయబడిన సంబంధమున నిచట నేడు 7 గురిని అరెస్టుచేసిరి. అమృతసరులోగూడ నిన్న రాత్రి చాల యొడ్డు సోదాచేయబడెను. జలియనవాలా బాగునుగూడ సోదాచేసిరి. ఎవరిని అరెస్టు చేయులేదు. (ప్రీ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి టెగర్తగారి సభినందించుట

నిన్న, ఆగస్టు 26:—టెగర్తగారికి ప్రాణాపాయము తొలగినందులకు అయిదు ప్రశంసించుచు రాజప్రతినిధి యొక తంతివార్త సంపెనని తెలియచెప్పెను.

కలకత్తా కార్పొరేషనువారిగూడ టెగర్తగారి సభినం దించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాలో రెండవ బాంబు

జోరబాగను పోలీసుస్టేషనువద్ద బాంబు ప్రేలుట
కలకత్తా, ఆగస్టు 26:—కలకత్తాలో ఉత్తరభాగము నందున్న జోరబాగను పోలీసుస్టేషను గుమ్మమువద్ద నేటిరాత్రి 9 గంటలపుడు బాంబు వేయబడెను. దారికి పోవుచున్న వారికి 6 గురికి గాయములు తగిలెను. (ఆ. ప్రె.)

బిచ్చ మడుగుకొనుచున్న ఒక స్త్రీకి

గాయములు తగులుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 26:—

నేడు రాత్రి 9 గంటలకు ఒక క్రొత్తరకము బాంబు జోరబాగను పోలీసుస్టేషనువద్ద గొప్ప ధ్వనితో ప్రేలినది. బాంబుముక్కలు ఆంతటను వ్యాపించివి. అఫీసు తలుపులను చీల్చుకొని పోయివి. బాంబు ప్రేలుటవలన బిచ్చ మడుగుకొ నుచున్న ఒక స్త్రీకి బలమైన గాయములు తగిలినవి. డిప్యూటీ కమిషనరు గార్డనుగారు మున్నగు పోలీసు ఉద్యోగులు వెంటనే ఆచరణకివెళ్లి ఒక యువకుని యొంటినిండు కాలుడుపుండ్లు కనబడుటచే అతనిని అరెస్టుచేసిరి. ఒక ట్యాక్సీకారు పోలీసు స్టేషను కడకు రాగానే బాంబు ప్రేలినది. వెంటనే ఆ ట్యాక్సీ కారు మిక్కిలి వేగముగా పరిగెత్తిపోయినది. అది చుట్టుపట్ల నున్న దుకాణదారులు చెప్పిరి. బాంబు ప్రేలిన వెంటనే ఒక యువకుడు సైకిలుమీద వడిగా వెడలిపోయె నని మరొకొందరు తెలిసిరి. మొత్తముమీద దారిని పోవుచున్న వారికి ఆ గురికి గాయములు తగిలినవి వారిందరిని వైద్యశాలకు పంపిరి వారి లో ఓడ్రవేళ్ళకుడగు నొక కూలీయను ఒక స్త్రీయను కలకు. (ప్రీ. ప్రె.)

కలకత్తాలో మూడవ బాంబు

ఈడెను గార్డెన్సు పోలీసు స్టేషనువద్ద ప్రేలుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 27:—నేడు ఉదయమున 9 1/2 గంట లకు యీడెను గార్డెన్సు పోలీసు స్టేషనువద్ద మూడవ బాంబు ప్రేలినది. ఒక కనిస్టేబులను పల్లికు వచ్చున డిపార్టుమెంటు కూలీలకు ముగ్గురిని గాయములు తగిలినవి. వారిలో ఒక కూలీ వానికుడిచేయి పూర్తిగా యెగిరిపోయినది. అతడు చాల అపాయస్థితిలో నున్నాడని తెలియుచున్నది. గాయములు తగిలిన వారి 3 వ ద రి ని వైద్యశాలకు పంపిరి. ఈ బాంబు పోలీసు స్టేషనువైన వేయటకే యుద్దేశించబడెను గాని అది పోలీసుస్టేషను ఆవరణలో నున్న పి. డబ్ల్యు. డి. బార క్కులయింటికప్పువైన పడినది. అటుండి క్రింద పడి గొప్పధ్వ నితో ప్రేలినది. బారకుల గోడపైని రక్తపుదామలు విస్తార ముగా కనబడెను. బాంబు వేసినవారిచటను కనబడలేదు.

ఒక కూలీవాడు చనిపోవుట

పల్లికు వచ్చున కూలీలలో నొకడగు (ఓడ్రవేళ్ళకుడు) భజూరి అనువానికి బాంబు తగులుటవలన వాని కుడిచేయి పూ ర్తిగా యెగిరిపోయినది, యెడనుచేయి విరిగినది, మొఖము కాలిపోయినది. అతనిని మెడికలుకాలేజీ హాస్పిటలుకు తీసు కొనిపోయిరి. కాని బాంబువేసినవీళ్ళు నత్త డవలు చనిపోయె ను. ఒకరిని అరెస్టుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఒక డచటనే చనిపోవుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 27:—ఈపోలీసుస్టేషను హైకోర్టుకు చేరువనున్న జొలరాం ఘాటుకు యెడనుగా నున్నది. అపుడు కనిస్టేబులు వంట చేసికొనుచుండిరి. ఒకమేస్ట్రీ కొఠాయికి టాపును ఆపుర్చు చుండెను. అంతలో స్టేషనుకు వెనుక ప్రక్క ను బాంబుప్రేలి గొప్ప ధ్వనియైనది ఇంటికప్పులో కొంతభాగ ము యెగిరి పోయినది. ఆమేస్ట్రీ ఆచటనే చనిపోయెను. పాత్ర లను కడుగుచున్న యిద్దరు సపుకరులకు మిక్కిలి బలమైన గాయములు తగిలెను. వెంటపలకు వచ్చిన ఒక కనిస్టేబుల చేతులమీద గాయములు తగిలినవి. వీరిని ముగ్గురిని వైద్యశాలకు గొనిపో యిరి. స్టేషనుకు వెనుకనున్న ఒకతోటలోనుండి బాంబు వేయ బడినవి తెలియుచున్నది.

నిన్న రాత్రి అరెస్టు చేయబడిన యువకుల 5 నేడు ఎడలిచేసిరి. అతడు దారిని పోవుచుండగా బాంబు ప్రేలుటవల న గాయములు తగిలినవి స్థిరపడినందున అతనినిగూడ వైద్య శాలకు పంపిరి.

బాంబులను నిరసించుటకు బహిరంగసభ

ఈ సెల 29 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు పురమండరము న బహిరంగసభ జరుగునని మోపు ప్రకటించెను. ఆ సభలో బాంబు వర్షం నిరసించెదమను. (ప్రీ. ప్రె.)

అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయములో

పిక్కెటింగు

దనరాసెలపులవరకు ఉపన్యాసములు ఆపివేయబడినవి

పిక్కెటింగు ఆపివేయుట

అలహాబాదు, ఆగస్టు 27:—అలహాబాదు విశ్వవిద్యాల యములో దనరాసెలపులవరకు ఉపన్యాసములు ఆపివేయబడి నవని ప్రకటించబడుటచే పిక్కెటింగు ఆపివేయబడినదిగా రా స్త్రీయ కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి ఉమానెహ్రూ గారు అభిప్రాయించిరి. విశ్వ విద్యాలయములో కాస్త్రు పరిశోధనకు సంబంధించిన తరగతులను, ఉపన్యాసములను మాత్రమే జరుపుటకు అధికారులు నిశ్చయించిరి. అధికారులు యిట్టిశిర్కావహను చేయవలసినట్లు కాంగ్రెస్ వారికి అఖం డవిజయమని యిచ్చటి కాంగ్రెసునాయకులు తలచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ఆంగ్లో-హైందవ విద్యార్థుల పట్టుదల

అలహాబాదు, ఆగస్టు 27:—అడ్డముగా నిలుచున్న కాం గ్రెస్ కాంతిపైనికలను భేదింతుకొని పోవుటకు విశ్వవిద్యాలయ మునందలి ఆంగ్లో-హైందవ విద్యార్థులు పట్టుదలగా ప్రయ త్నించుట కళాశాల పిక్కెటింగులో గొప్పవిశేషము. చాల రోజులనుండి వారు యిట్లుచేయుటకు ప్రయత్నించుచుండిరి. అఖరుకు కాంగ్రెస్ నియంతయగు శ్రీమతి ఉమా నెహ్రూ గారు వారిని లోపలికి పోనిచ్చెను. విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యాయులు, కార్యాలయబృందము లోపలికి పోనివ్వబడిరి. పిక్కె టుచేయువారు చాల తక్కిపోయిరి. కాంగ్రెస్ వారికిని విశ్వ విద్యాలయోపాధికారులకును రాక్షసప్రయత్నములు విఫలము లై నవి.

విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షుని నిశ్చయము

సెలీటు భవనమున విద్యార్థుల పాపక కర్తలను, తం ద్రులును సమావేశమై విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షునితో సంగతి సందర్శించుటను చర్చించిరి. విశ్వవిద్యాలయములోని కెవలయ న రాకుండినను తెలిచియే యుంతునుగాని మూసివేయవలసి ఉపా ధ్యక్షుడు నుడివెను. సభాసదులు ఈ యభిప్రాయమునకు తమ పార్శవమును తెలియజేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

కడలూరు కారాగృహమునందలి

పరిస్థితులు

గోపాలరెడ్డిగారు చెలుపు సంగతులు

కడలూరు, ఆగస్టు 26:—నిన్నటి రోజున కారాగృహ మునండి విడుదల గావించబడిన శ్రీయత వెణకాడ గోపాలరెడ్డి గారు కడలూరు కారాగృహమునందలి పరిస్థితులను ప్రీ ప్రెస్ పతనిధికి తెలిపిరి.

‘సి’ తరగతి నిర్బంధితులను ‘బి’ తరగతి నిర్బంధితుల యొందొరులను కలుసుకొనిచ్చబడెను. వీరిని ప్రత్యేక ప్రాంగణములో నిర్బంధింపుచున్నారు. సాధారణముగా సి, క్లాసు నిర్బంధితులకు టేపు నేతపని నిచ్చుచున్నారు. ఈజిల్లాజులు లో సి, తరగతి రాజకీయ నిర్బంధితులు పంద్రెండుగురు వరకు నున్నారు. అందరికిని కఠినతయే విధింపబడెను. పనిలోలోప ముకలిగినంత మాత్రముననే వీరికి శిక్షలు విధించబడు చున్నవి. రాత్రి పూట చేతికి సంకెళ్లు వేయుటగూడగలదు. వీరికి పడకలుగాని, దీపములుగాని, వ్రాత యుపకరణములుగాని, పుస్తకములుగాని యొసంగబడుచుండు ట లేదు. (ప్రీ. ప్రె.)

బందరు సబుకోర్టులో

I. P. 14/30.

పిటిషనురు:—వోగిరాల వెంకటప్పయ్య

and

రెస్పాండెంటు, క్రెసిటర్సు:—వతెం వెంకట సుబ్బయ్య వగైరా.

పైన వమోచుచేయబడిన పిటిషను రెస్పాండెంటును యిక్సాలోవెంటుగ డిక్లరుచేయుటకై ది 28-6-30 పిటిషన్ దాఖలుచేసుకొనబడెను. సదరు పిటిషను 30-8-30 వాయిదా అయియున్నది. క్రెడిటర్సు ఆక్షేపణ లున్నయెడల సదరు తేదీకి స్వయంతుగా గాని వకేలుద్వారాగా గాని కోర్టుకు హాజరై తెలియపర్చుకోవలెను.

ఏ. వేణుగోపాలరావు,
అడివనక సర్కార్ కుమార్తె.

సప్తాభ్యుదయ కరు రాయబారములు సప్తాభ్యుదయ కరుగార్లు రాజప్రతి నిధితో సంభాషించుట

సి. హెచ్. ఆర్. 26:—సర్, తేజవహదర సప్తా, ఎం. ఆర్. జయకరుగార్లు రాజప్రతినిధితో నిన్న 4 గంటలసేపును శేషం 8 గంటల సేపును సంభాషించిరి. శేషం గూడ సంభాషించెదరు. ఎల్లండి 28 వ తేదీతో సంభాషణలు ముగియునని తెలియచున్నది. వీరు ముగ్గురు కలసి యేదోయొక విధానమును నిర్ణయించుచున్నారు. ఈ నిర్ణయమును గూర్చి రాజప్రతినిధికిని యిండి యామంత్రికిని తెలుచుగా వార్తలుగూడ నడుచుచున్నవి. వివరము లేవియును తెలియదు. ఈ విధానము నిరపరపబడినచో మహాత్ముడు మున్నగువారితో సంభాషణలు జరుగవచ్చును విషయములు మిక్కిలి రహస్యముగా నుంచబడుచున్నవి ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యసంఘమువారు గూడ నీ ఆలోచనలలో పాల్గొనుచునే యున్నారు. అన్ని విషయములను సాకల్యముగా చర్చింపబడుచున్నది. సప్తాభ్యుదయ కరుగార్లు యిర్విసుప్రభువుగారును అరమరికలు లేకుండ చాలా ధారాళముగానే మాటలాడుచున్నారు. ఎట్లైనను సప్తాభ్యుదయ కరుగార్లు మరల కాంగ్రెసు నాయకులతో సంభాషించిననే గాని యే ప్రకటనయును జరుగదు. (ఆ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని విడుదల చేసెదరా?

సప్తాభ్యుదయ కరుగార్లు
రాజప్రతినిధితో నొక్కి చెప్పచుండుట

సి. హెచ్. ఆర్. 27:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని విడుదల చేసెదరాని యెడల జైలునుండి యిచ్చు పదంతులు చాల ప్రబలముగా నున్నది. మోతీలాలు నెహ్రూగారిని విడుదల చేయవలెనని సప్తాభ్యుదయ కరుగార్లు నొక్కి చెప్పిరియు అందులకు సర్వశక్తులను వినియోగించుచున్నారనియు తెలిసినది. రాజప్రతినిధిగూడ దీనినిగూర్చి చాల క్రోధం బూనియున్నాడనియు తెలియచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

పటేలు సంఘమువారి పెషావరు రిపోర్టు

భీమావరు దొరతనము వారు బహిష్కరించుట

పాట్నూ, ఆగస్టు 26:—పటేలు సంఘమువారి పెషావరు రిపోర్టు (గంభీరమైన భీమావరు రాష్ట్రములం దెవటికైన టపాలో వచ్చుకడల వాటిని పోస్టాఫీసువారు పశేషముకొని ఆ జిల్లా షేజనీటుకు పంపవలెనని గవర్నరుయనకొనియు వారు పోస్టులు చట్టము 28 వ సెక్షనును ప్రకారము ఆజ్ఞాపించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కాశ్మీర్ సోదాలు

పెషావరు కమిటీనివేదికకొరకు

కాశ్మీ, ఆగస్టు 25:—నిన్న ఉదయము ఈ క్రింది 9 స్థలములు పోలీసువారిచే బిక్కిలి బాగ్రత్తగా పోదాచేయబడినది. డాక్టరు భగవాన్ దాసుగారియిల్లు బాబుబీర్మత్ సింగుగారి యిల్లు, బాబు విక్రంభీర్ దయాల్ గారియిల్లు (నకిలు), బాబూరామేశ్వర్ సాహెబ్ (కాశ్మీరు ని సెల్ జోర్డు విద్యా కాళి నూ పరింటెంటు) డాక్టరు పన్ను లాల్ జాబ్బీగారి యిల్లు, వైద్యకాల, బాబు లక్ష్మీచంద్రగారి యిల్లు కాశ్మీ, శివపూరు కాంగ్రెస్ సంఘములు.

పిక్నెటింగు మూలకముగా మద్యమును కొనినవారు సత్కారగ్రహకార్యాలయమున వదిలిపోయిన నీసాలు పోలీసు వారిచే తీసికొని పోబడినది. బాబూ రామేశ్వర్ సాహెబ్ గారి యింటిలో పోలీసులు పెషావరు నివేదికయొక్క ప్రతిని తీసికొనిరి.

ఈ సోదాలు పెషావరు కమిటీనివేదికకొరకును, ప్రెస్ ఆర్డినెన్సుకు వ్యతిరేకముగా ప్రచురింపబడుచున్న 'రెజిస్ట్రే' అను పత్రికకొరకును అని చెప్పబడుచున్నది. అరెస్టులు జరుగలేదు. (ప్రె. ప్రె.)

సంయుక్త రాష్ట్రములో శిక్షలు

మొయినుపురి నియంతికు 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష

అలహాబాదు, ఆగస్టు 27:—సంయుక్త రాష్ట్రములలో జిల్లాలనుండి అరెస్టులు, శిక్షలు తెలియవచ్చుచున్నవి. మొయిన్ పురియందు కాంగ్రెస్ నియంతికును పండిత చిరంగీలాల్ గారు 108 క్రిమినల్ ప్రాసీజరు కోర్టు న న సరించి సంవత్సరము కఠిన శిక్ష విధింపబడినది. డాక్టరు బస్వత్ సింగుగారును యంకామగ్గురును 506, వి. పి. సి. క్రింద 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి.

ఫరుక్ బాదులో అరెస్టులు

ఫరుక్ బాదులో చాలా అరెస్టులు జరిగినవి. యుద్ధాలో పన సంఘసభ్యుడగు ప్రాగ్ వారాయణగారు ఒక నెల విడిచైరు విధింపబడిరి.

లక్ష్మీపురములో అద్యోకీటును, కాంగ్రెస్ నియంతియును కుప్పర్ కుప్పర్ రాయగారి యిల్లు పోదాచేయబడినది. అద్యోకీటు కాంగ్రెస్ కమిటీ కార్యదర్శియు నగు బన్ షే ధర్ మిస్త్రాగారి యిల్లు కాంగ్రెస్ కార్యాలయముగూడ పోదాచేయబడినది. ఇద్దరును అరెస్టుచేయబడిరి. కాని యెదల జెప్పబడినవారు త్వరలోనే విడుదలచేయబడిరి.

కాంతిసైనికులకు శిక్షలు

పిక్నెటింగు ఆర్డినెన్సుక్రింద చాలమంది కాంతిసైనికులు 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

కాన్పూరు యువజనసమితి

కార్యనిర్వాహకులకు శిక్షలు

కాన్పూర్, ఆగస్టు 27:—యువజనసమితి అధ్యక్షుడగు భండార్కారును, కార్యదర్శులగు మదనమోహనపాండే, మనీ లాల్ దుర్రేదీగారును పిక్నెటింగుకు 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి.

ఒకచెరసాలలోనుండి మరీయొకచెరసాలకు మార్పు మరలీలాల్ బాగ్ గారు జాన్ పూరు జైలులుకును, ప్రెరి లాల్ గారు బారియాబ్ జైలులుకును, శియోవారాయ్ గారు సీతాపూరు జైలులుకును మార్చబడిరి. (ప్రె. ప్రె.)

144 సెక్షను ఉల్లంఘించుట

కాన్పూరు, ఆగస్టు 26:—కాంగ్రెస్ ఆక్రమణనుండి వదిలిపోవుసందర్భమున 144 సెక్షనును ఉల్లంఘించినందులకు అధ్యక్షుడగు శివనారాయణమిత్ర వైద్యగారును, నియంతయు పాశ్వి కన్యాలోగారును, సరి 11 నురును అరెస్టు చేయబడిరి.

జాతీయ పతాకము కైస్త్రుచర్చి కళాశాలలో స్థాపించు సందర్భమున విప్లుచంద్ర రెయిన్ రామేశ్వర్ ఆస్త్రి, రామేశ్వర్ కుక్ల యంకా 19 నురు నిన్న అరెస్టు చేయబడిరి. తరువాత 10 మంది కాంతిసైనికులు విడుదలచేయబడిరి. కాలేజి పిక్నెటు చేయబడినది. విద్యార్థులు పాఠశాలకు చాల తక్కువగా వచ్చిరి. సాయంత్రము బహిరంగసభ జరుగును. శేపు ఉదయము 8 గంటలకు కైస్త్రుచర్చి కళాశాల హాల్లలో జాతీయపతాక నెలకొల్పుబడును. (ప్రె. ప్రె.)

అలహాబాదు, ఆగస్టు 28:—బిల్ హరీ కాంగ్రెస్ కమిటీ అధ్యక్షుడగు పండిత సత్యదేవ్ టివారిగారును కార్యదర్శి యగు బన్ సిలాల్ టుంరాకోర్ గారును అరెస్టు చేయబడి విచారణకై కాట్నీకి గొంపొబడిరి.

పూర్ణా కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షుని అరెస్టు

పూర్ణా (ఉత్తర్) కాంగ్రెస్ కమిటీ అధ్యక్షుడగు లాలా మొయితల్ గారు 108 సెక్షన్ కోర్టు పిక్నెనుక్రింద అరెస్టుచేయబడిరి. ఇంకొకమంది కాంతి సైనికులు గూడ అరెస్టుచేయబడిరి.

పతాక సత్కారము

పతాకసత్కారమునకుగాను చందూ నెయిలో కాంగ్రెస్ కార్యదర్శియగు లక్ష్మీచంద్రగారును, లక్ష్మీదాస్ భగత్ గారును అరెస్టు చేయబడిరి.

అటవీ శాసనతిరస్కారము

అటవీ శాసనతిరస్కారమునకై 4 నురు కాంతిసైనికులు అరెస్టు చేయబడిరి. బట్వాకాపురమురాలగు శ్రీమతి కల్లెనాత్తి కన్యసాగ్గిలో 107 సెక్షనుక్రింద అరెస్టుచేయబడి తరువాత జామినమీద విడుదల చేయబడినది.

కుర్రెయి కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షుడగు నేట్ దులీ చంద్ గారు సాగర్ లో అరెస్టుచేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

సిన్హా జాతీయపతాకోత్సవము

15 మందికి శిక్షలు కొందరికి చెబ్బలు

సిన్హ, ఆగస్టు 26:—జాతీయపతాకోత్సవము సలుపుచు లోయరు బజారులోనికి ప్రవేశించుచున్న కాంగ్రెస్ ఉత్సవమును పోలీసులు ఆపి అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి మున్నుగా 80 16 మందిని అరెస్టుచేసిరి. అరెస్టుచేసిన శ్రీ కాంతిసైనికులు తరువాత విడుదల చేయబడిరి. పోలీసులు చిన్నగుంపును వెడల గొట్టుచుండగా కొందరికి చెబ్బలు తగిలెను. కాంగ్రెస్ నాయకుల అరెస్టుకు అవచ్చుతి చెల్లుపుటకు గాను బజారులో హరతాళము జరిగెను. కాంగ్రెస్ నాయకులు తక్షణము విచారణకై చెరసాలకు గొంపొబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

15 మందికి 4 నెలలు

జాతీయపతాకోత్సవసందర్భమున అరెస్టుచేయబడిన 16 మంది తక్షణము పోలీసు స్టేషనుకు తీసికొనిపోబడిరి. మేజిస్ట్రేటు ధర్మారు లలితచంద్రగారు వారిని విచారించెను. 15 మందికి చెర 4 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడినది. దేవిదాసు అను శౌకబాలుడు విడుదలచేయబడినది. ఈ రోజు మధ్యాహ్నము అందరు లాఠియాచా చెరసాలకు గొంపొబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

అసామ్ లో పిక్నెటుచేయు

సంఘముల నిషేధము

పిల్లంగ్, ఆగస్టు 27:—పాఠశాలలను, మద్యపానశాలలను, విదేశీనాణ్యుల దుకాణములను పిక్నెటుచేయుట కేర్పడి, విద్యార్థులను, యువకులను తత్కార్యములకుండు వినియోగించు కొన్ని సంఘములు కాయరావ్ జిల్లాలో ప్రభుత్వమువారి చే నిషేధింపబడినట్లు అసామ్ ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినారు. (ఆ. ప్రె.)

కర్ణాటకములో

అటవీశాసనదిక్కారము

సిక్రీ, ఆగస్టు 27:—ఈనెల 25 తారీఖున కర్ణాటక జిల్లాలో చాల గ్రామములయందును, పట్టణములయందును ప్రజలు బహుసంఖ్యాకులుగా అటవీశాసనదిక్కారము గావించిరి.

శ్రీలలో ప్రముఖులగువాడు 16 నురు అరెస్టు చేయబడిరి. తరువాత ఒక్కడు తప్ప తక్కినవారందరు విడుదల చేయబడిరి. అంకోలలో 10 నెలనుండి శ్రీలు పురుషులు అటవీశాసన తిరస్కారము గావించిరి. పురుషులందరును అరెస్టు చేయబడినట్లు తెలుపబడినది. కాని తరువాత 6 నురు తప్ప తక్కినవారందరు విడుదలచేయబడిరి. ఇప్పుడు ఒక్క కాంతిసైనికులు మాత్రమే అరెస్టు చేయబడుచున్నారు. అటవీశాసనమును ఢిక్కరించిన వారు యిప్పుడు జిల్లా లో 200 మందికి తక్కువ నురు విం చు చున్నారు. ప్రజలలో చాల ఉత్సాహము ప్రబలి యున్నది. (ప్రె. ప్రె.)

మధ్యకరగజాలలో అటవీశాసనదిక్కారము

వారపురము, ఆగస్టు 27:—కర్ణాటక విద్యార్థులకు కారభిక్రగాక, అనలే, అష్టికర్ గార్లును, రైల్వేలో ఉద్యోగి యగు గాడ్ బోలుగారును, తెరెగోనులో 117 వి. పి. సి. ఫారస్టుఅట్టు 28 డి సెక్షనుల ననుసరించి అరెస్టు చేయబడిరి. బహిరంగసభలో వారు ప్రకటించబడిరి. విద్యార్థులు కాంగ్రెసులో చేరవలెనని యుద్ధోధింపబడిరి. ఈనెల 25 తారీఖున చాల తాలూకాలలో బహుజనులు అటవీశాసనదిక్కారము గావించిరి. (ఆ. ప్రె.)

విదేశవస్తు బహిష్కరణము

మూడు మిల్లులు కాంగ్రెస్ వారి ప్రమాణవల్లము సంగీకరించుట-వానిపై నిషేధము

తొలగింపబడినది

జాంబాయి, ఆగస్టు 27:—డేవిడ్ సానూన్ కంపెనీ లకు జేరిన మూడు యంత్రాలయములు కాంగ్రెస్ బహిష్కరణసంఘమువారు కోరిన ఒడంబడిక నిల్పినవి. అందువలన వానిపై నిషేధము తొలగింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

లక్నో విశ్వవిద్యాలయము

పనియంతయు నిలిచిపోవుట

లక్నో, ఆగస్టు 28:—లక్నో విశ్వవిద్యాలయమునందలి పనియంతయు నిలిచిపోయినది. విశ్వవిద్యాలయమునందు పిక్నెటింగు ప్రారంభమై యుప్పటికి వారము పూర్తియైనది. రెండవ వారము ప్రారంభమైనది. (ఆ. ప్రె.)

బెంగాల్ గవర్నరుగారు, డక్కాలో నువన్యసించుట

“శాసనోల్లంఘనము నణచివేయుటకు ప్రభుత్వము వారు కృతనిశ్చయమై యున్నారు”

డక్కా, ఆగస్టు 26:—ఈడు ఉదయం డక్కా విశ్వ విద్యాలయమువారి పట్ట ప్రదాన సభలో గవర్నరు సర్ హ్యూస్రీ ఫెన్యూగా హాజరయ్యిరి. ఈసందర్భమున గవర్నరు గారు శాసనోల్లంఘనమును గూర్చి ముచ్చటించుచు ఈక్రింది విధముగా నుచిరి:

“శాసనోల్లంఘనము చేయునది దండెట్లు విద్యాశాఖనంతట ప్రారముగ ముట్టడించినది. రాజ్యాంగ వ్యవహారములతో విద్యార్థుల కెట్టిసంబంధముండవలయును? అను సంగతి నిగూర్చి నేను చెప్పవచ్చుటలేదు. కాని యీ క్రిందిసంగతిని మాత్రము ఆలోచనపరులగువా రెవ్వరైనా సరే అంగీకరింపక తీరదు! మామూలు విద్యాలయములలోను కళాశాలలలోనుగూడ పూర్తిగా విద్యావిధానమును అడ్డగించివేయవలయునని ప్రయత్నించుటయన్నచో రాజ్యపు తరములవారి విజ్ఞానవిశ్వాసమును బుద్ధిపూర్వకముగ దుర్బుద్ధితో నడ్డగింప బ్రయత్నించుటయగును. కొంతవరకు ప్రజల యుద్దేశభావమును రగుల్కొనుటపై సాధారణముగ నీ ప్రయత్నము లాధారపడియున్నవి. కాని శాసనోల్లంఘనవాదులు ప్రజలను భయపెట్టియే ముఖ్యముగ నీయుద్యమమును సాగించుచున్నారు. కాని ఓక్కదానికిమాత్రము వారు సంతోషముగనున్నది. డక్కాలోగూని, బెంగాలు మొత్తముమీదనేగాని ఈయుద్యమము అపజయమందినది. విద్యార్థులను వారిసోమలనుగూడ శాసనోల్లంఘనవాదుల సామర్థ్యమును, తమ ప్రచారమునకై వారు వాటిసాభాగ్యమునంతట బలి యొసంగుచున్న సంగతిని గ్రహింపగలిగిరి.”

మరల 27 వ తేదీనాడు విడుదల అయ్యుటకై యేర్పరచబడినదర్బారుసభలోగూడ గవర్నరుగారు శాసనోల్లంఘనమును గూర్చి ప్రసంగించిరి. ఈసందర్భమున మరల వారిట్లనిరి.

“ప్రజలతో ఆకాంతి యేర్పరచునదివచ్చినను సరే, యెవ్వరిద్వారా వచ్చిననుసరే దాని నణచివేయుటకు ప్రభుత్వమువారు కృతనిశ్చయమై యున్నారు. ఇందు పక్షపాత మేమియునుండవోదు. కాని ఆకాంతి యేర్పరచునగునాగూడ దనియే మేము అన్నిటికన్న ముఖ్యముగ గోరుచున్న యంశము. అందుచే డక్కా ప్రజలందరను, భేదములునూని శాశ్వతమైన శాంతిని నెలకొల్పుటకు సర్వవిధముల ప్రయత్నింపవలయునని నేను కోరుచున్నాను.”

“ఈ ఆకాంతి బాధ్యులుకానివారు, బుద్ధియుక్తులైనప్రజలెందరో కలరు. అట్టివారికి నష్టమురాకుండ జేయుటకై ఉద్యమమునకు తమ ప్రాతినిధ్యమును ప్రకటించి ప్రభుత్వమువారికి సహాయము చేయవలసినదని సద్భావముగల ప్రజల నందరిని కోరుటకు మాకు హక్కుగలదు. ఈయుద్యమము చచ్చియే తీరవలయునని మీరు నిశ్చయించుకొనుడు. అంతటితో దాని పని పరి.”

“శాసనోల్లంఘనము విచిత్రమైనది. భయపెట్టుటయే దాని స్వభావము. సంఘర్షణ మందు నిండియున్నది. అందుచేత దానినుండి తప్పించుకొని బయటపడుటయే బుద్ధియుక్తుల లక్షణము. మన వ్యవసాయపు చిక్కులను పరిష్కరించుటలో మనము ముగ్గులమై పోవలయును. ఏకీభావముతో రాండ్ బేలిలో సభకు సహాయపడి బెంగాలుకు లాభకరమైన మార్పులను రాజ్యాంగ విధానములో చేర్పించవలయును. (అ. ప్రె.)

నవజవాన్ భారత సభాసభ్యులపై

నభియోగములు

నేరారోపణ గావించబడుట

పిషావరు, ఆగస్టు 26:—స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు గు క్వెన్జెక్టాలోగారు యీక్రిందివారిపై నేరారోపణలను నిర్ణయించి, తీర్పునిచ్చి త్రవ్వ వారిపై గొరిరాబజిన యభియోగములను సెప్టెంబరు 1 వ తారీఖునకు వాయిదావేసిరి. నిందితులు ప్రతివాదన గావించి యుండలేదు:—1. ఖాసీమహల్, నవజవాన్ భారతసభాసభ్యులు, 2. మహ్మద్ అహమ్మద్, కాంగ్రెసు వాలంటీరుసభ్యులగు కుషూయ్యుడు. క్రి. లా. స. చ. 17 (2) క్రింద నేరారోపణ (3) అఫ్ఘల్ అజీజ్, నవజవాన్ భారతసభ్యుడు, (4) మోమేషాఫీక్, కాంగ్రెసు వాలంటీరు, క్రి. లా. స. చ. 17 (1) క్రింద నేరారోపణ. (అ. ప్రె.)

దక్షిణ రాష్ట్రము

144 ఉత్తరువును కాంగ్రెసు వాలంటీరులే దండోరా వేయుట.

పోలీసులు వారి నరెట్టుచేయుట కోయంబుత్తూరు సభలో నుపన్యాసములు

తిన్నెవల్లి, ఆగస్టు 26:—నేటి యుదయమున ముమారు 9 ఘంటలకు కాంగ్రెసు వాలంటీరులు గొందరు బాతీయపతాకముతో కాంగ్రెసు కార్యాలయమునుండి బయల్పడి, 144 పెక్కునుక్రింద బాతీకాబజిన యుత్తర్యను దండోరావేయసాగిరి. వారు పడమర రథంబీధినుండా, పోలీసుస్టేషన్లోడ్డు కెదురుగా వెళ్లుచుండగా, జిల్లాపోలీసు మాపరింటెండెంటును, డిప్యూటీ పోలీసు మాపరింటెండెంటును వారిని నిలిపి, చెదరి పొమ్మని యాజ్ఞాపించిరి. వాలంటీరులు నిరాకరింపగా, వారందరు అరెస్టుచేయబడి, పోలీసుస్టేషనుకు గొంపోబడిరి. పోలీసుస్టేషను కెదుట బలయుత మగు రిజర్వ్ పోలీసుదళ మొకటి నిలుచునియున్నది.

పట్టణము ప్రశాంతముగానుండుట

తిన్నెవల్లి, ఆగస్టు 26:—144 ను విడిచిరిని నిన్నటికోజాన అరెస్టుచేయబడిన 19 మందిలో నొకడగు విద్యార్థి యొకడు తనపక్షమున పూచీకత్తునిప్పించుటచే బాహినుమీద విడుదల చేయబడెను. విడిచినవారందరు రిమాండులో నున్నారు. తిన్నెవల్లిపట్టణములో నేడు సిగిగతులు ప్రశాంతముగానున్నవి. అయినను అవసరమునకు పనిచేయుటకుగాను రిజర్వ్ పోలీసు లింకను పోలీసుస్టేషనులోనే యున్నారు. రాత్రియంతయు ఇన్స్పెక్టర్ గోపాలశేఖర్ గారు పట్టణములోనే యుండిరి. దుకాణములన్నియు దెరవబడియున్నవి. వ్యవహారములు మామూలు రీతిగనే జరుగుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

కోయంబుత్తూరులో బహిరంగసభ

కోయంబుత్తూరు, ఆగస్టు 26:—టవున్ హాలులో నిన్నటికోజాన బ్రహ్మాండమునుసభ జరిగినది. స్వామియోగీశ్వరానంద, శ్రీయుతులు ఆర్. కృష్ణమూర్తి, టి. పదాశివన్ (ప్రతినిధుడు కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి) గాన్త ప్రస్తుతపరిస్థితులను గూర్చి యుపన్యసించిరి.

కొద్దిరోజులక్రితము ఈశ్వరన్, పశుపతిగార్లను, కాంగ్రెసు ప్రచారకులను మరి యిరువురను పొల్లాచ్చి పోలీసులు అర్ధరాత్రివేళను స్టేషనుకు గొంపోయి, వారి నెవట ప్రారముగా కొట్టి రనియును, పశుపతిగారి మీసములను లాగితేసి, వారికి తీవ్రము బాధను కల్పించిరియు శ్రీయుత ఆర్. కృష్ణమూర్తిగారు నడిచినపుడు సభికులు నొచ్చుకొనిరి.

సంధిరాత్రుబారములను గాంచి మోసపోవలదని టి. పదాశివన్ గారు చెప్పరించి. (అ. ప్రె.)

పిషావరునందలి బ్రిటీషు పటాలములు

నగరమునుండి వెల్లిపోవుట

పిషావరు, ఆగస్టు 26:—ఏప్రిలు మాసములో జరిగిన యల్లదలల ఫలితముగా నగరమునందుంచబడిన బ్రిటీషు పటాలములు ప్రస్తుతం శాంతి నెలకొనినందున పిషావరునగరము నుండి మరలబడినది. (అ. ప్రె.)

విడుదల

నెల్లూరు సత్యాగ్రహ సంఘ సభ్యులుగను, కొంతకాలము జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగను, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులుగను ఉండిన శ్రీ లేబూరు నుబ్బరామరెడ్డిగారు 26 వ తేదీని మద్రాసు పెనిటెన్సియరీనుండి విడుదల కాబడిరి. వీరు 8 నెలలు విడిచివైరు ననుభవించి 19 పానుల బరువు తగ్గి వచ్చిరి. నిన్నటి యుదయము వారి స్వగ్రామముకు బుచ్చిరెడ్డి పాఠశునకు బయలుదేరిపోయిరి.

నెల్లూరు జిల్లా సత్యాగ్రహ సంఘమువారు మైషాడులో ఉప్పు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు మూలకారమడుగు నుండి, జైలుకు వెళ్లిన శ్రీ దువ్వూరు బలరామరెడ్డిగారు మే 24 వ తేదీని తిరుచునాపల్లి జైలునుండి విడుదలయైరి. వారికి 8 నెలల విడిఖయను. వీరు 6 పానులు బరువు తగ్గిరి.

26 వ తేదీన పారపూడి రామమోహనరావుగారిని కన్నుమూరి జెయిలునుండి విడిచిపెట్టిరి. వీరు 30 వ తేదీన కాకినాడకు వెడలెదరు. ప్రకాశంగారు, సాంబమూర్తిగారు, దేశభక్త పెంకలపయ్య పంతులుగారు, గొల్ల పూడి సీతారామశాస్త్రిగారు ఆరోగ్యముగ నున్నారని వీరు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

1899, ఫాసిథము. నీమవెండిసామానులకు వీకంసి చబిల్ దాన్ అందు సన్న్య

నీమకమలములు, నగలవర్తకులు 2 112, 113 చైనాబజారులోడ్డు, మద్రాసు.

సరిహద్దుపరిస్థితులు

మార్పు జేందకుండుట

ఖుజ్జురై దాడిసలుపుటకు యత్నము జరుగవచ్చును సిమ్లా, ఆగస్టు 27:—మొహ్మందు పరిస్థితులలోగాని అక్రిడీ పరిస్థితులందుగాని యెట్టి మార్పును గల్గియుండలేదు. నున్న ఓరాక్ బాయ్ బాతికి జెందిన షెయిఖాన్ లజర్గాతో హాథ్ నందలి హంగూకు వచ్చి నేపూమును ప్రకటించుచున్నాడు. ఖుజ్జురై ఖర్లావీలో సిగిగతులు సానీకముగా కొంతమట్టుకు బాగుపడినవి. కాని, ప్రస్తుతమున్న యీ పత్తేనునగా, ఖోన్సు తెగలన్నియు గలిసి దండల క్రింద ఉత్తరమునను, పశ్చిమును నను సమావేశమగుచున్నవి. ఈ లామకర్లలో నానా తెగల వాడునా గలరు గనుక, వీరి కొక యేక గ్రేవ లక్ష్యముండుట సంభవనీయము గాదు.

బమ్నా, లాంబార్ రోడ్డు రాకపోకలకు తెరవబడినది. మిర్జాద్ యింకను గనుపడలేదు.

నిన్నటిదినము ఖర్లావీలో కాల్యులు జరిగియుండలేదు. అయినను, ఖోన్సుతో తెగ ల సేకములు చేరియుండు చిహ్నులు గన్పట్టుచున్నవి. ఆఫ్ఘ్ కా అధికారులు వీరిని యదువుగా నుంచుటకు యత్నించుచున్నను, వీరు ఖుజ్జురై దండెత్తుటకు యత్నించుట సంభవనీయము.

27 వ తేదీగల ఆకాశదళమువారి సందేశ మొం డిటుల నున్నది:—మోహాన్ నండి దత్తాత్రేయకే దాడి నెడలచున్న దని నత్తుబడు లామకర్లనుగూర్చి శ్రోతగా నేమియు దెలియరాలేదు. బాంబులను ప్రయోగించు ఆకాశదళములను రెండింటిని మిరాన్ నుకు బంపియుండిరి. అవి మరలి వచ్చినవి. పిషావరునకు సమీపమున సరిహద్దుబాతులవారు ఆల్లరిచేయుచున్నందువలన, ఆరావళియందలి ఆకాశ నైనికదళము హెచ్చింపబడినది. పరాచినార్, తీరా మొహ్మందులలో నిజేడింపదగిన దెద్దియు సంభవింపలేదు.

హాథిఖేలులలో సంతకలహము

సిమ్లా, ఆగస్టు 26:—బట్టాఖేలునకు సమీపమున విరోధులగు లామకర్లన్నారేమో చూచుటకు మిరాన్ మేనుండి బంపబడిన ఆకాశదళమువారిపై రజ్ మోత్ కుపశ్చిమునకు కుపాకులు కాల్యబడినవి. బట్టాఖేలునకు సమీపమున గనుపడిన చిన్నకట్టాకటి త్వరితముగా చెదిరిపోయినది.

నిన్నటికోజాన నైన్వాధికారులెట్టి చర్యలకు గైకొని యుండలేదు. మంగార్ లామకర్ల ఖర్లావీపద్ధ యా ప్రదేశమున పత్తరముగా వెళ్లు మోటారుకాదులపై కాల్యలను సాగించుచు నేయుండిరి. వారు మన సరిహద్దులలోనికి వచ్చియున్నారు. 24-వ తారీఖునాడు జరిగిన పోరాటములో హాథిఖేల్ వజీర్ లు 42-మంది చనిపోయిరియు 80 మందికి చెబ్బులు కలిగినవియు, 80 మందికిపైగా ఖయిదీలయిరియు నిపుడు దెలియుచున్నది. ఇంకనూ మిగిలియున్న శత్రువులను వెతుడకుటకై రాజధర్మిపరాయణులగు హాథిఖేల్ వజీర్ మావాక్ లొకడండును బంపిరి. 24 వ తారీఖునాడు చనిపోయిన వారిలో ముల్లా ఫజాల్ ఖాది రొకడు, అయ్యూబ్, మిర్జావలన ప్రధాననాయకు లిరువురకును చెబ్బులు తగిలినవనియు, వా రెవలన్ దాగి యున్నారనియును దెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

నోటీసు

ప్రతికలను పంపగోరువారును, చందాలను పంపదలచినవారును, ప్రకటనలను ప్రకటింపగోరువారును “మేనేజరు ఆంధ్రప్రతిక” అని పంపవలెను. ప్రతికలో ప్రచురించుటకు వ్యాసములను వార్తలను పంపువారు “ఎడిటరు, ఆంధ్రప్రతిక” అని పంపవలెను. అంతియకాని, వ్యక్తుల పేర్లతో పంపవలదని ప్రార్థన. ఇందువలన అనవసరమగు ఆలస్యము జరిగినట్లము గలుగుచుండును. పాఠకు లీనంగతిని గమనింప ప్రార్థితులు. వ్యవస్థాపకుడు

పదేశవాక్యము

రౌండుటేబిలు సభ జయప్రదమగును" నైమకగారు

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 27:—రౌండుటేబిలు సభ జయప్రదమగునని నైమకగారు చెప్పిన మాన్యుంగు పోటీల విశేషములనుండి దెబ్బపడుచున్నాడు. తుదకు ఇంగ్లీషులో ప్రచారమునుండి పాశ్చాత్యపద్ధతులతో గూడుకొన్న ప్రజా ప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వము గాదని వ్యక్తికరించిరి. విద్యాధికులు ఇంగ్లీషులో స్వల్పసంఖ్యాకులగువారు సత్వరాభివృద్ధిని గోరుచున్నారు. కాని వారికి కావలసిన యభివృద్ధి ప్రాచ్యులకు పూర్తిగా కొరతను యభివృద్ధి. భారత స్వపరిపాలనను గోరు నాయకులచేయు ముఖ్యముగ తప్ప ఇదేయని గ్రహించబడవలయు.

(వైరెస్)

రస్సి, ఆగస్టు 27:—కనివారము లోపుగ స్కాట్లాండుకు పోవుటకు ముందు మస్కోవాల్గు గారు మంత్రివర్గమును గలవగు లాని రౌండుటేబిలు సభ, సామ్రాజ్యసభ, పనిలేనివారి సభలను సూచి అలోచించెదరట. రవుండుటేబిలు సభలకు ఆంగ్ల దేశ ప్రతినిధులను ఇంకను ప్రకటించునను తమ పేర్లనుమాత్రము, పార్లమెంటులో ఈవిషయము విశేషముగ తమ పాల్గొని పనిచేయవలయునుటచే పోరాడరాదని మస్కోవాల్గు బాల్విను లాయడ వారిగా రన్సులులై ముప్పైతిక దెబ్బపడుచున్నది. సామ్రాజ్యసభను గూర్చి ఇంకను ఎన్నియోవిషయములు అలోచించవలసియున్నది. సామ్రాజ్యసభలో చర్చించవలసిన విషయమును సభకు ముందుగా ప్రారంభ సమావేశములందు చర్చించెదరట.

పనిలేనివారి సభసమగూర్చి ఈ విషయము సియోగింపబడిన మంత్రివర్గము ఇటీవల చూటబడినది. లాయడ వారిగా రిసమస్యనుగూర్చి అలోచించిరి. తిరుగు నాయకులు ఇంకను సమావేశముననున్నాడు.

ప్రాంతీ ఉప ఎన్నిక

ప్రధానామాత్యుని లేఖ

(వైరెస్)

రస్సి, ఆగస్టు 27:—ప్రాంతీ ఉప ఎన్నికకు నిలుచుచున్న యభ్యర్థి పేర ప్రధానామాత్యు డిల్లీ వ్రాసెను:—బాధ్యతను వహించిన ప్రతిభ్యక్తికిని ప్రపంచ పరిస్థితులను జూచిన చాల విచారముకలగుచున్నది. ప్రపంచములో భరణు పడిపోయినది. వర్తమా అందువలన మందగించినది. తత్ఫలితముగ పనిలేనివారి సంఖ్య హెచ్చిపోయినది. మాతనవరిసికొంటు పరిపాపుటల ప్రపంచము సర్వకొనుచున్నది.

పనిలేనివారి సంఖ్యను తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొన్న పనులనుగూర్చి వర్తకసంఘాధ్యక్షుడు చెప్పెను. ఈ ప్రయత్నము రెంత మంచిదైనను ప్రపంచములో సరకుల ధర పడిపోవుటచే ఇది వ్యవహారమునంతను నిర్వహించకలదని ఆతడనెను. ధరలు పడిపోవుటచే అమెరికా జర్మనీ మున్నగు సంరక్షకవిధానము గల దేశములందు పనిలేని వారి సంఖ్య హెచ్చినది. నుంకములను హెచ్చించిన, వ్యవహారము మరింత పాదగును. అవిశేషముగ ఆర్థిక జాతీయత సాగువరకు పరిస్థితులు చక్కబడుట పాధ్యమనిరి. వచ్చే నెల జనీవాలో యూరపియను నుంకములను తగ్గించుట కొక విధంబడిక కేర్పరచుటకు ప్రయత్నించెద ననిరి.

చీనాజపానులో బ్రిటిషు వర్తకవిచారణ

(వైరెస్)

రస్సి, ఆగస్టు 27:—చీనాజపానులో బ్రిటిషువర్తక మెట్లున్నదీ, ఆ వాస్తవాలను అభివృద్ధి చేయునది అలోచించి దెబ్బపడుటకు విచారణ పర్యవేక్షకుని నియమించిరి. ఆ సంఘము పెట్టెంబరు 19 తేదీని బయలుదేరును. నూలు సరకులనుగూర్చి విచారణ సల్పుటకు కూడ ఒక యువకసంఘమును పీఠోపాలు నియమించెదరట.

కలకత్తా బాంబుపతనము

నర్ ప్లాస్టీ బాక్సును గారు

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 28:—కలకత్తాకు పెట్టెంబరు 4 తేదీని నర్ ప్లాస్టీ బాక్సును గారు తిరిగి వచ్చుచున్నాడు. సర్ చార్లసు బాక్సు గారిపై చేసిన బాంబుపతన విచారణను ఆయన తప్పించుకొని మృత్యువాత బహుమండగ బహుపదేనందులకు ఆభినందనలనడిచిరి. బాక్సుగారు అందరకును మంచివాడగుటచే ఆతనిపై ఈ బాంబు ప్రయోగించి యుండవలయు తెలు గాలలో కొందరు యువకులీధముగ చేసిన తమ తమకనులు పెద్దనని తలంచి పోలీసువారిని హతమాత్తుటకు తలచెట్టిరి. పోలీసులు పోయిన కొద్ది మాసములనుండి వదలి కష్టములు అందరికిని తెలిసియే యుండును ఇట్టివాటివలన, ఇట్లు బాంబులను చేసినంతమాత్రాన బాక్సుగారు గాకి భయము లేదనిరి. ఇట్టి చేష్టలచేతనే భారతీయుల స్వపరిపాలనా వాఙ్మయ ఫలింతులకు బహుమతి పోవుననియు వీరి ఆశయముల పట్ల సానుభూతిని జాపువారుకూడ తమ సానుభూతిని వాపరనియు నడిచెను.

మాస్కో-అంతర్జాతీయ ప్రే డ్యూనియన్ కాంగ్రెస్

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 28:—విదేశములందు సమ్మెలకు సాయమొస్తే అవి సాగుటకు తగిన సహాయము చేయటలేదనియు, విదేశములందు సమ్మెలకు సాగించుటకు దానికవసరము సామ్రాజ్యవర్తకములకు అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు ప్రేక్షకములను కాంగ్రెసు వారు తీర్చుకొనిరి. స్పీకరుకూడ తోడ్పడవలసినిరి. ఆఫ్రికా, యూరప్రేక్షకీట్లు, దక్షిణ అమెరికా ప్రేక్షకీట్లులలో గూడ ఆందోళనమును ఆదేశనిగ జరుపవలెననిరి.

ఆరకు హెండర్సనుగారు 27 తేదీకి విదేశాంగ కార్యాలయమునకు వచ్చును. జనీవా సభలకు ఇతడు పెట్టెంబరు మాడవతేదీని బయలుదేరును.

పనిలేనివారి సంఖ్య కొలదిగ తగ్గుట

(వైరెస్)

రస్సి, ఆగస్టు 28:—18 తేదీని పనిలేనివారి సంఖ్య 82760 మంది క్రిందటి వారముకంటె తగ్గుట. మొత్తము 217957 మంది పనిలేకన్నాడు.

తీవ్రమ బ్రూప ప్రభువు పడవపై కాదుకోవును ఆహారములో ఏదో విషమునుంచుచే అస్వస్థత గాంచిరి. ప్రమాదమేదియు లేదు.

బ్యాంకునుండి మధ్యధరా సముద్రమువరకు రైలు 600 మైళ్ల పొడుగు చేయబడును. ఆయను సంవత్సరములలోపుగ పూర్తిగాదట. న్యూయొర్క్ కాల్యునుండి మధ్యప్రాచ్య వర్తకమును విస్తారముగ మరలించుట, ఇండియానుండి ప్రమాణములు గూడ వచ్చెదరట.

బ్రిటిషు మోటారు వర్తకము ఏమాత్రము మందగించలేదు. ఎగుమతులు దిగుమతులకంటె ఎక్కువగాకే యున్నవి.

27 తేదీని వార్తాబర్తంబు ప్రభువి కేవలము పెద్దమనిషుల ఆలీలో పూర్తిచిరి.

కిలీగ్ పెప్టన్ ప్రభువి ఆస్తి 1758000 పానులున్నది.

ఇంగ్లండులో చాల వేడిగ నున్నది.

భోపాల్ ప్రదర్శనము, ఉదయపుారు:—ఉదయపుారు మహారాజా ప్రభుత్వము ఆదరణచే ఒక పారిశ్రామిక వ్యవసాయ, విద్యావిషయక ప్రదర్శనము దేశరావండుగల సం దర్శనమున అనగా రాబోవు పెట్టెంబరు 29 న తేదీ నుండి జరుపబడునట్లు నిశ్చయింపబడి యున్నది. ప్రదర్శనవస్తువులను దెచ్చువారలకును పంపువారలకును తగిన సౌకర్యము లొసగబడును. ఈవస్తువులపై మృగసింపలు నుంకములుగాని యితరవిధముగ నుంకములుగాని విధింపబడవు. రైల్వేలకూడ యావస్తువులకు తగ్గుచార్జీ పుచ్చుకొనునట్లు కొరబడియున్నాడు. ఉత్పత్తి దారు వర్తకులు తమసామగ్రిలను ప్రదర్శనార్థము తరలవలెనని కోరబడియున్నాడు.

శ్రీమతి ఆదిపూడి వసుంధరాదేవిగారు

మాతృభూమికి మరలివచ్చుట

చెన్నై, ఆగస్టు 28:—శ్రీమతి ఆదిపూడి సోమ వాధాపుగారి పుత్రికయగు శ్రీమతి ఆదిపూడి వసుంధరాదేవి, ఎం. ఏ., బి. ఎస్. సి. (ఆర్య) గారు ఇంగ్లాండునుండి గతీ కు కనారమువాడు ఇండియాకు మరలివచ్చిరి. శ్రీమతి ఆదిపూడి సోమవాధాపుగారు బొంబాయికి, అమె నటల గత నికొనిరి, వారి రెండుగురు సోమవారమువాడు చెన్నైకి విచ్చేసిరి.

శ్రీమతి వసుంధరాదేవిగారు చెన్నైకివచ్చినది రాజధాని కళాశాలలో చదివి, కమెన్స్ లో ఏం. ఏ. పట్టుకును పొందిరి. 1927 సంవత్సరం జూలై నెలలో ఉన్నతవిద్యనర్జునియనిమి త్తమై చెన్నై రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారిమొదటి ఇంగ్లాండునకు బంపి, యామడు సంవత్సరములు పూర్తి ఒకటింటికి 800 నవరవల విద్యాధివేతనము వసంతులమిరి. శ్రీమతి వసుంధరాదేవిగారు లండన్ విశ్వవిద్యాలయమునకువేసిన రెడే ఫర్స్ట్ శ్రీమతి కళాశాలలో కేరి, యిటీవలనే బి. ఎస్. సి. పరీక్షయందు ఆనర్సుతో యుక్తిరాలయిరి.

ప్రభుత్వమువారి కోరికపై నీమె 5 సంవత్సరముల కాలము ప్రభుత్వోద్యోగము నిర్వహింపవలసి యుండును.

మద్యపాననిషేధ ప్రచారకుల సభ

హండలులో నిషేధింపబడుట

క్విలన్, ఆగస్టు 28:—సానిక్ వ్యాయవాదులగు శ్రీయతులు పి. ఎస్. నీలకంఠస్వామి, సి. కేశవగారు (మఖ్యులగు మద్యపాననిషేధ ప్రచారకులు) ను, మరి పండ్లెండుగురును మద్యపాననిషేధప్రచారము నిమిత్తమై తిరుచిరాపాలెం వందలలో నిన్నటికోజానకోసభ కేర్పరచియుండిరి. ఈసభకు జరుపరాదనియు, నీరూసు నిండు పాల్గొనరాదనియు క్విలన్ జిల్లామేజిస్ట్రేటు త్రవ్వ జారీచేసెను. సభాసలముననే యీ యుత్తర్య జారీచేయుటదెను. ఉత్తర్యలో స్థలనిరూపణ గానింపబడినందువలన సమావమునగల వేరొకస్థలములో సభను జరిపి దీని కేర్పాటుచేసినవారు యుత్తర్యముండి తప్పించుకొనిరి. సభకు చాలమంది వచ్చియుండిరి. (ఆ. వై.)

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రికెట్టు

ఆస్ట్రేలియనులకును, గనెస్టరు

షయరు జట్టుకును పోటీ

117 పరుగులకే ఆస్ట్రేలియనుజట్టువా రందరు అవుటు అగుట

పార్కురుగారు 54 పరుగుల నొసగి 7 గురిని అవుటు చేసిరి.

బ్రాడ్బాక్ గారు 14 పరుగులకే అవుటు అగుట

లండన్, ఆగస్టు 28:—బ్రిస్టల్ లో ఆస్ట్రేలియనులకును గ్లెస్టరుషయరు జట్టుకును జరిగిన క్రికెట్ పోటీ ద్రావయెను. గ్లెస్టరుషయరు జట్టువారు కేడుకూడ తమ ఇన్నింగసును సాగించిరి. ఆట ప్రారంభముకాగానే హమాండు గారిని హార్మి బ్రూకుగారు అవుటుగావించిరి. హమాండుగారు 89 పరుగులు చేసి అవుటుఅయిరి. పిదపడాక్రే, స్పిక్రుగారు అవుటు అయిరి. డాక్రేగారు 17 పరుగులును, స్పిక్ గారు 28 పరుగులును చేసిరి. పిదప 10 పరుగులకే తిరువారందరును అవుటు అయిరి.

ఆస్ట్రేలియనులు మరల తమ రెండవ ఇన్నింగసును ప్రారంభించిరి. బాక్స్, మాకాబ్ గారు మొదట ఆడిరి. పిదప 4 కలిసి 40 నిమిషములలో 50 పరుగులు చేసిరి. 59 పరుగుల అగునకి మాకాబుగారు అవుటు అయిరి. మరి 4 పరుగులకే బాక్స్ గారుకూడ అవుటు అయిరి. రిచ్చర్డసన్ గారుకూడ చాల నేపు ఆడలేదు. పిదప 8 పరుగులకే అవుటు అయిపోయిరి. ఫలాహారకాలమునకు 67 పరుగులు అయియుండెను. బ్రాడ్బాక్ గారు 8 పరుగులు చేసి యుండిరి. ఫలాహారాంతరము కొద్దిపరుగులైనను బాక్స్ పూర్వమే కిపోక్కుగారు అవుటు అయిరి. 81 పరుగులు అగునకి బ్రాడ్బాక్ గారుకూడ బయిచ్చేయుచిరి. పిదప 14 పరుగులుమాత్రమే చేసిరి. చాల త్వరితముగా ఏబెక్కుట్టు, హార్మిడ్, గ్రిమెట్ గారు అవుటుకాబడిరి. ఆస్ట్రేలియనులు ఓటమిని రక్షించుటకు కావలసిన 117 పరుగులుమాత్రమే చేసిరి. పోటీ ద్రావో ముగిసెను.

పరుగుల వివరము

గ్లెస్టరు జట్టు 72 మాయ 321.
ఆస్ట్రేలియనులు 187 మాయ 117.

వనపర్తి వారసత్వపు తగాదా

(మూలత్వక ప్రతినిధి)

వనపర్తి వారసత్వపు తేలికపుకు ప్రస్తుతభయండు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తులగు మిరాయార్జంగ్ బహదూరు, నవాబు అక్బరుజంగ్ బహదూరు యొక్క విచారణ జరుగుచున్నది. రాజారామేశ్వరరావుగారు కీర్తిశేఖరైన పిమ్మట పెద్దచూరులగు రాజా కృష్ణదేవరాయలుగారు విల్లు ప్రకారము జరుపుటకు, విరాసతునుగియు దరఖాస్తు పెట్టుకొనిరి. కాని కొన్నాళ్ల కే వారు కాలగర్భ మొందిరి. వీరికొక కుమారులున్నారని, ఈలోపల చెన్నరావునునన్ను జమీందార్ గుర్తిచెన్నపురి హైకోర్టునందు కేసు జరిగెను. విల్లు ప్రకారము జమీందార్, మద్రాసునందున్న భవనము రామదేవరావుగారికి జేయెను. సంస్థానము కృష్ణదేవరాయలుగారి అనంతరము కొద్దినిగ్రాసిలో నుండునని, తరువాత వనపర్తి సంస్థానముగుర్తితగాదా బయలుదేరెను. రామదేవరాయలుగారు సంస్థానము నందు తమకు భాగము రావలయునని కోరుచున్నారు. విల్లు ప్రకారము నకువలయునని కృష్ణదేవరాయలుగారి మైనకు కుమారుని పక్షమున రక్షయియున్నాడు. మన ఆధిపత్య కాళిలో విచారణ జరిగెను, అందు ఇంచుమించుగా అన్ని అశ్రమములను రాజారామదేవరావుగారి పక్షమున జరిగినవి. దీనిపై కృష్ణదేవరాయలుపక్షమువారు బాబెహుమానులలో మరాఘాచేసిరి. కృష్ణదేవరాయలువారి పక్షమున వాదించుటపై సర్ జేజుబహదూరు సప్రగారు వచ్చిరి. రామదేవరావుగారి పక్షమున రాంబంద్రనాయక్ బారెట్టా ఆరావముదురయ్యగారును, రాయెగుల్లచోదురు పనిచేయుచున్నారు.

గత బుధవారమునాడు ౧౦ గంటలకు ప్రత్యేక కోర్టు వారియెదుట విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. సర్ సప్రగారు నాడు పూర్తియు తెల్ల వారి గురువారమునాడును వాదించిరి. సప్రగారు ముఖ్యముగా నీక్రింది విషయములను చెప్పించిరి.

(౧) ఆధిపత్యమువారు తీర్మానించినట్లుగా వనపర్తి మల్లాల సంపుటముకాదనియు, అది ఒక రాజ్యమే యనియు. (౨) రాజ్యమునుటచే విభజింపకూడదనియు అట్లు విభజించినట్లు పూర్వమునుండి జాఖిలాలు లేవనియు (౩) ఈ సంస్థానమునకు (Law of Primogeniture) పెద్దవమారుడే అధికారియగు నాచారము కలదనియు (౪) ఇందుకు సనదులు వేంకటరాస్త్రి అనంత దొకగ్రంథము వ్రాసెననియు ముఖ్యముగా రామదేవరావుగారి సంగతుల కర్తయే విల్లునా నొప్పుకొనెననియు సప్రగారు వాదించిరి. నొన్ని ప్రీవీకౌన్సిల్ తీర్మానములు వినిపించిరి. (గోలకొండ పత్రిక)

నర్సాయపాలెం, బాపట్లతాలూకా

ప్రస్తుతము ఈ గ్రామకాపురములు బ్రహ్మశ్రీ శేషగల వెంకట్రాయయ్యగారు పాలపర్తి గ్రామములో 27-7-30 తారీఖున "ప్రస్తుతదేశపరిస్థితు"లను గూర్చి ఉపన్యాస మిచ్చినందు లకుగాను, పొన్నూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటువారు క్రిమినల్ లా ఆమెండుమెంటు ఆఫ్ఫీడ విచారించి 25-8-30 తారీఖున 6 మాసముల కఠినకర్మ విధించిరి. తీర్పు చెప్పనప్పుడు వెంకట్రాయయ్యగారు చాలసంతోషముతో నుండిరి. వీరికి (సి) క్లాసు నెచ్చిరి. రాజమండ్రికి పంపెదరు.

కోన సుబ్రహ్మణ్యం.

స్కూలు ఫైరలుపరీక్ష

గత 1930 సం॥ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్కూలు ఫైరలు పరీక్షాఫలితములలో జరిగిన అన్యాయములను జెప్పుచున్న నన్నయకాళాధికార్లు తుదింకురుగాక.

పూర్వమునుండి వారిచే నియమింపబడిన రీతికావిషయములలో ఏ ఒకదానిలో రీతి మార్పులు లోటువచ్చినను ఆచాలు దు తీర్చడమని పూర్వమునుండి చెప్పుచునేవచ్చిరి. కాని గతవర్షీక్షలో కొంతమందికి ఈ రీతి మార్పులు వర్తి క్షులక్ష్యలో తక్కువరాగానే వారిని ఉంచుటచే చాల ఘోరము. అది సంస్కృతమునంటి కఠినభావమైనను అంతే అన్ని సబబులలోను సమానముగా మార్పులువచ్చి ఒకనికి ఇంగ్లీషులో 80 వచ్చి ఉత్తీర్ణుడగుటయును అదేవిధముగా వర్తి క్షులక్ష్యలో 81 వచ్చి నవాడుంకిపోవుటన్న వేరే ఘోర మెమున్నది.

రాజురాను నే మొరవెట్టిన దేవునగా వర్తి క్షులక్ష్యలో 80 కి చెప్పి తగ్గించిన 2 మార్కులు రావలెనను పట్టువదలి, అందు విద్యార్థులను ఈస.॥ మట్టుకు సమానత్వముగా నాయుటకు మన కాళాధికారులప రిజిస్ట్రారుగారు తమకీర్తిపదన కొలది పాటుపడుదురని నమ్మియున్నాము.

యం. సాంబశివరావు,
ప్రధానోపాధ్యాయులు-చోడవరం.

రాజకీయతైదీల విమదల

మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రకటన ఆగస్టు 21 వ తేదీన యిట్లుగలదు:-21వ తేదీన ప్రకటించిన సంఖ్యలకుమించి 18గురు విచారణయందున్న వారును 28 గురు కీర్తింపబడినవాడను, రాజకీయనిర్బంధితులు, జైలులలో నుండగా తమపని కోరినందున నెక్కును 401 క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడు ప్రకారము విడుదలైరి. వీరు కాసనోల్లంఘనోద్యమమునందు యికమందు పాల్గొనమని వ్రాసియిచ్చిరి. ఇప్పటికి తమపనిలు కోరినవారి మొత్తము 823.

సి. బి. కాటరెయ్.

ఆక్టింగు కార్యదర్శి.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించి 6 ప్రశ్నలకు జవాబు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. (ప్రశ్న వ్రాయుకా తును తెలుపవలెను బి. సి. 0 4-0 అంకు.

గాంధీ జ్యోతిషవినియోగ, తిరుత్తణి, F. O.

రోజాపుష్ప లేవ్యము 1538

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాని విశేషమును చక్కగాగలిగించును, రుచికరమయినది. వర్షము లేదు. 15 తులి డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారీష్ట లేవ్యము 4

దస్త, ఉబ్బిసము, కఫము, అల్లి, మొదలగు క్యాసకోశ సంబంధముగు వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును. 15 తులి డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. సి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము బి.సి.వి. అంకు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

తక్కువ ధరలు

నాణ్యమైన పనులు

అసలు వెండి, నవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు

చెప్పిన గడువుకు తిగుబాటితో తయారు చేసి యివ్వబడును.

కేశవజీ దేవచంద్,

నగలవ్యాపారం, 21-చై నాబజారు, మద్రాసు.

నెహ్రూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము

ఇట్టి యుత్తమ రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధానమును తెలిసికొనగోరు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివితీరవలెను.

శైలి సులభము

కొలదిప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి.

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

ఈ దిగువస్థలములందు ఆంధ్ర పత్రికకు
యేజెంటు తక్షణమే కావలెను

రు 100 నుండి 200 అకు తక్కువలేకుడా ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, పలుకుబడి, యోగ్యతలు గలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట యేజెంటుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాసముందు టావశ్యకము. మిగత వివరములకు యీ దిగువ విలాసమునకు ఒక అణాస్థాంపుతో వ్రాయవలెను. చిల్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

బరంపురం	వరంగల్	వెంకటగిరి	బెంగళూరు	పాండిచ్చేరి
గూడూరు	బోనగిరి	కడప	మైసూరు	బొంబాయి
యలమంచిలి	కాజీపేట	అనంతపురం	తిరువళ్ళూరు	బెనారస్ సిటి
బాబ్బిలి	దొంగిలకోట	రైచూరు	అర్కోణం	ఖరగ్ పూర్
చికాకోల్	పాకాల	హిందుపూరు	కంజీవరం	కలకత్తా
పార్వతిపురం	ధర్మవరము	ప్రొద్దుటూరు	చెంగల్పట్టు	రంగూర్
పల్లారిమిడి	చిత్తూరు	మార్కాపురం	తిరుచినాపల్లి	మోల్ మీన్.
బొరింగుపేట	కాళహస్తి	వేలూరు	మధుర	మాండలే

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

వ్యవసాయము

గొల్లపాలెం వార్తలు

9-8-30 తేదీన తూర్పు గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు ప్రచారకులు భద్రాద్రిరాజు కామరాజుగారు కాకినాడనుండి వచ్చి గొల్లపాలెం గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘమువారికి తోడ్పడి 10-8-30 తేదీన జన్మ పీఠస్థాపన సభకు ఆసమ్యుని తెలియ జేయుటకు గాను కొట్టు అన్నియు మూసివేసి హర్తాలు జర్నలు పిసి దని బోధించిరి.

ఆ ప్రకారము కొట్టు అన్నియు మూసివేసి సంపూర్ణ హర్తాలమును జేసి, గ్రామము లెవరును సభకు హాజరుకాలేదు. ప్రభుత్వముపక్ష గ్రామ ప్రభుత్వము తప్ప యెవరు హాజరు కాలేదు. (ఓ. వి)

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీయుత దిగవల్లి శివరావుగారిపై

సెక్యూరిటీ సెక్షను ప్రయోగము

తెజవాడ, 25-8-30:—ఈ రోజున సుధామణి 2-45 గంటలకు శ్రీయుత దిగవల్లి శివరావుగారు బి. ఏ. డి. ఎల్. గారు సెక్యూరిటీలో ఉండగా, వారిపై ఇండియన్ పిస్టర్ కోడ్డు 108 ఎ. సెక్షను క్రింద ఒక సంవత్సరమునకు కాంటి భంగము చేయుటకు ఉండుటకు సెక్యూరిటీ కోరుతున్నట్లు నోటీసు జారీచేయబడినది. అదే నోటీసులో శివరావుగారు బాయింటు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో యీ రోజున 4 గంటల హాజరు కాలయినది ఆజ్ఞాపించబడినది. సరిగా 4 గంటలకు శివరావుగారు కోర్టులో హాజరైన పిమ్మట మేజిస్ట్రేటుగారు శ్రీ పోలీసు పాత్రులను తీసికొని మని తెలియజేయుచు, వాయిదావేసిరి.

విజయనగరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

విద్యార్థులపై న్యూసెన్సు కేసు

విజయనగరము, ఆగస్టు 28:—ఈ నెల 4 వ తేదీన ఈ యూనివర్సిటీ విద్యార్థులందరూ పండిత మాలవ్యగారు ఆరెన్జింగ్ మెంట్ తమ విచారమును వెల్లడించుటకు ఆనాడు కళాశాలను బహిష్కరించి సాయంత్రము గొప్ప యూనివర్సిటీ జరిగించిరి. పాఠశాలలోని సభ ముగిసినది సప్తమి అవధి దారిని వారు బోయిరి.

ఇంతలో ఢిల్లీ నీలవలరావుగారు, పాకల వెంకటరమణమూర్తిగారు, మున్నగు తమ ముఖ్యులైనను, బులును మార్కెట్ కాకేరావు (బి. యె. విద్యార్థి), మనికొట్ల సరసింహం (బి. ఎస్. సి. విద్యార్థి) మున్నగు విద్యార్థులైనను, 1889 సం॥ ఆక్టోబరు 8, నెల 8, సబు సెక్షన్ 5, 12 క్రింద తేదీన కేసు నేను మధ్యాహ్నం 11 గంటలకు సబు మేజిస్ట్రేటువారి కోర్టులో విచారణకు వచ్చెను. దీనిని జూరుకుట ఊరిలోని పెద్దలు, పెక్కుమంది విద్యార్థులు జనులించిరి. మద్దాయిల పక్షము వాదించుటకు ఊరిలోని పెద్ద లాయర్లందరూ దయచేసిరి. శ్రీయుత మంధా మార్కెట్ కాకేరావుగారు, సుపర్వ పార్థసారథి గారు, వసంతరావు బ్రహ్మజీరావు మున్నగువారు దయచేసిరి.

ఇ తలో కేసు 29-8-30, శుక్రవారం నాటికి ఇక్కడ 10 మైళ్లలోనున్న వెదురువాడలో విచారణ చేయుటకు వాయిదా వేయబడినది.

పతాకోత్సవము

ఈదినం గూడూరుతాలూకా నెల్లూరుపల్లె కొత్తపాలెం అను గ్రామములందు గాంధీమహాత్ముని ఛాయాపటమును జాతీయ పతాకమును పుష్పమును మేళితాళములతో నున్న జరిపిరి. పుష్పమునందు రాజశ్రీ నెల్లూరు మస్తానురెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించిరి. వీరు యీనెల 10 తేదీన విలేజ్ పంచాయతీ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చియుండిరి. ఈ పుష్పమునందు నుమారు 100 మంది బాలురును 50 మంది పురుషులును యుండిరి. మధ్యాహ్నము మూడుగంటలమొదలు సాయంత్రం 6 గంటలవరకు పుష్పము జరిగినది. ఈ మధ్యాహ్నమునకు రెండు గ్రామములందు జయజయశబ్దములతో నిండియుండెను.

చింతకాయల వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టి.

ఏలూరు అన్న దానసమాజము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆరవ వార్షికోత్సవము

ఏలూరు, ఆగస్టు 28:—ఏలూరు అన్నదానసమాజము వైద్య విద్యదాన సమాజముయొక్క ఆరవ వార్షికోత్సవము నిన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు హిందూయూజనసంఘ భవనమునందు శ్రీయుత ఆర్. ఎస్. కంకరఅయ్యర్, అడిమిశాస్త్రి సెవన్న జడ్డిగారి యధ్యక్షతక్రింద జరుగవలయునని జరుపబడినది. సభకు అనేక పుర ప్రభుత్వము విచ్చేసిరి. దైవ ప్రార్థనతో సభ ప్రారంభింపబడెను.

అధ్యక్షకోసన్యాసము

అధ్యక్షులు లుపన్యాసించుటకు లేచినపుడు వార్షధ్యక్షులు చెలరేగెను. ఆతనికి పూలహారము వేయబడినది. అత్యున్నతగారు ఉపన్యాసించుచు నీ క్రిందివిధమున నుడిచిరి. ఏలూరునందు అన్నదాన సమాజమునందలి ప్రజాహిత ధర్మసంస్థను స్థాపించినందులకు తాము చాల సంతసించుచున్నామనియు, యీ సమాజము వీరులకు అన్నదానమే గాక ఉండ వైద్యవిద్యా, వస్త్రదానములను గావించుచు వీరులపాతిక కల్పతరు వైదనరుచున్నదనియు, యిట్టి ధర్మ సంస్థలను స్థాపించుటకు ధనాభావమే మూల కారణమును మున్నదనియు, యీ సమాజాభివృద్ధికి ప్రభుత్వమువారును, స్థానిక సంస్థలును మిగల తోడ్పడవలసియున్నదనియు, ఏలూరు తురజనులందరూ యీ సంస్థను విరివిగ విరాళముల నొసంగి తమధర్మమును నెరవేర్చువలెననియు చెప్పిరి. ముగించుచు యీసంస్థను ఏర్పరచుటలో ముఖ్యకారకులైన శ్రీయుత మోతే గంగరాజుగారిని తదితర బ్రహ్మీలు మున్నగువారిని అధ్యక్షులు ప్రశంసించిరి.

వార్షికవివేదికలోని భాగములు

అధ్యక్షుని యుపన్యాసాంతమున 6 వ వార్షిక వివేదిక చదువబడి యామోదింపబడినది. అవివేదికలోని ముఖ్యభాగములు యీక్రింద పొందుపరచు ప బ డె ను. ప్రై స మా జ ము 21-2-1918 తేదీన స్థాపింపబడినది. 1916 సంవత్సరమున సమాజమునకు స్థలమును ప్రభుత్వమువారు వితముగ నొసంగిరి. 1920-21 సంవత్సరములో 111 శ్రీ బొమ్మారత్నం శ్రీకృష్ణగారు మూడు రు 4000 లను చెచ్చించి మేడను కట్టింపి సమాజమునకు ధర్మము గా నొ సంగి రి. 1929 సం వ త్స ర ము ఆఖరునకు రు 10 మొదలు రు 500 లు వరకు ధర్మముగా కాశ్యతనిధి నొసంగిన దాతలు 218 మంది కలరు. రు 500 లు యిచ్చి కాశ్యతధర్మకర్తలుగా చేసినవారు 87 గరు కలరు. (ఇప్పుడు 89 గరు కలరు) సంవత్సరాంతమునకు రు 48040-7-0 లు నిలువకలరు.

గత సంవత్సరము డిశంబరు 15 తేదీన 860 మంది వీడలకు రు 821-6-8 లు ఖరీదుగలబట్టలు సమాజముద్వారా యివ్వబడినవి. వేసవికాలములో సమాజము చేసిన యీ పురముయొక్క రెండు రైలుస్టేషన్ల వద్దను మంచినీళ్ళు పోషేంద్రలు పెట్టి నందులకు రు 95-15-8 లు ఖర్చు అయినది. 1929 సంవత్సరమున యీ సమాజమునకు 81220 మంది వీడలకు అన్నము పెట్టబడినది. రాత్రి మధుకరము 19 దినములు దాతలచేసిన పెట్టబడినది.

1929 సం॥ ఆఖరునకు కాశ్యతనిధిలైన మొత్తము రు 48040-7-0 కలరు.

శ్రీయుతులు యింట్లోనే ఉన్నవారైనను పెనుగొండ వెంకట సీతారామయ్యగారును చెరియ్యూరు 500 లు ధర్మ విచ్చి బ్రహ్మీలుగ చేరినందులకు సమాజ ధర్మకర్తలు తమ కృతజ్ఞతను తెలిపిరి.

సమాజ కాశ్యత ధర్మకర్తలలో నొకరగు వసంతరాజు కాపురనుల మేడూరి బాసకీరామయ్యగారు 25-5-30 తేదీన స్వగృహులెనందులకు సమాజమువారు తమ సాహధునిని వెల్లడించిరి.

వైద్య విద్యదానముల కార్యముల నిర్వహణకు సామూహిక పోవుటలను ఆకార్యములు చక్కగ నెరవేరుట లేదని నివేదిక దలపుచున్నది. ఈ విషయమున సమాజమునకు ధార్మికశిల్పము సహాయపడవలెనని సమాజ ధర్మకర్తలు నివేదికములమున గోరుచున్నారు.

నివేదిక ఆమోదింపబడినపిమ్మట కొందరు అన్నదాన సమాజము చేయుచున్న ప్రజాహిత కార్యములనుగూర్చి యుపన్యాసించి యీ సమాజమునకు ధన సహాయమును చేయవలెనని గోరిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షుడు తన వందనములను సమాజకర్తలకు తెలిపెను.

తరువరి అధ్యక్షునికిని సమాజ వార్షికోత్సవ కర్తలకును వందనములతో సభ జయప్రదముగ ముగిసెను.

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

అనాధరక్షక ఆశ్రమము

ఆగస్టు 28:—బుద్ధిమంత్రి అనాధరక్షకాశ్రమమునకు చెందిన కొందరు బాలురు వారి ఆశ్రమమునకు ధనముచేకూర్చుటగాను పంచారముచేయుచు నీ నగరము వచ్చిరి. నేడు ప్రధానవిధులయందు పాదుచురాగ వారివెంట మస్తీపోలీసులు వెడలి వారిని పోలీసు స్టేషనుకు తీసికొనివెళ్లిరి. బాలురందరూ ఖద్దరు ధరించి గాంధీహాపీల ధరించి యుండిరి. పోలీసు స్టేషనులో వీరిని విచారించి రాజకీయమునకు చెందినవారు కారని తెలిసికొని విడిచిరి. వీరు పాదుచూర్లు పలువురు సమాజకమగుచున్నారు.

కోరాపుట్టిలోని రాజకీయవైదిలు

కృష్ణా గుంటూరు మండలము ప్రాంతమువారిని కొందరిని కోరాపుట్టి సబు జైలులకు తీసికొని వెళ్లిన సంగతి పాకకు తెలుసుబడినది. అది ఏజెన్సీస్టేషను ముగిసిన వారి విషయమై పలువురు భయపడుచుండిరి. విచారించగా వారెల్లరు నురక్షితముగనున్నారని తెలియుచున్నది. శ్రీయుత వావిలూరి గోపాలకృష్ణయ్యగారు శ్రుతిఅనివారమును మానవ్రతముచేయుచున్నారు. కొలదిదినముల క్రిందట వీరు రెండు వారములు ఒకే సారి మానవ్రతము సాగించిరి.

కాకినాడ వార్తలు

డాక్టరు చెలికాని వెంకటరామరావుగారికి

ఆరమానముల శిక్ష

కాకినాడ, ఆగస్టు 27:—నిన్న డాక్టరు వెంకటరామరావుగారిపై 157 సెక్షనుక్రింద తేదీన కేసు, పెద్దాపురం డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు విచారణ పూర్తిచేసిరి. శ్రీయుత రామరావుగారిని నేరకునిగా నిర్ణయించి, 6 మాసములు కఠినశిక్షయు 1000 రూపాయల జాబ్బానా లేక 6 వారములు జైలును అనుభవించునట్లు తీర్పు చెప్పబడినది. శ్రీ రామరావుగారు వెంటనే రాజమండ్రి కెంట్రలు జయిలునకు గొంపోబడిరి. (ఓ. వి)

డా॥ చెలికాని రామరావుగారు శ్రీ రాజమండ్రి ప్రవం జిల్లాకోర్టులో ఆపీలువాఖలు చేయుదునని తెలియుచున్నది. (ఆ. కెం)

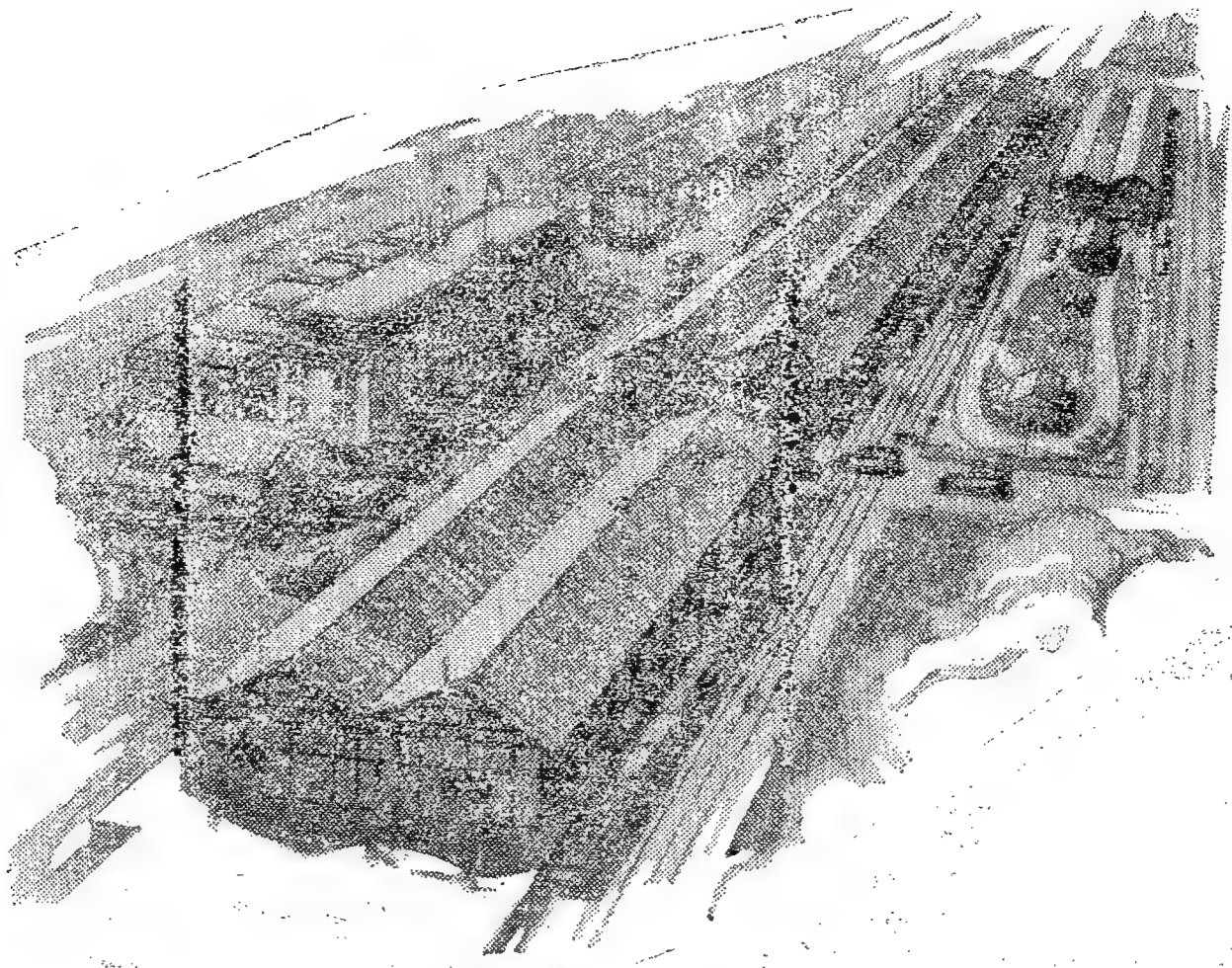
ఓటర్లకు విజ్ఞప్తి

సెప్టెంబరు నెల 9-వ తేదీ క్రొత్తపల్లికల జతగబోవుచున్నది. ఇది ఓటర్లందఱునకు పరిశ్రమము. ఈ పరిశ్రమ మూడుసంవత్సరముల కొకసార్వభౌమమువచ్చును. ఈ పరిశ్రమలో పదిరూపాయలు మొదలు 50 రూపాయలవరకు శిస్తుచెల్లించువారికి ఈ పరిశ్రమలోనికొనివచ్చును. తక్కినవారు పీలులేదట. ఈ పరిశ్రమపొందువాదాల్లి మనకష్టములను ఆలోచించి మనిగదా పంపుట. ఇప్పుడు ఇండియాయొక్క పరిస్థితులకు గనునించండి. దేశక్షేమము కోరువాడు మహాభావులు ప్రస్తుతము శ్రీకృష్ణజన్మస్థానము నలంకరించియున్నారు. ఈ కావన సభలు మన ఉపయోగములేదని మాలవ్యాజీ, పటిల మొదలగు పెద్దవాడుకు లోపరకే తమతమధర్మశ్శులను రాజీనామా యిచ్చియున్నారు. ఇప్పుడు ఓటర్లకు తిరుగుచున్నవారు, మిగుల సహాయము చేసెదము, మీ గ్రామమునకు సహాయముచేసెదమని చెప్పరాదు మిగులేదు ప్రయోజనమే మోమీక్షేమి సహాయముచేయగలరే ఆలోచించుకొని తనసమాధానము చెప్పిపంపుట యొక్కమేగాని వృధాయాసముగా పోలీసుస్టేషనునకువెళ్లి దేశద్రోహమొనరింపరని నానశ్చకము. మొగసాటి లక్ష్మణరాజు.

గొప్ప అన్న దానము

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, ఆగస్టు 28:—గుంటూరు వాస్తవ్యులును, అఖండ శ్రమింతులును, త్యాగశీలులగు, పురపాలక సంఘ సభ్యులును అగు శ్రీయుత బచ్చు శ్రీరామలంగారు, దివంగతులైన వారి వాతనమ్మగారి దివమండర్కమున నిన్న మధ్యాహ్నమున 11 గంటల లగాయతు సాయంకాలమున 4 గంటల వరకు యద్భుత అన్నదానమును పట్టణములో వికలాంగులకును వీడలకును గావించిరి. పట్టణములోని దీనులకు యీ బిడుగు వీడలకు మూడు 4 వేల మందికి వృష్టాన్నమును కడుపార నొసంగి శ్రీ శ్రీరామలంగారు యఖండిక్రిని గడించిరి. నగరమునందలి వీడలందరూ శ్రీ శ్రీరామలంగారు నొసంగిన విడువకు సంతుషమొంది వారిని దీనించిరి.

హిందూదేశపు భవిష్యత్ నందు నమ్మకముంచి

ఈ గొప్ప యంత్రాలయము
(ప్లాంటు) నిర్మించబడినది—

ఈ మొదటి భవిష్యత్ పై నమ్మకముంచుట మంచి విషయమేగాని యిట్టి నమ్మకముకంటె
ధనరూపమున సహాయమొనర్చుట తేలికైనదిక నమ్మకమును గలగజేయును.

గడచిన రెండుసంవత్సరములో బొంబాయి మోటార్ బండ్లను తయారుచేయుట కొక పెద్ద
యంత్రాలయము నొకదాని నిర్మించిన విషయమును గమనించియున్నాము. దీనిని నిర్మించుటలో
కేవలము హిందూదేశపులోభివృద్ధిపైను, పారిశ్రామిక భివృద్ధిపైను సంపూర్ణవిశ్వాసముంచి యిట్లు
నిర్మించియున్నాము.

బొంబాయిలో యిట్టి యంత్రాలయమును నిర్మించుటలో జనరల్ మోటార్స్ ఇండియా
లిమిటెడ్ వారు భారతదేశ భావిపరిణామముందు సంపూర్ణవిశ్వాసముంచినటుల విశదీరించియున్నాము.

పై వివరములు క్రింద కనుబరచిన అంకెలమూలమున విశేషము కాగలవు.

బొంబాయి ప్లాంట్ నందు వెచ్చించబడిన ధనము రు. 15,00,000

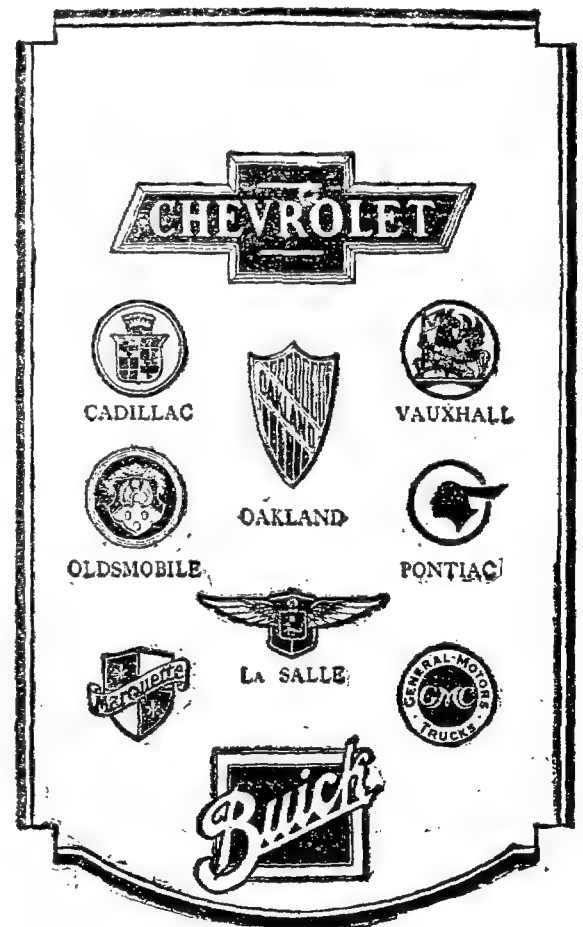
విడిభాగములపై వెచ్చించినది రు. 8,00,000

1929 సం॥లో ఇండియా గవర్న మెంటువారికి కప్పయ్యనుండము మూలమున రు 57,50,000
లకు తక్కువగాని మొత్తమును చెల్లించియున్నాము.

{ పైన తెలుపబడిన విధముగ జనరల్ మోటార్స్
ఇండియా లిమిటెడ్ వారికి హిందూదేశపు భవిష్యత్
నందుగల యనమానవిశ్వాసమును వెల్లిబుచ్చియున్నాము. }

జనరల్ మోటార్స్ ఇండియా లిమిటెడ్.

ప్రాక్షేపమునకు వలయుమోటార్లు ప్రాక్షేపమందే నిర్మించబడుచున్నవి.

G. M. 549.

అమృతాంజనమనెడి ఔషధము నొప్పులకు దివ్యామృతము

దేశమందు ఉపయోగించెడి సామరజనులకు విదితము

మద్రాసు

అమృతాంజనము డిపో

[బొంబాయి]

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నోటీసు

1930 సంవత్సరము సెప్టెంబరు 1 వ తేదీ నుండి జరుగబోవు రైల్వేలో ముఖ్యమైన మార్పులను గమనింతురుగాక.

నార్త్ ఈస్ట్ లైను - బ్రాడ్ గేజ్

1. నెం 8, 4 గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్ బండ్లు యిప్పటి నుండి బయలుదేరును. మెట్టుపాలెం నుండి లాహోరు వరకు సరాసరి పావు బండ్లు యిక్కముందు తగిలించబడవు మద్రాసు డిల్లీ మధ్య సరాసరిగా బండ్లు నడచును.
2. బెజవాడ వార్తేరు మధ్య నెం 81, 10 ప్యాసంజరు బండ్లకు ఇండియన్ రిఫైమెంటు కారు, యిక్కముందు తగిలించబడదు. మద్రాసు, బెజవాడ మధ్య నడువబడు నెం 8, 4 గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్ నకు చేర్చబడను.
3. బెజవాడ విశాఖపట్నముల మధ్య నడువబడు నెం 8, 4 ప్యాసంజరు బండ్లు రద్దు చేయబడును. అందువలన నెం 4 ప్యాసంజరు విశాఖపట్నం నుండి యీ నెం 81 వ తేదీ రాత్రి నడచును.
4. మద్రాసు నుండి రాత్రి 7-30 గంటలకు బయలుదేరు నెం 9 ప్యాసంజరు, కాకినాడ వరకే కాకుండా వార్తేరు వరకు పోవును. వార్తేరు రాత్రి 10-30 ని చేరును.
5. నెం 27 మిక్స్డ్ గూడూరు నుంచి బెజవాడకు పోవునది ఉదయం 6 గంటలకు బయలుదేరును. 6-55 ని బయలుదేరును.
6. నెం 29 ప్యాసంజరు గూడూరు నుండి సాయంత్రం 5-40 ని బయలుదేరు కావలి రాత్రి 9-45 ని బయలుదేరును.

7. మద్రాసు నుండి వార్తేరు వరకు పోవు నెం 81 ప్యాసంజరు మద్రాసులో ఉదయం 8-30 ని బయలుదేరు 8-55 ని బయలుదేరి వార్తేరు ఉదయం 10-30 ని బయలుదేరు 10-17 ని చేరును.
8. నెం 88 ప్యాసంజరు బెజవాడ నుండి ఉదయం 6 గంటలకు బయలుదేరు 4-10 బయలుదేరి వార్తేరు రాత్రి 6-40 బయలుదేరు 4-0 లకు చేరును.
9. నెం 84 కొత్త ప్యాసంజరు వార్తేరు నుండి పగలు 11-10 ని బయలుదేరి బెజవాడ రాత్రి 10-45 చేరును.
10. నెం. 197, 198 లోకల్ ప్యాసంజరు బండ్లు రద్దు చేయబడును. వాటికి బదులు నెం 88, 84 బండ్లు తాడేపల్లి గూడెం, రాజమండ్రి మధ్య నడువబడును.
11. బెజవాడ నుండి నెం 89 కొత్త బండి, పగలు 8-55 ని బయలుదేరి కాకినాడ రాత్రి 11-25 ని చేరును.
12. ప్రస్తుతమున్న 84 నెం (40 నెం బయల్ పీలువ బడు) ప్యాసంజరు కాకినాడ నుండి ఉదయం 5-30 ని బయలుదేరు 4-25 ని బయలుదేరి బెజవాడ. పగలు 10-40 ని బయలుదేరు 11-5 ని చేరును.
13. నెం 148, 152, 147 మిక్స్డ్ బండ్లు ప్యాసంజరు బండ్లుగా మార్చబడినవి. నెం 197, 198 మిక్స్డ్ బండ్లకు 2, 3 తరగతులు చేర్చబడినవి.

148	ప్యాసంజరు	గుంటూరు నుండి బయలుదేరుట	సాయంత్రం 6-20	తెనాలి చేరుట	సాయంత్రం 7-17
152	"	"	రాత్రి 9-5	"	10-6
147	"	తెనాలి	"	సాయంత్రం 4-35	గుంటూరు చేరుట సాయం 5-28
197	మిక్స్డ్	"	రాత్రి 10-40	"	రాత్రి 11-45
198	"	గుంటూరు	"	పగలు 2-50	తెనాలి రాత్రి 3-55
14.	212	మిక్స్డ్ నిడదవోలు నుండి బయలుదేరుట	భీమవరం చేరుట	బయల్ దేరుట	నర్సాపురం చేరుట
"	"	రాత్రి 8-45	రాత్రి 5-25	5-55	రాత్రి 7-20
214	"	ఉదయం 8-25	పగలు 10-4	10-24	రాత్రి 11-40
216	"	పగలు 2-50	పగలు 4-29	4-49	సాయంత్రం 6-5
218	"	రాత్రి 8-0	రాత్రి 9-39	10-4	రాత్రి 11-25
211	మిక్స్డ్ నర్సాపురం నుండి బయలుదేరుట	భీమవరం చేరుట	బయలుదేరుట	నిడదవోలు చేరుట	
"	"	ఉదయం 8-40	ఉదయం 4-50	ఉదయం 5-28	ఉదయం 7-15
218	"	ఉదయం 8-50	ఉదయం 10-0	ఉదయం 10-20	పగలు 12-15
215	"	సాయంత్రం 8-5	సాయం 4-15	సాయంత్రం 4-32	సాయంత్రం 6-15
217	"	రాత్రి 8-15	రాత్రి 9-25	రాత్రి 9-42	రాత్రి 11-30

15. నెం. 190 మిక్స్డ్ కాకినాడ నుండి ఉదయం 8-45 లకు బయలుదేరు బండి నిలుపు చేయబడి, మిగతం బండ్లు మెయిన్ లైన్ బండ్ల రాకపోకల కాలము పరిపూర్ణముల మార్పు చేయబడినవి.

నార్త్ వెస్ట్ లైన్

1. నెం. 5, బొంబాయి నుండి వచ్చు మొయిలు, మద్రాసు నుండి రాత్రి 8-40 లకు బయలుదేరి రాయచూరుకు 12-15 లకు మారుగ 12-45 లకు చేరును. వగరి, గుంటకల్, రాయచూరు మధ్య ప్రేక్షకులను లిఫ్ట్ లో ఆగుచుండ గలదు.
2. నెం. 6, బొంబాయికి వెళ్ళు మొయిలు రాయచూరు నుండి మధ్యాహ్నము 2-35 లకు మారుగ 2-25 లకు బయలుదేరి మద్రాసుకు ఉదయం 6-5 లకు మారుగ 6-50 లకు చేరును. ఈ బండి తుంగభద్రనది, గుంటకల్ స్టేషనుల మధ్య నుండు అన్ని స్టేషనులలో ఆగును, తిమ్మిండ్లలో మాత్రము ఆగదు.
3. నెం. 21, 22 బొంబాయి ఎక్స్ ప్రెస్ బండ్లు తుంగభద్రనది వైపు నడచు నిలువవు.
4. నెం. 26 రాయచూరు ప్యాసంజరు రాయచూరు నుండి పగలు 8-20 లకు మారుగ మధ్యాహ్నము 12-47 లకు బయలుదేరి మద్రాసుకు సాయంకాలము 5-0 మారుగ 4-35 లకు చేరును.

దక్షిణ పడమర మార్గము

(సౌత్ వెస్ట్ లైన్)

1. నెం 28, 24 బెంగళూరు ఎక్స్ ప్రెస్ బండ్లు తిరువనంతూరులో ఆగును.
2. నెం 194 ప్యాసంజరు బోలారు పేట నుండి సాయంకాలము 4-45 లకు మారుగ 5-5 లకు బయలుదేరి

కాట్ పాడికి రాత్రి 7-15 లకు మారుగ 7-40 లకు చేరును.

మద్రాసు సుబర్బన్ రైల్వే

1. నెం 195 లోకల్ ప్యాసంజరు మద్రాసు నుండి ఉదయము 7-40 లకు బయలుదేరి గుమ్మడిపూడికి వెళ్ళుటకు మారుగ మార్గము పేట వరకు ప్యాసిజులకి పగలు 10-20 లకు చేరును.
2. నెం 196 లోకల్ ప్యాసంజరు మార్గము పేట నుండి ఉదయము 10-40 లకు బయలుదేరి మద్రాసుకు మధ్యాహ్నము 12-50 బయలుగ 1-40 లకు చేరును.
3. నెం 125 లోకలు, మద్రాసు నుండి మధ్యాహ్నము 2-35 లకు బయలుదేరి పాన్సేరికి వెడలుటాకి గుమ్మడిపూడి వరకు నడువబడును. అప్పటికి సాయంకాలము 4-18 లకు చేరును.
4. నెం 126 లోకలు, గుమ్మడిపూడి నుండి సాయంకాలము 4-42 గంటలకు బయలుదేరి మద్రాసుకు సాయంకాలము 5-27 లకు బయలుగ 6-35 లకు చేరును.
5. నెం. 130 లోకలు, పాన్సేరి నుండి మద్రాసు లీవ్ వెడలుటాకి పాన్సేరి నుండి ఉదయము 7-15 లకు బయలుగ 7-10 లకు బయలుదేరును.
6. ఒక కొత్త లోకలు నెం. 191 మద్రాసు నుండి ఉదయము 8-15 లకు బయలుదేరి ఆవడికి 9-0 లకు చేరును.
7. ఒక కొత్త లోకలు నెం. 192 ఆవడి నుండి ఉదయము 9-20 లకు బయలుదేరి మద్రాసుకు 10-5 లకు చేరును.

8. కొత్త లోకలు నెం. 116 మద్రాసు నుండి ఉదయము 7-15 లకు బయలుదేరి మద్రాసుకు 7-35 లకు చేరును.
9. ఒక కొత్త లోకలు నెం. 117 మద్రాసు నుండి ఉదయము 10-30 లకు బయలుదేరి మద్రాసుకు 10-50 లకు చేరును.
10. నెం 58 లోకలు మద్రాసు లీవ్ నుండి సాయంకాలము 6-2 నిమిషములకు బయలుగ 5-57 లకు బయలుదేరి మద్రాసుకు వచ్చును.

మీటర్ గేజ్ బండ్లు

1. నెం 18 ప్యాసంజరు మచిలీపట్నం నుండి సాయంకాలము 6-25 లకు బయలుదేరి హుల్లికి ఉదయము 7-15 లకు మారుగ 6-15 లకు చేరును.
  2. నెం 45 మిక్స్డ్ బెజవాడ నుండి గుంటకల్ వరకు పోవు బండి బెజవాడ నుండి ఉదయం 6-20 లకు బయలుగ 6-0 లకు బయలుదేరును.
  3. నెం 46 మిక్స్డ్ గుంటకల్ నుండి బెజవాడకు వెళ్ళు బండి గుంటకల్ లో రాత్రి 9-30 లకు బయలుదేరుటకు మారుగ 9-0 లకు బయలుదేరును.
  4. నెం 48 మిక్స్డ్ నరసారాపు పేట నుండి ఉదయము 6-25 బయలుగ 6-15 లకు బయలుదేరి భీమవరము నకు సాయంకాలము 4-55 లకు చేరుటకు బయలుగ 4-20 లకు చేరును.
  5. నెం 176 మిక్స్డ్ దొనకొండ నుండి బెజవాడకు వెళ్ళు బండి దొనకొండ నుండి ఉదయము 4-30 లకు మారుగ 4-20 లకు బయలుదేరును.
  6. నెం 84 ప్యాసంజరు కాట్ పాడి నుండి ఉదయము 4-15 లకు బయలుగ 5-10 లకు బయలుదేరి గూడూరుకు మధ్యాహ్నము 12-55 లకు బయలుగ 1-15 లకు చేరును.
  7. నెం 87 మిక్స్డ్ పాకాల నుండి కాట్ పాడికి వెళ్ళు బండి పాకాల నుండి ఉదయము 6-40 లకు మారుగ 6-35 లకు బయలుదేరును.
- బ్రాంచ్ లైను బండ్లు రాకపోకలందు ఆవస్థ మైన వోల్టేజీ వేరుగ బోవు బండ్ల గంటలకు పరిపూర్ణముల మార్పు చేయబడినవి.

గ్రామ ప్రాంతములలో వైద్యసహాయము

మెడికలు ప్రాక్టీసరులకు ప్రత్యేక భృతి మద్రాసు, ఆగస్టు 25: - గ్రామ ప్రాంతములలో పని చేయుచున్న వైద్యులు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమును సంబంధించిన పనులకు నియమింపబడు కాలములో వారికి ప్రత్యేక భృతి యొసగ వచ్చునని ఆ మాసానికి సంబంధములకు నిశ్చయము గావించుచు ప్రభుత్వము వారికి ప్రకటన గావించుచున్నది. ఆ ప్రకటనయందు కిట్లున్నది:

గ్రామ ప్రాంతములలో పనిచేయుచున్న వైద్యులు తమ చు గా క ల గా , స్టే షన్ , ము న్న ను ఆం టు బాధ్యములకు సంబంధించిన పనులకు నియమింపబడుచుండుట యందు, అందుకు తగిన ప్రత్యేక భృతి వారి కొసగబడక పోవుట యందు, ప్రత్యేక భృతి యొసగ బడినప్పుడు మాడ, బహుస్వల్పముగా మాత్రమే యొసగబడుచుండుటయందు, ప్రభుత్వము వారికి తెలియజేయబడినది. ప్రభుత్వ సహాయమును పొందుచున్న గ్రామ వైద్య సహాయకాముక్రింద నియమింపబడి యున్న వైద్యులు గవర్న మెంటు ఉద్యోగులుగాని లేక లోకల్ బోర్డు ఉద్యోగులుగాని, వారు. కాబట్టి వారట్టి పనులకు నిర్బంధింపబడకపోయి, అయినప్పటికిని, అత్యవసరముయందు అట్టి పనులకు గ్రామ వైద్యు లొప్పుకొని, వారికి తగిన భృతి యొసగటకు ఆయా లోకల్ బోర్డు లొప్పుకొనుచో, జిల్లా మెడికలు ఆఫీసరు అందుకొనితమ ప్రభుత్వమువారి యనుమతిని పొంది ఆయా రాయితీ బోర్డుల అధ్యక్షుల సహాయము, గ్రామ వైద్యులకు అట్టి పనులకు నియమింపబడును.

ఒక గ్రామ వైద్యకాలంలో పనిచేయుచున్న వైద్యుడు సదరు ప్రాంతములో అంటు బాధ్యములకు సంబంధించిన పని నిమిత్తము లేన వైద్యకాలము విడుదలపెట్టుచో అట్టి వైద్యు నకు దినమునకు రూ. 5 చొప్పు భృతి యొసగబడవలెనని 1929 సం||ములో మద్రాసు నగరముందు జరిగిన జిల్లా మెడికలు ఆఫీ సరుల సమావేశము తీర్మానించుచుండెను. ఈ తీర్మానము పల్లి కు పాల్పొందెనైతే ప్రభుత్వము, స్వల్ప వివరాలు చేతన, ఆమోదింపబడినది. గ్రామ వైద్యకాలమును బాపించుచున్న కాలాకా బోర్డు లన్నియును సదరు తీర్మానమును ఆమోదింపవచ్చును.

ఆంగ్లేయ పాఠశాలలందలి సంస్కృత విద్యార్థుల కష్టములు

(కృ. వెంకటనరసింహం గారు)

ఈ కాలమున గొలదిపాటి విద్యావిషయక లోపములను వైతము పత్రికాముఖమున, స్కూలు పైసలు పరీక్ష పత్రము లలో తప్పులున్నవనియో, ప్రశ్నలు కఠినముగ నున్నవనియో ఫరీక్ష ఫలితములు తప్పుగా లేవనియో, ప్రకటించుచు, సందర్భానుసారముగ గడచిపోయిన వాటినిగురించియు వాదోపవాదములు జరుపు నీ కాలమున నున్న పాఠశాలలయందు సంస్కృత భాషాభ్యసన మొనర్చు విద్యార్థుల భాషాంతరీకరణ సందర్భమున గలుగుచున్న కష్టమునుగురించి, యొకరైనను చర్చ దీసికొనుట గాని, చివర కందు విషయమున తమతమ యభిప్రాయములను వ్యక్తపరచి యాందోళన మొనర్చుటగాని లేకుండుట గాని మిగుల హాస్యకరముగా నున్నది. దీపముండగనే యిటు చక్కలెట్లుకొనవలయును గాని కాలాతీతమైన పదపదవారి పాఠా చింతించినను హుంకరించినను ఫలమొక్కటియే.

ప్రతి యున్నత పాఠశాలలోను సంస్కృత పఠనము లేకుండుటయే యందరి యాయుషేతుకును కారణమై యుండునని రూఢియగుచున్నది. ఈ సమస్య యన్ని పాఠశాలకును, సందర్భ విద్యార్థులకును, సంబంధించినది గాకపోయినంత మాత్రమున, స్వల్ప సంఖ్యాకులగు సంస్కృత విద్యార్థుల కష్టముల నెవ్వరను గణించకుండుట, కడుంగడు విచారకరము. మరియు దేశభ్యుదయమున గోరు మహాపురుషులందరును నైకకర్తవ్యముగా భారతీయ విద్యార్థులందరును సంస్కృత భాషాభ్యసనమున నున్నట్లు యత్నపరచుచు ఘోషించుచుండ వాదియమును, జ్ఞానప్రదక్షును, సగు సంస్కృతమున దభిమానముంచి, యభ్యాసమొనర్చు విద్యార్థులకు తగిన సన్నివేశములు గల్గించి, యితర విద్యార్థులకు వైతము సంస్కృత భాషయందు దభిదించి గలుగునట్లు జేయదగిన సకాలమున భాషాభిమానులందరును నెవరిమట్టుకు వారూరకున్న దేశాన్నత్యమునకు దీరని కొరంత వాటిల్లునని మనవి చేయుచున్నాను.

ఇప్పటి యున్నత పాఠశాలలందు విద్యార్థు డిగ్రీలను పొందియో, పాఠశాలలో నుపాధ్యాయులుగా నుండు సంస్కృత పండితులందును, సంస్కృత భాషా పరిచయముగల తెలుగు పండితులందును, నూటి కొకరైనను, సంస్కృతము వాగ్ద భాషలోనికిని, యాంగ్లమును సంస్కృత భాషలోనికిని భాషాంతరీకరించుటకు దగినంత యాంగ్ల విద్యాపరిచయముండి యుండదని చెప్పిన యతిశయోక్తి కాజాలదు. ఇక నాంగ్లేయ భాషాపాఠ్యాయలందు వేయింటి కొకరైనను భాషాంతరీకరణ మొనర్చుటకు దగినంత సంస్కృత పండిత్యము గలిగి యుండు రని చెప్పటయూ, సహజమే యగును. ఇట్టి పరస్పర సంబంధములేని పద్ధతులు పాఠశాలలందుండ, విద్యార్థులెట్లు సంస్కృత భాష జదివి తరింతురో బుద్ధిచుంతు లూహించుకొందురు గాక. ఇట్టి పరిస్థితి లుండుటచేత సంస్కృతమున దభిమానముగల విద్యార్థులు వైతము తమ యభిప్రాయము జంపుకొని యే దేశ భాషయో, మరేదయో దీసికొని, విద్యార్థి కాలక్షేపముజేయుట తప్పనిసరి యగుచున్నది. ఇది యిట్లుండ రానున్న స్కూలు పైసలు పరీక్షలకు పఠనీయ విషయములు ఎక్కువగుటచేత, మునుపటికంటె విద్యాభ్యాసము కష్టతరమున సంగతి యంద రెణిగినదియే.

ఇక దీనికి దోడు సంస్కృతము దీసికొని యందును భాషాంతరీకరణ పద్ధతిని బోధించునట్టి యుపాధ్యాయుడును లేక, వృధా చెడిపోవిన విద్యార్థి యొక డుండునా? ఒకవేళ వైత నుదాహరించిన యసందర్భము లేమియును లేక నోకానోక పాఠశాలయందు దాంగ్ల సంస్కృతము తెలిగిన పండితు డుండినను విద్యార్థులు అందరితోపాటు వేరేయొక (నూతన పద్ధతి ప్రకారము) ఇంగ్లీషు, తెక్కలు, భూగోళ శాస్త్రము, హిందూదేశ చరిత్ర, ఆంగ్ల దేశ చరిత్ర వైస్సులను చదువుచు వైతగా తెలియని రెండు భాషలకును భాషాంతరీకరణ మొనర్చుట సభ్యసింప వలయునన్న మాటలతో గాదు. ఒక విద్యార్థి యాంగ్లమును సంస్కృతములోనికి మార్చవలె నన్నను సంస్కృతము నాంగ్లములోనికి మార్చవలయు నన్నను మొదలు తన సాంతభాషలోనికి మార్చుకొని పిమ్మట మార్చవలసిన భాషలోనికి మార్చును. ఈ భూప్రదక్షిణము వలన విద్యార్థికి రొడింత లక్షమయ్యు రెండింతల కాలమున నగును. విద్యార్థి కాంగ్ల సంస్కృతములు రెండును క్రొత్తవగుటచేత నేరుగా నోక భాష నుండి మరొక భాషలోనికి మార్చవలయునని నిర్వహణచేయు, వాదోపవాదములపై బాటుద నేరుగ భాషాంతరీకరణ మొనర్చు వచ్చునని కొందరు సిద్ధాంత మొనర్తుచున్నారని యంత మాత్రమున నది క్రియాయోగమున బరిగమించుటకు పిలువదు. ఎట్టి కొరతయు లేక వసతులన్నియు గలిగియున్నను, నిప్పటి భాషాంతరీకరణ పద్ధతిప్రకారము సంస్కృతభాషాభ్యసన మొనర్చు విద్యార్థి కదితర విద్యార్థు లెల్లరికంటెను మిగుల క

మ నొందవలయుండు నను విషయము విచారించిన వారికెల్లర కను విశదమగును.

ఈ కాలము నవనాగరికతానుహత్యమున బాలురకు సంస్కృత భాషయందు నిర్లక్ష్యము స్వయముగనేభట్టి పెం పొందుచున్నది. ఇట్టి కాలమున నెక్కడనో నొక డుప్పుగల్గున లె సంస్కృతము నభిమానించి చదువబోయినను వైత నుదాహరించిన భాషాంతరీకరణ సందర్భమున జూచి వాడు నిర్వ్యాధుడగు చున్నాడు.

కనుక యూనివర్సిటీ యధికారులు సంస్కృత విద్యా ర్థుల కష్టములపంక నోకమారు తిలకించి భాషాంతరీకరణము నింగీ ఘోషికి గాక వారివారి దేశభాషలలోనికి జేసికొన వచ్చునను చట్టసవరణ వోర్షి సంస్కృత విద్యార్థుల కష్టములను గట్టెక్కించి ప్రాచీన భాషాతీయతను మరల బాడుకొను నట్లా నర్చి భారతాంబు నయకును భగవంతుని దయకును పాత్రులగుదు రని నిండు నునమున ప్రార్థించుచున్నాడను.

మా ఏజంటుద్వారా పత్రికలను స్వీకరించు చందాదారుల కొక విజ్ఞప్తి

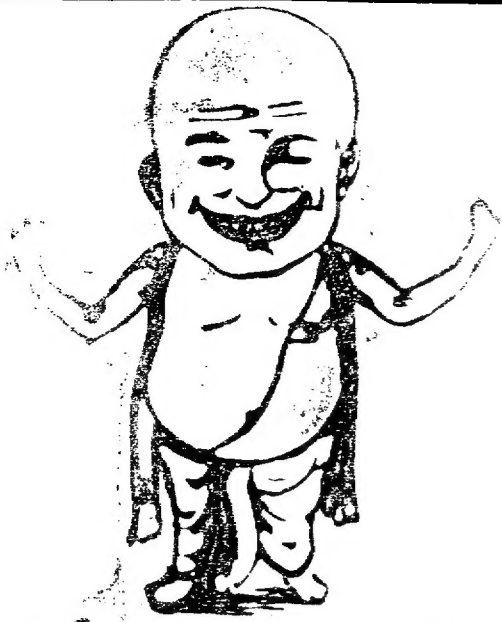
చందాదారు లందరును తమ చందాధనముయొక్క పరిమితి ముగియుటకు పూర్వమే రాబోవు మాసపు చందాను మాయేజెంట్లకు చెల్లించనియెడల సృజిక నిలుపుచేయుట తటస్థింపగలదు. గాన చందా దారులు మా యేజెంట్లకుగాని లేక వారియనుమతి పొందినవారికిగాని చందాను చెల్లించి పత్రికలను స్వీకరింప బ్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

సౌత్ ఇండియన్ జనరల్ ఎస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్. The South Indian General Assurance Co., Ltd. హెడ్డాఫీసు:—7, 8 మెక్లీన్ వీధి, మద్రాసు. ఇది కేవలము హైందవ జాతీయసంస్థయై లైఫ్ ఇన్ స్యూరెన్సుకు వలయు సౌకర్యము లన్నిటిని నొసంగగలదు. కావలెను: మంచి సామర్థ్యము గలిగి, చటుటగ పనిచేయు ఏజంటు, ఆంగ్లదేశములో మాకేజంటు లేనట్టి స్థలములలో పనిచేయుటకు కావలెను. పూర్తివివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:— మేనేజింగ్ ఏజంటు: కె. సి. పాండరె అండు కో.

బెంగాలు కెమికల్ వారి కొన్ని ప్రత్యేక ఔషధములు 'హిమోబిన్ సిరప్' రక్తవృద్ధి చేయుగల దివ్యౌషధము. 'అశ్విన' పర్యవితములైన బలహీనతలను పోగొట్టు. 'కుర్చిసాల్' దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు, ఎంతటి తీవ్రమైన అతిసారము (రక్తముతోగాని లేక రక్తము లేకగాని) పోగొట్టును. 'ప్రోక్సెల్' అంటువ్యాధుల రావడంచేయు సబ్బునీరు పర్యవితములగు అంటు వ్యాధుల పోగొట్టును. 'కాడ్లివర్ ఎమల్షన్' (హైపోఫాస్ ఫైట్టు కలిపినది) అన్ని యూపిరితిత్తుల వ్యాధులకును, పరియైన జీర్ణకర్తి లేనపుడును, పసిబిడ్డల జబ్బులు మొదలైనవాటికిని పనిచేయును. 'గ్లిమాల్' నోటిలో పుక్కిరించుటకు యనుకూలముగ నుండు ద్రావకము. 'అనాబిన్ బిల్లు' దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు తీవ్రమైన అమోయిత అతిసారమునకు పనిచేయుగలవు. కొనునపుడు మా పేరును, చీటిని, ట్రేడ్ మార్కును జాగ్రత్తగా గమనించుడు. BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS LTD., CALCUTTA.

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకం)

ఆశ్చర్యం

తనకు చేసిన ఘోరం తింటున్న వంటవాడిని యజమాని చూచెను.

యజమాని—నిన్ను చూస్తే చాలా ఆశ్చర్యం వస్తున్నది. వంటవాడు—నాకు ఆశ్చర్యమే వేసిందండీ. మీరు కచ్చెరికి వెళ్ళారనుకొన్నాను.

సోదా

భార్య—ఇన్ని ఖాళీసోదాబుడు ఎట్లా వచ్చినాయి? భర్త—నాకు తెలియదు. నేను ఖాళీబుడ్లను ఎప్పుడు కొనలేదు.

నమ్మకం

ఒకడు—నమ్మకం ఉంచదగిన మనిషిని చూస్తే నాకు వంతువంగా వుంటుంది.

వర్తమాను—డబ్బు ఇచ్చేమనిషిని చూస్తే నాకు మరి వంతువంగా వుంటుంది.

పని

నేహితుడు—ఇన్ని కాటలాగులు తెప్పిస్తావు, ఒక్కపుస్తకము తెప్పించవో?

ప్రేక్షకులు—నాకు చాలాపనివున్నట్లు కనిపించడానికి.

మనిషి

భార్య—నేను మొగమనిషివైతే ఎంతో బాగుండేది. భర్త—ఎందుచేత?

భార్య—నేను బట్టల దుకాణమువైపు పోవుతున్నప్పుడు నేను మొగవాడివయితే నా భార్యకు ఎంత మంచిచిరకొని చెట్టి సంతోషపెట్టేవాడనో గదా అని ఆనందపంటాను.

నాటకం

ప్రేక్షకుడు—మాకు టికెట్లు లున్నాయి. నాటకం చూడడానికి లోపలికి పోనియ్యి.

మేనేజరు—కాస్తేపు వుండండి. మీకోసం తలుపు తెరిస్తే, లోపలవున్న వాళ్ళందరూ బయటికి వస్తారు.

దానం

దొంగ—నాకు ఒక పావలా ఇయ్యి.

బాటసారి—ఎందుకు?

దొంగ—నీసొమ్ము దోచుకోవడానికి, చేతగాలేదు గనక.

ఫోటో

ఫోటోగ్రాఫరు—మీకు చిన్న ఫోటో కావాలేనా, పెద్ద ఫోటో కావాలేనా?

ఒకడు—చిన్నదే.

ఫోటోగ్రాఫరు—అయితే, నోరుమానుకు కూర్చోండి.

దుంపలు

పెద్దమనిషి—ఎవ్వరో పచ్చిబంగాళా దుంపలు తీసుకుని నామీద వేస్తున్నారండీ.

వోంటలు మానేజరు—ఎన్ని వేసాకో చెప్పండి. మీ బిల్లులో నాటి ఖరీదుగూడా చేరస్తాను.

రాయి

సారుగువాడు—మీ పిల్లవాడేనా, రాయి వేసింది? ఇంటి యజమాని—వాడే అయివుంటాడు. ఆరాయి నాకిస్తారా?

సారుగువాడు—ఎందుకు?

ఇంటి యజమాని—ఇటువంటిది దాచిపెట్టివుంచుతాను. వాడు పెద్దవాడయి తనవారితో, చిన్నవృత్తు చేసిన వసులన్నీ వీటిని చూస్తే జ్ఞాపకం వస్తాయి.

పని

యజమాని—మా నేజరు నీ కేవలం చెప్పాడు? కొత్తనుస్తా—మీరు వచ్చేప్పుడు, కనిపిస్తే తనను నిద్రలేపమని చెప్పాడు.

మంచి

బాలుడు—నేను ఇవ్వాలి మంచిపనిచేసా.

తండ్రి—ఏంపని?

బాలుడు—బడికి పిల్లలువెళ్ళుకుంటే, మనకుక్కను ఉసి కొల్పాను. అది వెంటబడితే, వాళ్ళు బడికి తొందరగా పరిగెత్తారు. లేకపోతే, ఆస్థ్యంయ్యేదే.

డబ్బు

తండ్రి—ఏమిటి, అలాచిక్కున్నావు?

బాలుడు—దొంగవాడు వచ్చి, డబ్బుచ్యుకపోతే చంపుతానంటే, ఏం చేసేదని అలాచిక్కున్నాను.

తండ్రి—నీదగ్గర డబ్బులేనా?

మోటారు

ఒకడు—మీకు ఆశ్చర్యం వస్తుంది. నామోటారుబాడి అయివుంటే, అందువందల కొస్తాను.

ఇంకోడు—మీకుగూడ ఆశ్చర్యం గలగుతుంది. మీ కారును ఏదైతూపాటుల కొస్తే, నేను కొంటాను.

ఒకడు—మీకు మళ్ళీ ఆశ్చర్యం కలిగిస్తాను. ఏదైతూపాటులు తెలిసి, మోటారుబాడి యిస్తాను.

ఊరు

ఎల్లయ్య—మా పూరువంటి దింకోటి లేదు. రూపాయ పెడితే నీనెడు నెయ్యి ఎముకి.

పుల్లయ్య—అయితే, యీ పూరు ఎందుకొచ్చావు?

ఎల్లయ్య—ఆ రూపాయి లేకనే.

ట్రాం

పెద్దమనిషి—నేను మైలాపూరు పోవలెనంటే, అక్కడబడి ఆపలేదేం?

కండక్టరు—ఎందుకంటే

పెద్దమనిషి—నీ ఎత్తుకు నాకు తెలుసులే. ట్రాంవే కంపెనీకి నీసంగతి రిపోర్టు చేస్తాను.

కండక్టరు—నామాటవినండి.

పెద్దమనిషి—అక్కరలేదుపో. నేను దిగిపోతున్నాను. నీ మీద తప్పకుండా రిపోర్టు చేస్తాను.

కండక్టరు—మీరు దిగింది రాయపేటండి. మైలాపూరు యింకా ముయిబదూర ముంది.

పెద్దమనిషి—ఆయ్యో?

వ్యాపారము

ఉపన్యాసకుడు—వ్యాపారమునల్ల ఎంతోలాభముంది. నాలో ఎంతవార్యు వచ్చిందో చూడండి.

సభికుడు—ఏం మార్పయ్య?

ఉపన్యాసకుడు—ఆ ప్రశ్న వేసినవారు ఇట్లా వస్తే చెప్పుతా.

సభికుడు—వచ్చాను, చెప్పు.

ఉపన్యాసకుడు—వ్యాపారము చెయ్యకముందు నాకు బలమేలేదు. నీవంటి వాళ్ళను ఎత్తలేక పొయ్యేవాడిని. ఇప్పుడు చూడు, ఎట్లా ఎత్తి పోతేసానో, తెలిసిందా?

వంట

యజమాని—నువ్వో వెళుకు వున్న చోటు ఎందుకు వదిలేశావు?

వంటవాడు—మీయింట్లో వుంటే ఎట్లా వుంటుందో, చూద్దామని.

సాక్షులు

మేజిస్ట్రేట్లు—నువ్వో నేరం చెయ్యలేదని నేటుమెంటు యిచ్చావుగాని, నీకు సాక్షులెవరయినా ఉన్నారా?

మొదాయి—దొంగతనం చేసేటప్పుడు, సాక్షులను వెంట బెట్టుకొని పోతానుటండి?

నాడి

వైద్యుడు—కోగి నాడిచూసినప్పు డబ్బా వేగంగా కొట్టుకుంటున్నది? ఏం చేసేది?

నేహితుడు—కోగి కండకు గంతలుకట్టు.

కాఫీ హోటలు

ఒకడు—పక్కన కాఫీహోటలు పెట్టితరువాత, మీ రాబడి ఎక్కువ అవుతున్నట్లున్నదే.

వైద్యుడు—నిజమే. ఆశీర్వాదానికి ఎక్కువై, నాదగ్గరికి చాలమంది వస్తున్నారు.

వల్లు

మేజిస్ట్రేట్లు—మందయి కొట్టుగానే, ఫిర్యాది వల్లు తెలియకుండా పడిపోయినాడా?

సాక్షి—అదివరకే వల్లు తెలియకుండా ఉన్నాడండీ.

బతులు

బాలుడు—మా నాయన పిమ్మట పది రూపాయలు బతులు అడిగి తీసుకు రమ్మన్నాడండీ.

ఎల్లయ్య—ఇంతేనా, యీకా ఏమయిన చెప్పాడా? బాలుడు—అసినానీ యియ్యకపోతే, పుల్లయ్యను అడిగి రమ్మన్నాడండీ.

ఏడుపు

భార్య—నేనిప్పుడు ఏడుస్తుంటే, ఎందుకని అడగటం లేదేం?

భర్త—నెవక అడిగితే, డబ్బుచాలా దండగ అయింది.

పెళ్లి

ఎల్లయ్య—మీ అమ్మయిన మా అమ్మాయికిచ్చి పెళ్లి చెయ్యండి.

పుల్లయ్య—మా అమ్మాయినే? ఎల్లయ్య—ఏం, మీ అమ్మాయికి ఏమయినా జబ్బా?

స్నేహరు

మోటారుద్రోసు—ఈ తఫాసు కుమించండి, నేను చాలా అవసరమయిన పనివుండి పోతున్నాను.

పోలీసు సాఫ్టెంటు—అదంతా నాకు తెలియదు. నీ పేరు చెప్పు.

మోటారుద్రోసు—నేను సాధారణంగా తొందరగా మోటారు నడిపించక. స్టేషన్లకి అవసరంగా వెళ్లవలసి తొందరగా నడిపించాను.

సాఫ్టెంటు—అయితే, ఇంకోసారి స్టేషన్ యింటికి వెళ్ళుదుగానిలే.

డబ్బు

ఎల్లయ్య, పుల్లయ్య కలిసి పికెటరు వెళ్లుతూ, దోపిలో కాఫీహోటలులోకి పోదా మనుకొనిరి.

ఎల్లయ్య—అయ్యో, డబ్బులనుంచి ఇంట్లో మరిచి పోయి వచ్చానే.

పుల్లయ్య—మీ ఇంటికి పోదామరండి. నేనుకూడా వస్తాను. డబ్బు తీసుకువెళ్తుగాని.

భూమి

టీచరు—భూమి గుండ్రంగా ఉన్నదనడానికి మూడు కారణాలు చెప్పు.

బాలుడు—నా అట్లాగులో అట్లావున్నది. మీకుకూడా అట్లా చెప్పాను. మా నాన్నకూడా అట్లానే చెప్పాడు.

లడ్లు

పెద్దమనిషి—మీ హోటల్లో చేసిన లడ్లు చాలా రుచిగావున్నవి. నేను సంతోషించానని, మీ యజమానితో చెప్పు.

వంటవాడు—మా యజమాని కోసం చేసినవి, మీకు పారబాటున యిచ్చానండీ.

బొమ్మ

ఎల్లయ్య—చిత్రకళా ప్రదర్శనలో నేను చూడగలిగింది మీ బొమ్మ ఒక్కటే.

పుల్లయ్య—అట్లాగా, మీ ఆసుగ్రహం.

ఎల్లయ్య—ఇంతబొమ్మల చుట్టూ ఎంతకో మూగారు. మీ బొమ్మవల్లగ ఎవరాలేదు. అందుచేత చూడగల్గాను.

ప్రకిటన

శేషయ్యో ఇట్లా ప్రకటించబడెను.

“నాకు ఇచ్చిన నీనెడు పంచదారలో సగం ఇవక వున్నది. మంచి పంచదార వీనెడు పంపించకపోతే, అమ్మినవాడిపేరు శేషయ్యో వేయిస్తాను.”

మరొకవాడు పదిపేసెల పంచదార పొట్టాలను పదిగుంది పంపించిరి.

కాంగ్రెసు సర్టిఫికేటు

పొందిన

అచ్చ స్వదేశీ

వస్త్రములు

అతిచౌకధరలకు దొరకను

సి. యారన్ లిండు సన్సు.

Representative } నీనింపు అందు డబ్బుకు కంపెనీ
కాంగ్రెసు బలవాదులకు } పోలికే పురి
రాజమండ్రి } మలబాడు జిల్లా.

శ్రీకృష్ణాంజలి నమః

అమృతాంజనము

నాళ్ళు లికు దివ్యామృతము

ప్రశస్తి త్రాంజనం డిపా

25. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 2149. 2150. 2151. 2152. 2153. 2154. 2155. 2156. 2157. 2158. 2159. 2160. 2161. 2162. 2163. 2164. 2165. 2166. 2167. 2168. 2169. 2170. 2171. 2172. 2173. 2174. 2175. 2176. 2177. 2178. 2179. 2180. 2181. 2182. 2183. 2184. 2185. 2186. 2187. 2188. 2189. 2190. 2191. 2192. 2193. 2194. 2195. 2196. 2197. 2198. 2199. 2200. 2201. 2202. 2203. 2204. 2205. 2206. 2207. 2208. 2209. 2210. 2211. 2212. 2213. 2214. 2215. 2216. 2217. 2218. 2219. 2220. 2221. 2222. 2223. 2224. 2225. 2226. 2227. 2228. 2229. 2230. 2231. 2232. 2233. 2234. 2235. 2236. 2237. 2238. 2239. 2240. 2241. 2242. 2243. 2244. 2245. 2246. 2247. 2248. 2249. 2250. 2251. 2252. 2253. 2254. 2255. 2256. 2257. 2258. 2259. 2260. 2261. 2262. 2263. 2264. 2265. 2266. 2267. 2268. 2269. 2270. 2271. 2272. 2273. 2274. 2275. 2276. 2277. 2278. 2279. 2280. 2281. 2282. 2283. 2284. 2285. 2286. 2287. 2288. 2289. 2290. 2291. 2292. 2293. 2294. 2295. 2296. 2297. 2298. 2299. 2300. 2301. 2302. 2303. 2304. 2305. 2306. 2307. 2308. 2309. 2310. 2311. 2312. 2313. 2314. 2315. 2316. 2317. 2318. 2319. 2320. 2321. 2322. 2323. 2324. 2325. 2326. 2327. 2328. 2329. 2330. 2331. 2332. 2333. 2334. 2335. 2336. 2337. 2338. 2339. 2340. 2341. 2342. 2343. 2344. 2345. 2346. 2347. 2348. 2349. 2350. 2351. 2352. 2353. 2354. 2355. 2356. 2357. 2358. 2359. 2360. 2361. 2362. 2363. 2364. 2365. 2366. 2367. 2368. 2369. 2370. 2371. 2372. 2373. 2374. 2375. 2376. 2377. 2378. 2379. 2380. 2381. 2382. 2383. 2384. 2385. 2386. 2387. 2388. 2389. 2390. 2391. 2392. 2393. 2394. 2395. 2396. 2397. 2398. 2399. 2400. 2401. 2402. 2403. 2404. 2405. 2406. 2407. 2408. 2409. 2410. 2411. 2412. 2413. 2414. 2415. 2416. 2417. 2418. 2419. 2420. 2421. 2422. 2423. 2424. 2425. 2426. 2427. 2428. 2429. 2430. 2431. 2432. 2433. 2434. 2435. 2436. 2437. 2438. 2439. 2440. 2441. 2442. 2443. 2444. 2445. 2446. 2447. 2448. 2449. 2450. 2451. 2452. 2453. 2454. 2455. 2456. 2457. 2458. 2459. 2460. 2461. 2462. 2463. 2464. 2465. 2466. 2467. 2468. 2469. 2470. 2471. 2472. 2473. 2474. 2475. 2476. 2477. 2478. 2479. 2480. 2481. 2482. 2483. 2484. 2485. 2486. 2487. 2488. 2489. 2490. 2491. 2492. 2493. 2494. 2495. 2496. 2497. 2498. 2499. 2500. 2501. 2502. 2503. 2504. 2505. 2506. 2507. 2508. 2509. 2510. 2511. 2512. 2513. 2514. 2515. 2516. 2517. 2518. 2519. 2520. 2521. 2522. 2523. 2524. 2525. 2526. 2527. 2528. 2529. 2530. 2531. 2532. 2533. 2534. 2535. 2536. 2537. 2538. 2539. 2540. 2541. 2542. 2543. 2544. 2545. 2546. 2547. 2548. 2549. 2550. 2551. 2552. 2553. 2554. 2555. 2556. 2557. 2558. 2559. 2560. 2561. 2562. 2563. 2564. 2565. 2566. 2567. 2568. 2569. 2570. 2571. 2572. 2573. 2574. 2575. 2576. 2577. 2578. 2579. 2580. 2581. 2582. 2583. 2584. 2585. 2586. 2587. 2588. 2589. 2590. 2591. 2592. 2593. 2594. 2595. 2596. 2597. 2598. 2599. 2600. 2601. 2602. 2603. 2604. 2605. 2606. 2607. 2608. 2609. 2610. 2611. 2612. 2613. 2614. 2615. 2616. 2617. 2618. 2619. 2620. 2621